

Diaarinumero Itä-Suomen HO 63/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64

PL 1744

70101 Kuopio

Viite: Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskeva valitus Itä-Suomen HO 63/03.04.04.04.16/2022

Asia: Etelä-Karjalan maakuntahallituksen lausunto valitukseen Hyväristönmäen vaihemaakuntakaavamerkinnän vastustamisesta.

Muutoksenhaunalainen päätös: Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuusto, 13.12.2021, §39

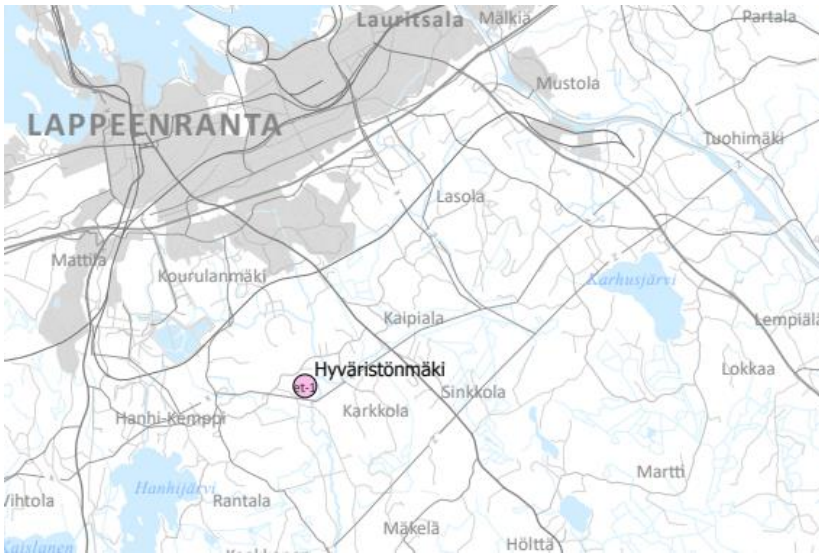
Ohessa lausunto.

Etelä-Karjalan liitto
Maakuntahallitus

Selostus asiasta

Valituksen kohteena oleva alue ja asia

Valitus koskee Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavassa, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, osoitettua Hyväristönmäen et-1-kaavamerkintää (yhdyskuntateknisen huollon alue, jätevedenpuhdistamo). Hyväristönmäki sijaitsee n. 5 kilometriä Lappeenrannan keskustasta kaakkoon. Valituksenalaisen alueen sijainti ja maakuntakaavamerkinnät on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Valituksenalainen alueen sijainti ja alueelle osoitetut maakuntakaavamerkinnät. (ote kaavakartasta, pienennös)

et-1 merkinnän kuvaus: Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät jätevedenpuhdistamot.

et-1 suunnittelumääräys:

Jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot eivät saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Suunnittelulla on turvattava ympäröivän alueen virkistyskäyttö, ekologisen verkoston ja ulkoilureittien jatkuvuus sekä niiden yhteydet myös alueen ulkopuolelle. Lisäksi on otettava huomioon puhdistamoalueen liikennejärjestelyiden kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon.

Maalla sijaitsevan tai vedenalaisen arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi tulee tehdä yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä, kun puhdistamokohteen sekä siirtoputkistojen ja purkupaikan rakentamisalueet ovat täsmentyneet. Myös puhdistamoalueen ja siirtoputkistojen rakentamisen aikaiset vaikutukset tulee ottaa huomioon.

Suunnitteluratkaisun perustelut ja ohjausvaikutukset:

Suunnittelumääräys tulee ottaa huomioon lopullista puhdistamon sijaintipaikkaa ja siirtoputkistojen sijaintia arvioidessa. Vaihemaakuntakaavassa ei ole otettu kantaa purkupaikkoihin ja purkupaikkoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 63/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Lausunnossa käytetyt lyhenteet

HO	Hallinto-oikeus
KAS ELY	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
KHO	Korkein hallinto-oikeus
Lpr	Lappeenranta
MRA	Maankäyttö- ja rakennusasetus
MRL	Maankäyttö- ja rakennuslaki
OAS	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Vaihemaakuntakaava	Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava
VAT	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
YKR	Yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä, paikkatietoaineisto
YM	Ympäristöministeriö
YVA 2006	Lappeenrannan vesilaitoksen jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy 2006
YVA 2014	Lappeenrannan Lämpövoima Oy, Jätevesienkäsittelyn ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.4.2014, Pöyry Finland Oy 2014
YVA	Ympäristövaikutusten arviointi

Diaarinumero Itä-Suomen HO 63/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Vastine valittajien esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että hanke on hyvän kaavoitusmenettelyn ja maankäyttösäännösten vastainen (MRL § 1 ja § 5).

Vastine:

Kaava on laadittu MRL:n 1 §:n mukaisesti: Kaavaselostuksessa vaikutukset on arvioitu MRA 1 §:n mukaisesti huomioiden valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Jätevedenpuhdistamotoimintojen vaikutuksia on arvioitu laajemmin YVA-prosesseissa vuosina 2006 ja 2014. YVA-raporteissa on arvioitu ja kuvattu asiantuntevasti sijoituspaikkavaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia. Näitä raportteja on hyödynnetty vaihemaakuntakaavatyössä (MRA 1 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) on kuvattu kaavan osallistumismahdollisuudet ja tiedottamistavat. Maakuntakaavan on hyväksynyt maakuntavaltuusto (MRL 31 §). Kaava on laadittu MRL:n 5 §:n mukaisesti: Kaavassa vuorovaikutteisen suunnittelun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistetään erityisesti yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta.

Valittaja:

Valituksessa vastustetaan et-1 kaavamerkintää, koska sille ei valituksen mukaan ole hyviä ja lainvoimaisia perusteita näin lähelle uudehkoa asutusryhmittymää. Alueelle on rakennettu 1990- ja 2000-luvulla useita uusia omakotitaloja alle kilometrin säteellä suunnitellusta et-1-alueesta. Toisin kuin Etelä-Karjalan maakuntavaltuuston päätöksessä on annettu ymmärtää asutuksen läheisyydestä.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan suunnittelun yhteydessä on selvitetty väestön määriä et-1 kohdemerkinnän lähiympäristössä. Tarkastelussa käytettiin 500 m, 1 km ja 2 km puskureita et-1 kohdemerkinnästä. Aineistona käytettiin YKR-paikkatietopohjaista väestöaineistoa. Huomioiden maakuntakaavan mittakaava ja tarkkuustaso, on väestön määrät arvioitu riittävällä tarkkuudella.

Valittaja:

Valituksen liitteenä 2 on esitetty arvio vaikutuksista kiinteistöjen arvoihin. Lisäksi väitetään, että ympäristövaikutusten arviointimenettely on puutteellinen.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan vaikutukset on arvioitu MRA 1 §:n mukaisesti huomioiden valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Kaavaselostuksessa vaikutusten arviointi on kuvattu sivuilla 16–44. Jätevedenpuhdistamotoimintojen vaikutuksia on arvioitu laajemmin YVA-prosesseissa vuosina 2006 ja 2014. YVA-raporteissa on arvioitu ja kuvattu asiantuntevasti sijoituspaikkavaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia. Näitä raportteja on hyödynnetty vaihemaakuntakaavatyössä. Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-prosessi) on oma, erillinen prosessinsa, jossa yhteysviranomainen on lausunnon antajana. Yleiskaavoitus, asemakaavoitus ja ympäristölupa ovat omat prosessinsa.

Valittaja:

Valituksessa vaaditaan kaupunkia lunastamaan rakennuksia käypään markkina-arvoon, mikäli kaava toteutuu.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavalla ei määrätä maan lunastukseen liittyvistä asioista. Mahdollista lunastuslupaa hakee kunta.

Valittaja:

Valituksessa viitataan laajasti valittajien aiemmin esittämiin kommentteihin kaupungin aiemmista

Diaarinumero Itä-Suomen HO 63/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

kaavoitustoimista, valittajien mielipiteistä ja oikeusasteiden päätöksistä ja toivotaan niiden huomioimista tässä valituksessa.

Vastine:

Tämän lausunnon vastineissa on huomioitu vain väittämät, jotka koskevat suoraan vaihemaakuntakaavaa.

Yhteenveto:

Yhteenvetona Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksen kohteena olevan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaratkaisu on valmisteltu ja laadittu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisesti. Kaavaratkaisu täyttää MRL:n 28 §:n maakuntakaavalle asettamat sisältövaatimukset. Kaavaratkaisu täyttää MRA:n 1 §:n mukaisen vaikutusten selvittämisen ja MRA 30 §:n mukaisen vuorovaikutuksen.

Edellä esitettyyn vedoten Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksessa esitetyt vastustamisvaatimukset ovat perusteettomia. Valitus tulee aiheettomana hylätä.

Lausuma esitetyistä selvityksistä

Etelä-Karjalan maakuntahallituksen antamassa vastineissa viitataan seuraaviin selvityksiin:

- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaselostus, päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Lappeenrannan Lämpövoima Oy, jätevesien käsittelyn ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.4.2014, Pöyry Finland Oy
- Lappeenrannan kaupunki / Vesilaitos, jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy
- Taustaselvitys, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, maaliskuu 2020, Etelä-Karjalan liitto

Lausunnon viitatut liitteet:

- Liite 1 Kaavan käsittelyvaiheet
- Liite 2 Osallistamisraportti
- Liite 3 Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto 16.2.2022 liittyen Venäjän viranomaisten kantaan Lappeenrannan jätevesien purkupaikkavaihtoehtoihin, YVA 2014
- Liite 4 Kokousmuistio 25.2.2020 maakunnallisesta jätevedenpuhdistamosta
- Liite 5 Selvitys yhteispuhdistamosta Lappeenranta – Imatra

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64
PL 1744
70101 Kuopio

Viite: Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskeva valitus Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Asia: Etelä-Karjalan maakuntahallituksen lausunto valitukseen vaihemaakuntakaavan hylkäämisestä.

Muutoksenhaunalainen päätös: Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuusto, 13.12.2021, §39

Ohessa lausunto.

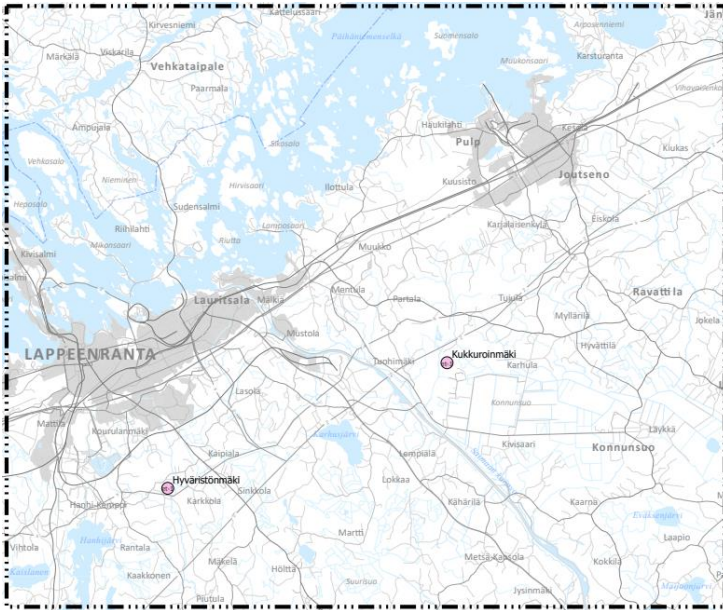
Etelä-Karjalan liitto
Maakuntahallitus

Selostus asiasta

Valituksen kohteena oleva alue ja asia

Valitus koskee koko Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaa, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta.

Valituksenalaisen alueen sijainti ja maakuntakaavamerkinntät on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Valituksenalainen alueen sijainti ja alueelle osoitetut maakuntakaavamerkinntät. (ote kaavakartasta, pienennös)

et-1 merkinnän kuvaus: Merkinntällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät jätevedenpuhdistamot.

et-1 suunnittelumääräys:

Jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot eivät saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Suunnittelulla on turvattava ympäröivän alueen virkistyskäyttö, ekologisen verkoston ja ulkoilureittien jatkuvuus sekä niiden yhteydet myös alueen ulkopuolelle. Lisäksi on otettava huomioon puhdistamoalueen liikennejärjestelyiden kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon.

Maalla sijaitsevan tai vedenalaisen arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi tulee tehdä yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä, kun puhdistamokohteen sekä siirtoputkistojen ja purkupaikan rakentamisalueet ovat täsmentyneet. Myös puhdistamoalueen ja siirtoputkistojen rakentamisen aikaiset vaikutukset tulee ottaa huomioon.

Suunnitteluratkaisun perustelut ja ohjausvaikutukset:

Suunnittelumääräys tulee ottaa huomioon lopullista puhdistamon sijaintipaikkaa ja siirtoputkistojen sijaintia arvioidessa. Vaihemaakuntakaavassa ei ole otettu kantaa purkupaikoihin ja purkupaikkoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Lausunnossa käytetyt lyhenteet

HO	Hallinto-oikeus
KAS ELY	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
KHO	Korkein hallinto-oikeus
Lpr	Lappeenranta
MRA	Maankäyttö- ja rakennusasetus
MRL	Maankäyttö- ja rakennuslaki
OAS	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Vaihemaakuntakaava	Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava
VAT	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
YKR	Yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä, paikkatietoaineisto
YM	Ympäristöministeriö
YVA 2006	Lappeenrannan vesilaitoksen jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy 2006
YVA 2014	Lappeenrannan Lämpövoima Oy, Jätevesienkäsittelyn ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.4.2014, Pöyry Finland Oy 2014
YVA	Ympäristövaikutusten arviointi

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Vastine valittajien esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että valittajat eivät ole saaneet mielipiteeseensä vastinetta. Vuorovaikutusta ei ole hoidettu lain mukaisesti.

Vastine:

Valittaja on jättänyt henkilökohtaisen mielipiteen kaavaluonnosvaiheessa. Vastineet kaavaluonnoksen mielipiteistä on käsitelty maakuntahallituksen kokouksessa 22.2.2021. Luonnosvaiheessa jätettyyn mielipiteeseen on lähetetty vastine mielipiteessä esitettyyn, valittajan sähköpostiin Etelä-Karjalan liiton kirjaimon sähköpostista 23.2.2021 klo 9.42 (sähköpostiviesti 23.2.2021). Vuorovaikutuksen toteutus kaavan eri vaiheissa on esitetty Osallistamisraportti -dokumentissa (Liite 2). Vuorovaikutus on toteutettu MRL:n ja MRA:n edellyttämällä tavalla.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että maakuntaliitto ei ole järjestänyt riittäviä resursseja ja asiantuntemusta kaavan valmisteluun.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan valmisteluun on osallistunut Etelä-Karjalan liiton viisi henkinen aluesuunnittelun yksikön työryhmä: aluesuunnittelupäällikkö (kaavoittaja), paikkatietosuunnittelija, suunnittelija, liikenne-asiantuntija ja ympäristöasiantuntija. Lisäksi kaavan valmistelussa on hyödynnetty viranomaisten ja sidosryhmien asiantuntemusta (YM, KAS ELY, kuntien kaavoittajat, ympäristötoimien edustajat, Lpr Lämpövoima Oy/Lpr Energia Oy). Vaihemaakuntakaavatyöstä vastaavalla kaavoittajalla, aluesuunnittelupäälliköllä on MRL 10 § ja MRA 3 § mukainen kaavan laatijan pätevyys. Kaavoittajalla on ylempi korkeakoulu-tutkinto ja yli 10 vuoden kokemus kaavoitustehtävistä. Vaihemaakuntakaavan valmisteluun on osoitettu riittävät resurssit.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että päätös on tehty virheellisessä järjestyksessä. Yleiskaavasunnitelmilla ja asemakaavasunnitelmilla ohjataan nyt maakuntakaavoitusta. Valituksen mukaan maakuntaliitto ei ole pitänyt maakuntakaava ajan tasalla lain edellyttämällä tavalla.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan liittyvät päätökset on tehty MRL:n mukaisesti. Asian käsittelyvaiheet on kuvattu Kaavan käsittelyvaiheet -dokumentissa (Liite 1). Kunta on valmistellut alueelle yleiskaavaa ja asemakaavaa, mutta kuntakaavoitus alueella on edelleen kesken. MRL 32 §:n mukaisesti tämä vaihemaakuntakaava on jatkossa ohjeena laadittaessa kunnan yleis- ja asemakaavoja. Etelä-Karjalan kokonismaakuntakaava on saanut lainvoiman vuonna 2011. Maakuntakaavan ajantasaisuudesta on huolehdittu laatimalla 1. vaihemaakuntakaava (2015) ja nyt 2. vaihemaakuntakaava. Maakuntakaavat on laadittu MRL 27 §:n mukaisesti maakunnan kehitystarpeet huomioiden. 2. vaihemaakuntakaavatyö on aloitettu vuonna 2019, jotta voidaan luoda edellytykset Lappeenrannan seudullisen jätevesihuollon järjestämiseksi, ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi (OAS 23.8.2019).

Valittaja:

Valituksessa viitataan korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen liittyen alueen osayleiskaavoitukseen. "Valituksenalainen kaava on edellä lausutuilla perusteilla yhdyskuntateknisen huollon alueeksi osoitetun alueen osalta lainvastainen. Kaavan tarkoitus ja suunnittelualueen pinta-ala huomioon ottaen valituksenalainen kaava on kumottava kokonaan" (KHO 5983/1/17). Valituksen mukaan vaihemaakuntakaavan valmistelussa ei ole huomioitu osayleiskaavaa eikä sitä koskevaa KHO:n päätöstä.

Vastine:

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Osayleiskaavaehdotuksessa esitetyn ET-alueen kaavamerkintä ja kaavamääräys ovat erilaiset, kuin vaihemaakuntakaavan et-1-merkintä. Nämä kaksi merkintää poikkeavat toisistaan. Näin ollen esitetyt viittaukset osayleiskaavaa koskeviin oikeudellisiin perusteluihin eivät liity vaihemaakuntakaavaan.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että voimassa olevan maakuntakaavan A-taajamatoimintojen alueen kaavamääräyksen määräämä omaleimaisuus ja viihtyvyyden vahvistaminen sekä vapaiden alueiden riittävyys on jätetty kokonaan pois vaihekaavan määräyksestä.

Vastine:

Maakuntakaavan (2011) Taajamatoimintojen alueen (A) kaavamääräys on edelleen voimassa. Aluevarauksen päälle voidaan kaavassa osoittaa kohdemerkintöjä, jolloin molemmat määräykset ovat voimassa. Esimerkiksi voimassa olevassa maakuntakaavassa (2011) Meltolan jätevedenpuhdistamon et-1 -kohdemerkintä sijoittuu myös Taajamatoimintojen alueelle (A). Et-1 -kohdemerkinnät ja Taajamatoimintojen alue (A) aluevaraukset eivät ole ristiriidassa.

Valittaja:

Valituksessa väitetään että, kaava ei tue ajatusta hyvästä elinympäristöstä ja kestävästä kehityksestä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Lisäksi tiet pitää rakentaa uudelleen.

Vastine:

Maakuntakaavassa otetaan huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sovittaen ne yhteen maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Kaavassa esitetään alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan kehittämisen kannalta tarpeellisia aluevarauksia. Kaavaselostuksessa (s. 18-25) on kuvattu, kuinka kaavaratkaisussa on huomioitu valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Toteutuessaan Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamo mahdollistaa tehokkaan ja nykyaikaisen jätevesien käsittelyn, joka tukee hyvää elinympäristöä ja kestävästä kehityksestä. Vaihemaakuntakaavan toteuttaminen Hyväristönmäelle vaatii todennäköisesti uuden tieyhteyden rakentamista ja tieyhteysasiaan otetaan kantaa yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa.

Voimassa olevan maakuntakaavan (2011) merkintä Taajamatoimintojen alueen (A) suunnitteluratkaisun perusteluihin on kaavaselostuksessa kirjattu seuraavaa: *"Lappeenrannan eteläiset taajama-alueet ovat potentiaalinen suunta kaupungin taajamarakenteen laajentumiselle. Etäisyydet keskusta on kohtuulliset ja alueen yleiskaavoitus ohjaa rakentamista etelän suuntaan. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tavoit-teenä on edistää tehokkaan alue- ja yhdyskuntarakenteen ja hyvän elinympäristön muodostumista nykyisten taajamien täydentävän rakentamisen kanssa."* Tätä ratkaisua tukee vaihemaakuntakaavan et-1-merkintä. Lisäksi todettakoon, että ympäristöministeriö on kirjannut kaavaehdotusvaiheen nähtävilläolon yhteydessä (1.9.-1.10.2021) antamaansa lausuntoon, että vaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksessa on otettu asianmukaisella tavalla huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja muut ympäristöministeriön toimialaan liittyvät merkitykseltään valtakunnalliset asiat. (Ympäristöministeriön lausunto 29.9.2021)

Valittaja:

Valituksessa viitataan KHO 5983/1/17 päätöksessä todettuihin luo-3 ja luo-5 alueisiin. Maiseman, luontoarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen ei toteudu Hyväristönmäellä.

Vastine:

KHO:n ratkaisu liittyy alueen yleiskaavaluonnokseen. Maakuntakaavan mittakaavan ollessa 1:100 000 ei luontoarvoiltaan paikallisia, yksittäisiä ja pienialaisia kohteita voida osoittaa maakuntakaavakartalla, vaan ne huomioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Vaihemaakuntakaavan kaava-alueen suunnittelumääräyksessä todetaan, että jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot eivät saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

arvoja. Tällä määräyksellä turvataan alueen luonto- ja ympäristöarvot yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Vaihemaakuntakaavan koko kaava-alueeseen kohdistuva suunnittelumääräys ohjaa riittävällä tarkkuudella yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja siinä huomioitavia asioita luontoon, maisemaan, ympäristöön ja kulttuuriperintöön liittyen. Yleiskaavan luontoselvityksessä tunnistetut luontoarvot eivät siten ole este vaihemaakuntakaavamerkinnälle.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että kaavaselostuksessa ei ole huomioitu jätevesihaittojen ehkäisyä.

Vastine:

Jätevesihaittojen ehkäisy kuuluu yksityiskohtaisemman suunnittelun ratkaistavaksi. Toiminnan ympäristövaikutuksista vastaa puhdistamon toteuttaja ja toimintaa säännellään mm. ympäristölupaprosessin kautta. Valittajan viittaama KHO:n päätös koskee osayleiskaavaa, eivätkä viittaukset liity vaihemaakuntakaavaan.

Valittaja:

Valituksessa viitataan kaavaselostuksen sivulla 49 olevaan tekstiin Mustolan puhdistamovaihtoehtoon ja tekstin ristiriitaisuuksiin.

Vastine:

Kilteisen ja Mustolan puhdistamovaihtoehtojen kuvauksessa kaavaselostuksessa voi lukijalle syntyä virheellinen käsitys sanojen läheisyys ja liittyminen perusteella. Kaavaselostuksessa olisi tullut valita sanamuodot paremmin. Kaavaselostuksessa (s.18-20) esitettyihin vaikutusten arvioinnin tuloksiin on kirjattu tarkemmin, miten kohteet sijoittuvat suhteessa olemassa olevaan maankäyttöön ja yhdyskuntarakentamiseen.

Valittaja:

Valituksen mukaan ei ole muistettu kertoa, että Hyväristömäki ei sijoitu teollisen infran yhteyteen, maaseudulle reilusti taajaman ulkopuolelle, kahteen kulttuurillisesti merkittävään kylämaisemaan, maaseutumaisiin asuinalueisiin ja usean luo-kohteen alueelle.

Vastine:

Hyväristömäki sijoittuu voimassa olevan maakuntakaavan Taajamatoimintojen alueelle (A). Hyväristömäen alueen ominaisuuksia on kuvattu kaavaselostuksessa ja kaavan taustaselvityksessä. Kaavaselostuksessa on todettu muun muassa, että Hyväristömäki sijoittuu neitseelliseen maastoon. Hyväristömäen puhdistamoalue sijoittuu metsäalueelle, eikä se näy avoimille viljelyalueille. Lähin kulttuuriympäristö sijaitsee puhdistamoalueesta noin kilometrin etäisyydellä länteen päin sijoittuva Hanhijärven kylä, joka on maakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö. Vaihemaakuntakaavaratkaisussa on huomioitu valtakunnalliset ja maakunnalliset maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt. Maakuntakaavan mittakaavan ollessa 1:100 000 ei luontoarvoiltaan paikallisia, yksittäisiä ja pienialaisia kohteita voida osoittaa maakuntakaavakartalla, vaan ne huomioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yleiskaavan luontoselvityksessä tunnistetut luontoarvot eivät siten ole este vaihemaakuntakaavamerkinnälle.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että Hyväristömäki sijoittuu viherkäytävän päälle.

Vastine: Vastaus tähän annetaan lausunnossa myöhemmin, kun valittaja palaa samaan asiaan laajemmin.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että vaihemaakuntakaavasta ei selviä, millä perusteella ja selvityksillä vaihtoehdot on valittu. Lisäksi väitetään, että perustelut puuttuvat, miten vaihtoehdot valikoituivat. Valinta ei perustu YVA selvityksiin.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Vastine:

Vaihemaakuntakaavaselostuksessa on sivuilla 47–49 kuvattu perustelut, millä vaihtoehdot on valittu. Hyväristönmäen suurimpina etuina ovat laajat selvitykset alueen toteuttamismahdollisuuksista sekä mahdollisuus käyttää Rakkolanjokea purkuvesistö. Rakkolanjoen vesistön tila paransi nykyiseen verrattuna tehokkaamman jätevesien käsittelyn ja häiriötilanteiden hallinnan myötä. YVA on vain osa kaavan mukaista selvitysaineistoa.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että kaavaselostus ei ole uskottava.

Vastine:

Kaavaselostus täyttää MRA:n 10 §:n sille asettamat sisältövaatimukset.

Valittaja:

Valituksen mukaan kaavaselostuksessa on virhe, jonka mukaan Toikansuo saisi ympäristöluvan Hyväristönmäen tapauksessa.

Vastine:

Ympäristölupaprosessi ratkaisee, onko Hyväristömäki mahdollinen jätevedenpuhdistamon sijaintipaikka ja Rakkolanjoki mahdollinen purkuvesistö. Kaavaselostuksessa on esitetty, että mikäli Rakkolanjoen vaihtoehto saa myönteisen ympäristölupapäätöksen, niin Hyväristönmäen ja Toikansuon puhdistamot ovat mahdollista toteuttaa tähän purkuvesistöön. Tällä tarkoitetaan, että Rakkolanjoki nähdään mahdollisena purkupaikkana kumman tahansa puhdistamon toteutuessa. Kaavaselostuksessa ei ole otettu kantaa, saisiko Toikansuo ympäristöluvan.

Valittaja:

Valituksen mukaan Toikansuon ja Oravaharjun jätevedenpuhdistamojen jääminen pois käytöstä on ristiriitaista tietoa.

Vastine:

YVA 2014 (s.18–19) mukaan Toikansuon ja Oravaharjun jätevedenpuhdistamot jäävät pois käytöstä, mikäli vaihtoehdoksi valkoituisi YVA 2014 mukainen VE2-vaihtoehto, joka tarkoittaa, että purkuvesistöä olisi Eteläinen Saimaa ja uusi puhdistamo sijoitettaisiin Saimaan kanavan itäpuolelle Tujulaan, Mustolaan, Kukkuroinmäkeen tai Kilteiseen. Vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa (s. 43) todetaan, että Kilteisen puhdistamoon johdetaan sekä Toikansuon että myöhemmässä vaiheessa mahdollisesti Joutsenon alueen Oravaharjun nykyisten jätevedenpuhdistamoiden viemärintialueiden jätevedet. Tällöin Oravaharjun puhdistamon toiminta lopetetaan (YVA 2014). Lisäksi asiasta on mainittu kaavaselostuksessa vaikutusten arvioinnin yhteydessä (s. 18), että Kilteisen puhdistamoon johdetaan sekä Toikansuon että myöhemmässä vaiheessa mahdollisesti Joutsenon alueen Oravaharjun nykyisten jätevedenpuhdistamoiden viemärintialueiden jätevedet. Edellä esitettyyn vedoten YVA 2014:n ja vaihemaakuntakaavaselostuksen tiedot eivät ole ristiriidassa.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että putkilinjoista tehdyt taloudellisen johtopäätökset eivät pidä paikkaansa.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa (s. 49) on tuotu esiin, että kokonaistaloudellisesti arvioituna Kukkuroinmäki-vaihtoehto on pitkien siirtolinjojen vuoksi merkittävästi kalliimpi kuin Hyväristönmäki-vaihtoehto. Lisäksi kaavaselostuksessa (s. 52) Imatra-Lappeenranta yhteisen jätevedenpuhdistamon osalta maakunnallista laitosta ei ole toteutettavissa taloudellisesti perustellulla tavalla, kun siirtoviemärien pituus olisi n. 38 km. Nämä taloudelliset johtopäätökset pitävät paikkaansa. Mikäli valittaja viittaa valituksessaan

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Oravaharjuun, Oravaharjusta mahdollisesti toteutettava siirtoviemäri kytkeytyi vaihemaakuntakaavan luonnosvaiheen vaihtoehtoista Kilteisen puhdistamoon.

Valittaja:

Valituksen mukaan kaavaselostuksessa esitetty tieto Hyväristönmäen alueen sijoittumisesta taajamien kunnallistekniikan ja uuden puhdistamon väliselle alueelle on virheellinen.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa on tekstivirhe. Lause tulisi kuulua seuraavasti: Hyväristönmäen uusi puhdistamo sijoittuu n. 2 km:n etäisyydelle taajaman kunnallistekniikasta. Kaavaselostuksen tekstivirhe ei ole vaikuttanut esitettyyn kaavaratkaisuun.

Valittaja:

Valituksen mukaan uusiutuvien polttoaineiden käyttöä raskaalla liikenteellä ei ole mainittu kaikissa vaihtoehtoissa.

Vastine:

Valituksen väite on virheellinen. Kappaleen 6.3 Vaikutusten arviointi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen sivulta 18 alkaen on esitetty jokaisen vaihtoehdon osalta, että raskaan liikenteen päästöjä voidaan vähentää esimerkiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön kautta, jota voidaan edistää kuljetuskaluston valinnoilla.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että mikään liikennevaihtoehto Hyväristönmäelle ei ole toteuttamiskelpoinen. Valituksen mukaan Hyväristönmäki ei voi olla vaihtoehtona puhdistamopaikaksi liikenneyhteyden puutteen takia.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa ei osoiteta jätevedenpuhdistamoon liittyviä liikenneyhteyksiä, vaan ne ovat yksityiskohtaisemman suunnittelun ja kaavoituksen ratkaistavia asioista.

Vaihemaakuntakaavaselostuksessa on tuotu esiin tieasioiden osalta nykytilaa ja toteuttamismahdollisuuksia, joita voidaan hyödyntää soveltuvin osin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Valittaja:

Valituksessa viitataan alueen yleiskaavan kaavaselostuksen tielinjausteksteihin. Valituksessa kysytään, mikä on maakuntakaavan ohjausvaikutus? Kaavan mukaan tietä ei saa tehdä. Valituksessa kysytään, mikä on vaihemaakuntakaavan tielinjaus? Tielinjaukset on määriteltävä toteuttamiskelvottomiksi. Valituksen mukaan kaavamääräys ei anna rakentaa uutta tieyhteyttä ja lisäksi tieyhteyttä ei voi toteuttaa määräysten mukaisesti.

Vastine:

Esitetyt viittaukset yleiskaavan kaavaselostukseen eivät liity maakuntakaavaan. Vaihemaakuntakaavassa ei osoiteta jätevedenpuhdistamoon liittyviä liikenneyhteyksiä, vaan ne ovat yksityiskohtaisemman suunnittelun ja kaavoituksen ratkaistavia asioista. Maakuntakaava-alueen raja -merkintää koskevassa suunnittelumääräyksessä ohjataan jatkosuunnittelua seuraavasti: Lisäksi on otettava huomioon puhdistamoalueen liikennejärjestelyiden kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon.

Vaihemaakuntakaavan suunnittelumääräys ei kiellä rakentamista uutta tieyhteyttä. Maakuntakaavan suunnittelumääräykset ovat ohjeena laadittaessa yleiskaavaa (MRL 32 §). Vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa tai YVA-asiakirjoissa ei ole määritetty tielinjauksia toteuttamiskelvottomiksi.

Kaavaselostuksessa on tuotu esiin tieasioiden osalta nykytilaa ja toteuttamismahdollisuuksia, joita voidaan hyödyntää soveltuvin osin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Valittaja:

Valituksen mukaan kulttuuriperintökohteet pitää selvittää jo vaihemaakuntakaavassa.

Vastine:

Voimassa olevassa maakuntakaavassa (2011) on osoitettu maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriperintökohteet. Vaihemaakuntakaavan suunnittelussa on huomioitu maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt. Vaihemaakuntakaavan kaava-alueita koskevaan kaavamääräykseen on kirjattu, että maalla sijaitsevan tai vedenlaisen arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi tulee tehdä yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä. Tämä suunnittelumääräys huomioi museoviraston antamat lausunnot vaihemaakuntakaavan luonnos- ja ehdotusvaiheessa. Museovirasto on ehdotusvaiheen nähtävilläolon aikana antamassaan lausunnossa todennut, että vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan on kaavahankkeessa tunnistettu. Puhdistamovaihtoehdot eivät museoviraston mukaan sijoitu yksittäisen rakennetun kulttuuriympäristön tai nykyisen selvitystilanteen mukaisten arkeologisten kohteiden vaikutusalueelle. Museoviraston mukaan vaihemaakuntakaavaluonnoksen suunnittelumääräys sisältää asianmukaisesti maiseman vaalimisen ja suunnittelualueita koskeva arkeologisen kulttuuriperinnön selvitystarve on otettu huomioon suunnittelumääräyksessä. Museoviraston mukaan kaavaehdotus on laadittu kulttuuriympäristöä koskevien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisen kannalta asianmukaisesti. (Museoviraston lausunto 27.9.2021)

Valittaja:

Valituksen mukaan ”Lähimpiin asutukseen on noin 1 km” on virheellisesti ilmoitettu.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan suunnittelun yhteydessä on selvitetty väestön määriä et-1 -merkinnän lähellä. Tarkastelussa käytettiin 500 m, 1 km ja 2 km puskureita et-1 -kohdemerkinnästä. Aineistona käytettiin YKR-paikkatietopohjaista tilastoaineistoa. Kaavaselostuksessa (s. 24) on kirjoitettu, että Hyväristönmäen puhdistamoalueelta on matkaa lähimpiin asutuksiin noin 1 km, yhteensä 43 henkilöä. Asian olisi voinut ilmaista selkeämmin: 1 km säteellä Hyväristönmäen puhdistamoalueesta asuu 43 henkilöä. Kaavaselostuksen tekstivirhe ei ole vaikuttanut esitettyyn kaavaratkaisuun.

Valittaja:

Valituksen mukaan kaavan suunnittelumääräyksiin pitäisi lisätä maininta, että paikallisille asukkaille ei saa aiheuttaa haittaa, puhdistamotoimintaa ei saa toteuttaa yksityismaille ja maanomistusta pitää kunnioittaa. Valituksessa väitetään, että kaava aiheuttaa merkittävää haittaa yksityisomaisuudelle ja lähiseudun asukkaille ja tätä seikkaa ei ole selvitetty kaavaselostuksessa.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan suunnittelumääräyksiin ei ole kirjattu jätevedenpuhdistamoon liittyviä lähialueen käyttöön liittyviä rajoitteita tai haittoja, kuten melualueita ja hajuvaikutusalueita. Riittävät suoja-alueet osoitetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, niin ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa. Myös puhdistamon tekninen toteutus ratkaistaan yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla. Vaihemaakuntakaava ja siihen liittyvä vaikutusten arviointi on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti sillä tarkkuudella, kuin maakuntakaavan yleispiirteisyys edellyttää (MRL 9 §, 28 §, MRA 1 §). Lisäksi vaikutuksia on arvioitu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta. Maakuntakaava on kaavamuodoista yleispiirteisien ja siinä esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet sekä osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Maakuntakaavalla ratkaistaan valtakunnalliset, maakunnalliset ja seudulliset alueiden käytön kysymykset. Kaavaselostuksessa (s. 27) todetaan, että kaikilla puhdistamovaihtoehdoilla on kielteisiä sosiaalisia vaikutuksia ympäristöön (YVA 2014). Vaihemaakuntakaavaratkaisu ei aiheuta maanomistajille kohtuutonta haittaa (MRL 28 §). Yksityinen

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

maanomistus ei ole este maakuntakaavamerkintöjen osoittamiselle. Maanomistukseen liittyvät kysymykset ratkaistaan yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Valittaja:

Valituksessa kysytään, miten vaihemaakuntakaava ohjaa haittojen eliminoimista muussa kaavoituksessa?

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan kaava-alueen kaavamääräyksellä ohjataan kohteen jatkosuunnittelua seuraavanlaisesti: *"Jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot eivät saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Suunnittelulla on turvattava ympäröivän alueen virkistyskäyttö, ekologisen verkoston ja ulkoilureittien jatkuvuus sekä niiden yhteydet myös alueen ulkopuolelle."* Lisäksi suunnitteluratkaisun perusteluihin ja oikeusvaikutuksiin on kirjattu, että suunnittelumääräys tulee ottaa huomion lopullista puhdistamon sijaintipaikkaa ja siirtoputkistojen sijaintia arvioidessa. Suunnittelumääräys on maakuntakaavan tarkkuustaso huomioiden riittävästi yleis- ja asemakaavoitusta ohjaava.

Valittaja:

Valituksen mukaan kaavan pitäisi arvioida myös kaavan vaikutuksia toiminta-alueella.

Vastine:

Ilmeisesti toiminta-alueella valittaja tarkoittaa jätevedenpuhdistamon aluetta. Kaavaselostuksessa todetaan, että yhtenäistä metsäaluetta muuttuu rakennetuksi alueeksi. Vaihemaakuntakaavalla ei määritellä jätevedenpuhdistamon toiminta-alueita eikä sen laajuutta. Vaihemaakuntakaavalla ei oteta kantaa puhdistamotekniikan valintaan eikä siten ole voitu arvioida tekniikan valinnan myötä mahdollisesti toteutuvia vaikutuksia.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että Hyväristönmäki sijoittuu viherkäytävän päälle.

Valituksessa väitetään, että vaihemaakuntakaavalla on vaikutusta maakuntakaavan viheryhteystarve -merkintään. Valittajan mukaan viheryhteystarve -merkintä menee Hyväristönmäen yli ja sen läpi.

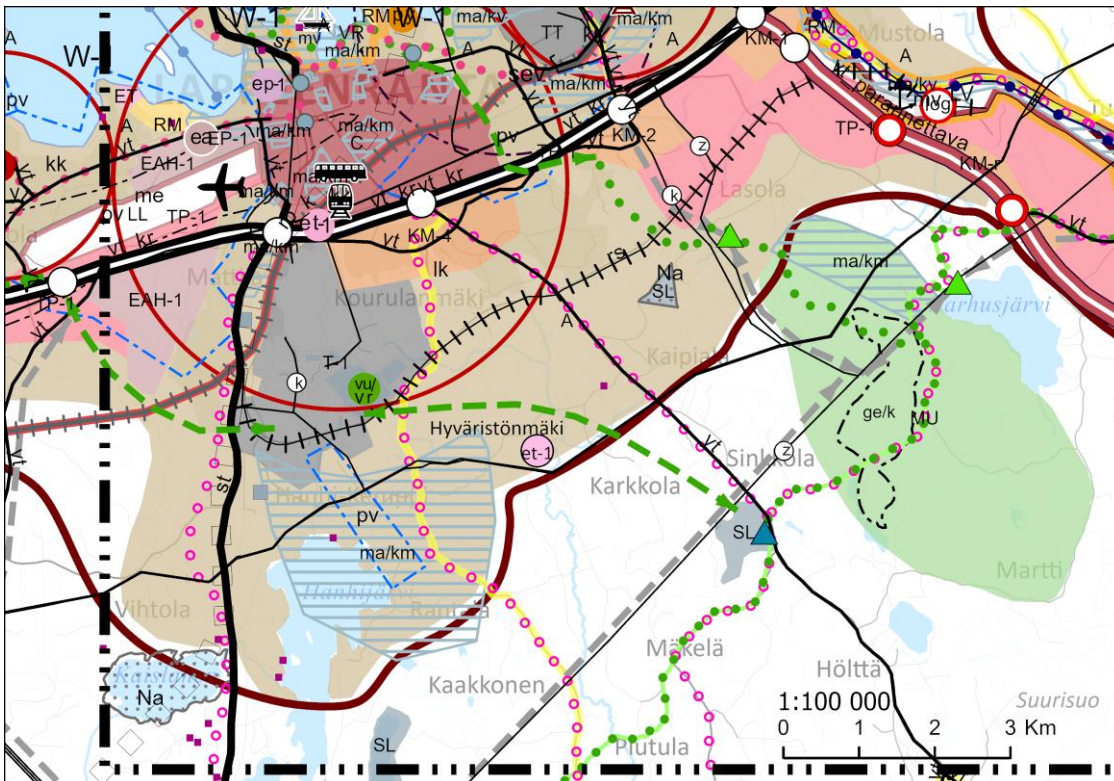
Valituksen mukaan maakuntaliitto ohittaa viheryhteyksikäytävän merkityksen. Valituksen mukaan maakuntaliitto ei ole esittänyt viheryhteys -merkinnän paikkaa muualta kulkevaksi. Lisäksi valittaja viittaa omaan karttatulkintaansa. Valittajan mukaan valittaja ei ole saanut maakuntaliitolta vastausta sähköpostitse esittämäänsä kysymykseen viheryhteystarpeesta. Viheryhteystarve ei valittajan mukaan kulje Hyväristönmäen sijoituspaikan pohjoispuolelta, kuten vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa on kerrottu. Valittaja väittää, että maakuntakaavan (2011) laatukäytävän suunnittelumääräys ei voi toteutua Hyväristönmäellä.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavaratkaisulla ei ole vaikutusta maakuntakaavan (2011) viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintään seuraavilla perusteilla. Maakuntakaavassa (2011) osoitettu viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintä on osoitettu yleispiirteisesti. Yhteystarvemerkintä ei määrittele yhteyden laajuutta, mutta pääsääntöisesti viheryhteystarpeen tulee mahdollistaa virkistysreittien ja/tai eläinten (esim. hirvieläinten) liikkumisedellytykset luonnon ydinalueelta toiselle. (Maakuntakaava 2011, kaavaselostuksen liite 4. s.11). Maakuntakaavakartalle (2011) osoitettu nuoliviiva ei osoita yhteyden täsmällistä sijaintia maastossa vaan sillä on osoitettu kahden eri kohteen välinen yhteystarve. Maakuntakaavan (2011) kaavaselostuksen (s. 36) mukaan viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintää on voitu käyttää myös virkistysreittien epäjatkuvuuskohdissa esim. E 10 -retkeilyreitit kohdalla Lappeenrannassa. Erityisesti reitit, jotka maastossa katkeavat, on esitetty viheryhteystarve -merkinnöillä. Hyväristönmäen et-1-merkinnän pohjoispuolelta kulkeva Skinnarila-Hämmäauteensuo viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintä on osoitettu yhteystarpeeksi kaukovaellusreitiltä E-10

Hämmäauteensuolta Lappeenrannan keskusta. (Maakuntakaava 2011, kaavaselostus s. 77). Maakuntakaavan tarkkuustasosta ja mittakaavasta 1: 100 000 johtuen viheryhteystarpeen/ekologisen käytävän sijaintia ei ole tarkoituksenmukaista sijoittaa suurimittakaavaiselle kartalle, jolloin sen tulkinta vääristyy ja virhearvioinnin mahdollisuus kasvaa. Tästä johtuen ei myöskään kaavoittaja ole voinut ottaa kantaa valittajan sähköpostitse esittämään pyyntöön osoittaa maakuntakaavan viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintä valittajan toimittamalle karttaotteelle. Kaavoittaja on kuitenkin viestissään ohjeistanut henkilöä tutustumaan kaavakarttaan ja sen merkintöihin maakuntaliiton karttapalvelussa.

Alla olevalla karttaotteella on kuvattu viheryhteyden sijainti maakuntakaavan mittakaavassa ja kartasta selviää, että viheryhteys sijoittuu et-1 jätevedenpuhdistamomerkinnän pohjoispuolelle.

Karttakuva 1. Ote voimassa olevasta maakuntakaavasta ja Hyväristönmäen et-1-merkinnän sijoittumisesta

Vaihemaakuntakaavan jätevedenpuhdistamomerkintä Hyväristönmäellä ja maakuntakaavan (v. 2011) kehittämisperiaatemerkinän *Kasvukeskusalueen laatuikäytävä* suunnittelumääräys eivät ole ristiriidassa keskenään. Laatuikäytävämerkinnän määrittelyssä on todettu, että: *"Alueilla, joilla on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, päämaankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä tai laatuikäytävän sisällä oleva pienempi kehittämissuunnitelma."* Toisin sanoen maakuntakaavan (2011) Taajamatoimintojen alue (A) -aluevarausmerkintä määrittelee päämaankäyttömuodon Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamomerkinnän kohdalla.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa maakuntakaavassa (2011) osoitettu viheryhteystarve/ekologinen käytävä tulee tarkastella ja huomioida kulloinkin kyseessä olevan suunnittelun vaatimalla tarkkuudella. Edellä esitettyyn vedoten, vaihemaakuntakaavan suunnittelussa on huomioitu maakuntakaavan (2011) osoittaman viheryhteystarpeen/ekologisen käytävän merkitys. Vaihemaakuntakaavan jätevedenpuhdistamomerkinnän sijainnin perusteella maakuntakaavan (2011) viheryhteystarve/ekologinen

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

käytävä -merkinnän sijaintia ei ole ollut tarpeen muuttaa. Vaihemaakuntakaavan et-1-merkintä ei vaaranna maakuntakaavassa (2011) osoitetun viheryhteystarpeen/ekologisen käytävän toteutumista.

Valittaja:

Valituksen mukaan yleiskaavaselostuksen mukaisen paikallisesti merkittävän ekologisen yhteyden merkitys pimitetään.

Vastine:

Maakuntakaavassa otetaan kantaa vain seudullisesti ja maakunnallisesti merkittäviin asioihin, ei paikallisiin ekologisiin yhteyksiin.

Valittaja:

Valituksen mukaan vaihemaakuntakaavamerkintä peittää koko maakuntakaavan viheryhteyskäytävän alle. Valituksessa väitetään, että maisema-arvot kärsivät, eläinten liikkuminen heikentyisi, alueen useat luonnonmonimuotoisuuskohteet (luo-kohteet) kärsivät, liikenneväylä jää vaihemaakuntakaavassa epäselväksi, eikä suunniteltua tietä pyörätein voi viherkäytävän takia Hyväristönmäelle tehdä ollenkaan.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan et-1-merkintä on pistemäinen, eikä estä maakuntakaavan (v. 2011) viheryhteyden olemassaoloa. Vaikutusten arviointi on toteutettu sillä tarkkuudella, kun maakuntakaavan yleispiirteisyys edellyttää (MRL 9 §, 28 §). Kaavaselostuksessa (s. 24–25) on kuvattu vaihemaakuntakaavan vaikutusten arviointi Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamovaihtoehdon osalta, huomioiden luonnonympäristö ja maisema-alueet. Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehto sijoittuu metsäalueelle, eivätkä sen maisemalliset vaikutukset ulotu Hanhijärven maakunnallisesti merkittävään kylämaisemaan. Rakentamisesta johtuvat maisemavaikutukset jäävät paikallisiksi. Kaavaselostuksessa on todettu, että vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin jäävät paikallisiksi. Lisäksi vaikutuksia on arvioitu YVA 2014 -selostuksessa.

Vaihemaakuntakaavassa ei osoiteta jätevedenpuhdistamoon liittyviä liikenneyhteyksiä, vaan ne ovat yksityiskohtaisemman suunnittelun ja kaavoituksen ratkaistavia asioista.

Vaihemaakuntakaavaselostuksessa on tuotu esiin tieasioiden osalta nykytilaa ja toteuttamismahdollisuuksia, joita voidaan hyödyntää soveltuvin osin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Karttakuvassa 1 on kuvattu viheryhteyden sijainti maakuntakaavan mittakaavassa ja kartasta selviää, että viheryhteys sijoittuu jätevedenpuhdistamomerkinnän pohjoispuolelle, eikä siten estä tien tekemistä.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että toiminta vaikuttaa hyvin korruptoituneelta.

Vastine:

Korruptioväite ei pidä paikkaansa. Etelä-Karjalan liitto toimii eettisesti ja vastuullisesti.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että luonnonsuojelulain 1 §, 2 § ja 3 § ei toteudu.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa (s.35) on kuvattu kaavan vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin Hyväristönmäen vaihtoehdon osalta ja huomioitu luonnonsuojelulain mukainen luonnonympäristö (s. 25). Vaihemaakuntakaavassa on huomioitu olemassa olevat luonnonsuojelalueet. Luontoasiat on kuvattu kaavaselostuksessa huomioiden maakuntakaavan rooli yleispiirteisenä kaavana. Kaavaselostuksessa (s. 25) todetaan, että Hyväristönmäen läheisyyteen sijoittuvat metsäalueet mahdollistavat luonnon monimuotoisuuden säilymisen ja ekologisen kestävyuden. Kaavaselostuksessa (s. 35) todetaan, että vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin ja luonnonvaroihin jäävät paikallisiksi. Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen laajassa mittakaavassa eivät ole merkittäviä.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että vaihemaakuntakaava pilaisi kylien kulttuurimaisemaa ja vaihemaakuntakaava ei huomioi mitenkään imagovaikutusta Hyväristönmäen lähialueella.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa (s. 41) on kuvattu kaavan maisemavaikutusten arviointi Hyväristönmäen vaihtoehdon osalta, huomioiden maakuntakaavan rooli yleispiirteisenä kaavana. Kaavaselostuksessa todetaan, että Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehto sijoittuu metsäalueelle, eivätkä sen maisemavaikutukset ulotu Hanhijärven maakunnallisesti merkittävään kylämaisemaan. Rakentamisesta johtuvat maisemavaikutukset jäävät paikallisiksi. Lisäksi vaikutuksia on arvioitu YVA 2014 -selostuksessa. Kaavaselostuksen vaikutuksissa todetaan, että Hyväristönmäen mahdollisen puhdistamon vaikutukset ovat paikallisia ja kohdistuvat pääosin maisemaan ja metsäalueisiin.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että kaava ei perustu alueen merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun. Lisäksi valituksessa viitataan Lappeenrannan kaupungin maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön selvitykseen 30.7.2019, jonka perusteella vaihemaakuntakaava on merkittävästi virheellinen, eikä tietoja ole huomioitu vaihemaakuntakaavatyössä. Valituksen mukaan Karkkolan kylä sivuutetaan kokonaan maakuntakaavan selvityksissä ja tältäkin osin valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet eivät toteudu.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavaselostuksessa (s. 18–43) kuvattu kaavan vaikutusten arviointi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, huomioiden maakuntakaavan rooli yleispiirteisenä kaavana. Lisäksi vaikutuksia on arvioitu YVA 2014 -selostuksessa. Kaavaselostuksessa on kuvattu vaihemaakuntakaavaratkaisun merkittävät vaikutukset. Lappeenrannan kaupungin kulttuuriympäristöselvityksessä ei ole tuotu esiin kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita tai kohteita Hyväristönmäen alueelta. Valituksessa viitattu Karkkolan kylä ei sijoitu Hyväristönmäen alueelle. Kaavaselostuksessa on todettu, että Hyväristönmäen puhdistamoalueelle ei sijoitu arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita tai rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteita. Museoviraston julkaisemiin muinaisjäännospaikkatietoaineistoihin perustuen Hanhijärven mylly (1000026010) sijoittuu maakuntakaavan Hyväristönmäen et-1-merkinnän eteläpuolelle n. 400 m etäisyydelle, muut Museoviraston tiedossa olevat kohteet yli kilometrin etäisyydelle.

Valittaja:

Valituksen mukaan Hyväristönmäen vaihtoehto ei ole Etelä-Karjalan maakuntaohjelman 2022-2025 mukainen. ”Huolehditaan monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja ekologisten yhteyksien säilymisestä sekä kulttuuriympäristöjen arvoista ja kestävydestä arkeologinen kulttuuriperintö, rakennusperintö ja maisema.” (Etelä-Karjalan maakuntaohjelma 2022–2025 s. 30)

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan kaava-alueen suunnittelumääräyksessä todetaan, että jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot eivät saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Tällä määräyksellä turvataan alueen luonto-, ympäristö- ja kulttuuriarvot yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Vaihemaakuntakaavan koko kaava-alueeseen kohdistuva suunnittelumääräys ohjaa riittävällä tarkkuudella yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja siinä huomioitavia asioita luontoon, maisemaan, ympäristöön ja kulttuuriperintöön liittyen.

Valittaja:

Valituksessa väitetään että, maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen ei toteudu Hyväristönmäessä. Lisäksi valituksen mukaan maisema-arvojen turvaaminen ja edistäminen, sekä

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteiden huomioon ottaminen ei toteudu Hyväristönmäessä. Lisäksi valituksen mukaan peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilyminen ei toteudu Hyväristönmäessä. Valituksessa väitetään, että maisemavaikutuksia ei ole arvioitu kaavassa, kulttuurikohteet ja luontoarvot kärsii. Valituksen mukaan puhdistamon korkeat piiput eivät sovellu arvokkaiden kylämaisemien alueelle.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa (s. 41) on kuvattu kaavan maisemavaikutusten arviointi Hyväristönmäen vaihtoehdon osalta, huomioiden maakuntakaavan rooli yleispiirteisenä kaavana. Kaavaselostuksessa todetaan, että Hyväristönmäen puhdistamovaihtoehto sijoittuu metsäalueelle, eivätkä sen maisemavaikutukset ulotu Hanhijärven maakunnallisesti merkittävään kylämaisemaan. Rakentamisesta johtuvat maisemavaikutukset jäävät paikallisiksi. Lisäksi vaikutuksia on arvioitu YVA 2014 -selostuksessa. Kaavaselostuksessa vaikutuksista todetaan, että Hyväristönmäen mahdollisen puhdistamon vaikutukset ovat paikallisia ja kohdistuvat pääosin maisemaan ja metsäalueisiin. Kaavaselostuksessa on todettu, että Hyväristönmäen puhdistamoalueelle ei sijoitu tiedossa olevia arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita tai rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteita. Kaavaselostuksessa (s. 35) on kuvattu vaihemaakuntakaavan vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin Hyväristönmäen vaihtoehdon osalta (s. 25). Vaihemaakuntakaavassa on huomioitu olemassa olevat luonnonsuojelualueet. Luontoasiat on kuvattu kaavaselostuksessa huomioiden vaihemaakuntakaavan rooli yleispiirteisenä kaavana. Kaavaselostuksessa (s. 25) todetaan, että Hyväristönmäen läheisyyteen sijoittuvat metsäalueet mahdollistavat luonnon monimuotoisuuden säilymisen ja ekologisen kestävyuden. Kaavaselostuksessa (s. 35) todetaan, että vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin ja luonnonvaroihin jäävät paikallisiksi. Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen laajassa mittakaavassa eivät ole merkittäviä.

Valittaja:

Valituksen mukaan rakenteiden vaikutuksia ei ole erikseen arvioitu. Alueidenkäyttötavoitteet eivät toteudu ja alueidenkäyttötavoitteiden toteuttaminen jää vaihemaakuntakaavassa täysin puutteelliseksi.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavaselostuksessa (s. 18–43) kuvattu kaavan vaikutusten arviointi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, huomioiden maakuntakaavan rooli yleispiirteisenä kaavana. Vaihemaakuntakaava osoittaa vain puhdistamon paikan sijaintivaihtoehdot, ei puhdistamon rakenteita ja siksi rakenteiden vaikutuksia ei ole erikseen arvioitu vaihemaakuntakaavassa. Vaihemaakuntakaava toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Lisäksi todettakoon, että ympäristöministeriö on kirjannut kaavaehdotusvaiheen nähtävilläolon yhteydessä (1.9.-1.10.2021) antamaansa lausuntoon, että vaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksessa on otettu asianmukaisella tavalla huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja muut ympäristöministeriön toimialaan liittyvät merkitykseltään valtakunnalliset asiat. (Ympäristöministeriön lausunto 29.9.2021)

Valittaja:

Valituksen mukaan alueen asukkailla ja maanomistajilla pitää olla tiedossa, miten maakuntaliitto suunnittelee ja ohjaa alueen käyttöä, valitettavasti näin ei ole tässä vaihemaakuntakaavassa. Valituksessa väitetään, että suunnittelumääräys ei ohjaa riittävästi jätevedenpuhdistamotoiminnan kokonaisuutta, näin ollen se mahdollistaisi pilata laajoja alueita. Kaavasta ei selviä mitä Hyväristönmäen alueelle oikeasti suunnitellaan ja lisäksi kaavan ohjausvaikutus on täysin puutteellinen.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa osoitettu et-1-kohdemerkintä on laadittu MRL 25 §:n mukaisesti huomioiden maakunnalliset tavoitteet. Vaihemaakuntakaavan kaavamerkintä ja kaavamääräykset ohjaavat riittävästi alueen yleiskaavan ja asemakaavan laadintaa MRL 32 §:n mukaisesti. Vaihemaakuntakaavan tiedottaminen on toteutettu MRL:n ja MRA:n mukaisesti. Kaavan osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu OAS:ssa ja

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

kaavaselostuksessa. Vuorovaikutuksen toteutus kaavan eri vaiheissa on esitetty Osallistamisraportti - dokumentissa (Liite 2). Et-1-merkinnässä on huomioitu Ympäristöministeriön MRL 2000-sarjan oppaan *Maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset* ohjeistus.

Valittaja:

Valituksen mukaan Etelä-Karjalan maakuntakaavan (2011) suunnittelumääräyksen mukainen ensisijaisesti tiivistettä nykyinen rakenne olemassa olevaa infrastruktuuriin tukeutuen, ei noudateta Hyväristönmäen kohdalla.

Vastine:

Vaikemaakuntakaavaselostuksessa (s.35-36) on kuvattu kaavan vaikutuksia alue- ja yhdyskuntarakenteeseen. YVA 2014 mukaan Toikansuo-Hyväristönmäki väliset alueet ovat potentiaalisia yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia, koska nämä alueet rajoittuvat taajamarakenteeseen. Vaihemaakuntakaava ei estä maakuntakaavan (2011) suunnittelumääräysten toteutumista. Hyväristönmäen et-1-merkintä sijoittuu maakuntakaavan (2011) Taajamatoimintojen alueelle (A). Voimassa olevan maakuntakaavan (2011) Taajamatoimintojen alue (A) -merkinnän suunnitteluratkaisun perusteluihin on kirjattu seuraavaa: *"Lappeenrannan eteläiset taajama-alueet ovat potentiaalinen suunta kaupungin taajamarakenteen laajentumiselle. Etäisyydet keskusta on kohtuulliset ja alueen yleiskaavoitus ohjaa rakentamista etelän suuntaan."*

Valittaja:

Valituksen mukaan purkuvesistöä ei ole huomioitu kaavatyössä.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa ei oteta kantaa jätevedenpuhdistamon purkuvesistöön, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua. YVA 2014:ssa ja vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa on tuotu riittävästi esille purkuvesistövaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia.

Valittaja:

Valituksen mukaan ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisesti ympäristölupaa ei voi myöntää Rakkolanjokeen, joten kaavassa ei voi olla Hyväristönmäki mukana.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa ei oteta kantaa oikeusasteissa kesken olevaan ympäristölupa-asiaan, eikä ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiin. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa (s. 11) todetaan, että puhdistetun jäteveden purkuvesistöjen vaihtoehdot ovat käytännössä Rakkolanjoki ja Saimaa. Vaihemaakuntakaavan ja YVA-selvitysten perusteella Hyväristönmäelle on osoitettu et-1 - jätevedenpuhdistamomerkintä.

Valittaja:

Valituksen mukaan Kilteinen/Vuoksi vaihtoehto pitää olla kaavassa mukana.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavaselostuksessa on todettu, että purkuvesistönä Vuoksi on jätetty pois YVA 2014 - prosessiin ja Venäjän viranomaisten lausuntoon vedoten. Etelä-Karjalan liitto on pyytänyt lausunnon Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta Venäjän viranomaisten kannasta Lappeenrannan jätevesien purkupaikkavaihtoehtoihin (Liite 3). ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että Venäjän viranomaisten mukaan Vuoksi purkuvesistönä on täysin poissuljettu Svetogorskin kaupungin vedenoton vuoksi ja vaihemaakuntakaavatyössä Venäjän kanta on siten tulkittu oikein. Kilteisen vaihtoehdon pois jättäminen on perusteltu kaavaselostuksessa sivuilla 45–52.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Valittaja:

Valituksen mukaan siirtoputkisto ja Saimaan ja Vuoksen laskuvesistöt purkupaikkoineen pitää olla vaihemaakuntakaava-alueessa mukana.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan Maakuntakaava-alueen raja -merkinnän suunnitteluratkaisun perustelut ja ohjausvaikutukset kohdassa on todettu, että vaihemaakuntakaavassa ei ole otettu kantaa purkuputkistoihin ja purkupaikkoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Valittaja:

Valituksen mukaan maakuntakaavan pitää ohjata kaupungin kaavoitusta.

Vastine:

Vaihemaakuntakaava ohjaa MRL 32 §:n mukaisesti riittävästi yleiskaavoitusta ja asemakaavoitusta. Vaihemaakuntakaavaratkaisu mahdollistaa jätevedenpuhdistamon yksityiskohtaisemman jatkosuunnittelun Hyväristönmäkeen ja/tai Kukkuroinmäkeen.

Valittaja:

Valituksen mukaan vaihemaakuntakaava ei ota ollenkaan huomioon Hyväristönmäen ilmastoasioita, eikä edistä luonnonvarojen kestävästä käyttöä. Lisäksi valituksessa väitetään, että Hyväristönmäki ei ole kestävästä kehitystä edistävä hanke.

Vastine:

Uusi ja aiempaa tehokkaampi puhdistustekniikka mahdollistaa ilmastoasioiden tehokkaan huomioimisen ja kestävästä kehityksen edistämisen. Jätevedenpuhdistamon ilmastovaikutukset ovat samat, riippumatta sijainnista. Ilmastovaikutukset on arvioitu MRL:n mukaisen vaikutustenarvioinnin yhteydessä (kaavaselostus s. 29–33) ja ilmapäästöjen ei katsota vaikuttavan alueelliseen ilmanlaatuun, koska päästöjen määrät ovat suhteellisen vähäisiä. Hyväristönmäen vaihtoehdolla ei ole vaikutusta vesi- ja maa-ainesvarojen käyttöön. Uuden tieyhteyden rakentaminen aiheuttaa metsämaaston tuhoutumisen tiestön alle jääviltä osuksilta. Rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat paikallisia ja kohdistuvat 1–2 maanomistajan metsätiloihin.

Valittaja:

Valituksessa todetaan, että vaihemaakuntakaavaaselostuksessa ei mainita sanallakaan, miten EU-vesipuidedirektiivi pitää huomioida ja miten se on huomioitu tässä vaihemaakuntakaavassa. Valituksen mukaan Wesser tuomio ja KHO:n ennakkopäätökset mm. Finnpulp, eivät voi mahdollistaa kyseistä laitosta Hyväristönmäkeen.

Vastineet:

EU-vesipuidedirektiivi on tiedostettu vaihemaakuntakaavan suunnittelun yhteydessä, ja EU-vesipuidedirektiivi ei ole ollut esteenä jätevedenpuhdistamovaihtoehtojen osoittamiselle Hyväristönmäelle ja Kukkuroinmäelle. Ympäristölupa-asiat käsitellään ympäristölupaprosessissa. Valittajan esittämät päätökset eivät ole este vaihemaakuntakaavan laatiselle, eivätkä ole esteenä jätevedenpuhdistamovaihtoehtojen osoittamiselle Hyväristönmäelle ja Kukkuroinmäelle vaihemaakuntakaavassa.

Valittaja:

Valituksen mukaan Saimaa purkuvesistönä vaatii uuden YVA-selvityksen, koska purkupaikat eivät sovellu purkuvesistöiksi.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavalla osoitetaan ainoastaan jätevedenpuhdistamon mahdolliset sijaintipaikat. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa purkupaikkavaihtoehtoja on käsitelty siten, kuin YVA 2014:ssa ja

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

viranomaisten lausunnoissa on tuotu esiin. Vaihemaakuntaratkaisu ei vaikuta siihen mitä vesistöjä voidaan jatkossa käyttää puhdistettujen jätevesien purkupaikkana. Puhdistettujen jätevesien purkupaikka ratkaistaan yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että Venäjän kanta YVA-menettelyssä oli Vuoksi purkupaikan osalta yksiselitteisen kielteinen, olisi täysin liioitellusti kirjoitettu. Valituksen mukaan venäläiset eivät ole maininneet häiriötilanteista missään lausunnoissa, eivätkä sitä, että laitoksen toiminnan tehokkuus sinänsä ei ollut ratkaisevaa. Lisäksi valituksessa väitetään, että venäläiset eivät ole lausuneet, että Rakkolanjoki purkuvesistönä vaikuttaa perustellulta. Lisäksi valituksen mukaan yhteysviranomaisen lausunnossa on virhe. Valituksen mukaan Hyväristönmäki/Rakkolanjoki ei kelvannut venäläisille.

Vastine:

Etelä-Karjalan liitto on pyytänyt Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta tarkentavan lausunnon Venäjän viranomaisten kannasta Vuoksen purkuvesistövaihtoehtoon (Liite 3), koska ELY-keskus on ollut edustajana neuvotteluissa. Lausunto pyydettiin, jotta voitiin varmistua kaavavalmistelun aikana tehdyn tulkinnan oikeellisuudesta, liittyen Vuoksen purkuvesistöön. ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että Venäjän viranomaisten mukaan Vuoksi purkuvesistönä on täysin poissuljettu Svetogorskin kaupungin vedenoton vuoksi ja vaihemaakuntakaavatyössä Venäjän kanta on siten tulkittu oikein. Lisäksi ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että vuoden 2012 komission kokouksessa Venäjän osapuoli toi esiin myös mahdollisuuden, että puhdistetut jätevedet voidaan edelleen johtaa Rakkolanjokeen, jos joen vedenlaatu taataan. Venäjän osapuolella ei ole ollut huomautettavaa Rakkolanjoen purkuvesistöratkaisusta. Mahdollinen virhe yhteysviranomaisen lausunnossa YVA 2014:een liittyen ei ole vaikuttanut vaihemaakuntakaavaratkaisuun. Jo aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa 26.11.2019 on todettu seuraavaa: *"Todettiin yhteisesti, että vain varsinaiset vaihtoehtojen jätevedenpuhdistamojen sijoituspaikat merkitään kaavakartalle ja mahdolliset purkupaikat kirjataan kaavaselostukseen."* (viranomaisneuvottelun muistio 26.11.2019) Vaihemaakuntakaavalla ei ratkaista purkuvesistöä. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa Vuoksea, kuten muitakin purkupaikkavaihtoehtoja on käsitelty siten, kuin YVA 2014:ssä ja viranomaisten lausunnoissa on tuotu esiin. Vaihemaakuntaratkaisu ei vaikuta siihen voidaanko Vuoksea jatkossa käyttää jätevesien purkupaikkana. Valittajan esittämät väitteet eivät koske kaavassa ratkaistuja asioita vaan kaavaselostuksessa käsiteltyjä asioita. Vaihemaakuntakaava ja siihen liittyvä vaikutusten arviointi on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

Valituksen täydennys:

Valittaja:

Valituksen mukaan viherkäytävä kulkee Hyväristönmäen et-1-alueen läpi. Valituksen mukaan Hämmäauteensuon luontomatkailun edellytykset heikkenevät huomattavasti et-1 Hyväristönmäki merkinnän seurauksena. Lisäksi viherkäytävän merkitys Hyväristönmäen alueella on niin merkittävä, että sen perusteella Hyväristönmäen et-1 merkintä pitää poistaa kaavakartasta.

Vastine:

Voimassa olevassa maakuntakaavassa (2011) osoitettu viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintä on osoitettu yleispiirteisesti. Maakuntakaavaa on tarkoituksenmukaista tarkastella vain sen virallisessa mittakaavassa, jossa kaavakohteet ja niiden väliset suhteet säilyvät niille maakuntakaavassa määritetyssä tarkkuustasossa. Yhteystarvemerkinä ei määrittele yhteyden laajuutta, mutta pääsääntöisesti viheryhteystarpeen tulee mahdollistaa virkistysreittien ja/tai eläinten (esim. hirvieläinten) liikkumisedellytykset luonnon ydinalueelta toiselle. (Maakuntakaava 2011, kaavaselostuksen liite 4. s.11). Vastineena todettakoon, ettei vaihemaakuntakaavan et-1-kohdemerkintä vaaranna maakuntakaavassa (2011) osoitetun viheryhteystarpeen/ekologisen käytävän toteutumista. Karttakuvassa 1 on kuvattu viheryhteyden sijainti maakuntakaavan mittakaavassa ja kartasta selviää, että viheryhteys sijoittuu

Diaarinumero Itä-Suomen HO 72/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

jätevedenpuhdistamomerkinnän pohjoispuolelle, eikä siten vaikuta Hämmäauteensuon luontomatkailun edellytyksiin. Tätä asiaa on perusteltu laajemmin aiemmin tässä lausunnossa.

Valittaja:

Valituksen mukaan vaihemaakuntakaavan rajausta pitää laajentaa ainakin Lemin ja Taipalsaaren kuntien alueelle.

Vastine:

Kaava-alue on rajattu siten, että se pitää sisällään kaikki YVA 2014:ssa esiteltyjen jätevedenpuhdistamoiden sijoituspaikat ja on mahdollistanut niiden esittämisen. Vaihemaakuntakaavan rajaus on perusteltu.

Yhteenveto:

Yhteenvetona Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksen kohteena olevan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaratkaisu on valmisteltu ja laadittu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisesti. Kaavaratkaisu täyttää MRL:n 28 §:n maakuntakaavalle asettamat sisältövaatimukset. Kaavaratkaisu täyttää MRA:n 1 §:n mukaisen vaikutusten selvittämisen ja MRA 30 §:n mukaisen vuorovaikutuksen.

Edellä esitettyyn vedoten Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksessa esitetyt hylkäämisvaatimukset ovat perusteettomia. Valitus tulee aiheettomana hylätä.

Lausuma esitetyistä selvityksistä

Etelä-Karjalan maakuntahallituksen antamassa vastineissa viitataan seuraaviin selvityksiin:

- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaselostus, päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Lappeenrannan Lämpövoima Oy, jätevesien käsittelyn ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.4.2014, Pöyry Finland Oy
- Lappeenrannan kaupunki / Vesilaitos, jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy
- Taustaselvitys, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, maaliskuu 2020, Etelä-Karjalan liitto

Lausunnossa viitattut liitteet:

- Liite 1 Kaavan käsittelyvaiheet
- Liite 2 Osallistamisraportti
- Liite 3 Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto 16.2.2022 liittyen Venäjän viranomaisten kantaan Lappeenrannan jätevesien purkupaikkavaihtoehtoihin, YVA 2014
- Liite 4 Kokousmuistio 25.2.2020 maakunnallisesta jätevedenpuhdistamosta
- Liite 5 Selvitys yhteispuhdistamosta Lappeenranta – Imatra

Diaarinumero Itä-Suomen HO 76/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64

PL 1744

70101 Kuopio

Viite: Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskeva valitus Itä-Suomen HO 76/03.04.04.04.16/2022

Asia: Etelä-Karjalan maakuntahallituksen lausunto valitukseen Hyväristönmäen vaihemaakuntakaavamerkinnän hylkäämisestä.

Muutoksenhaunalainen päätös: Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuusto, 13.12.2021, §39

Ohessa lausunto.

Etelä-Karjalan liitto

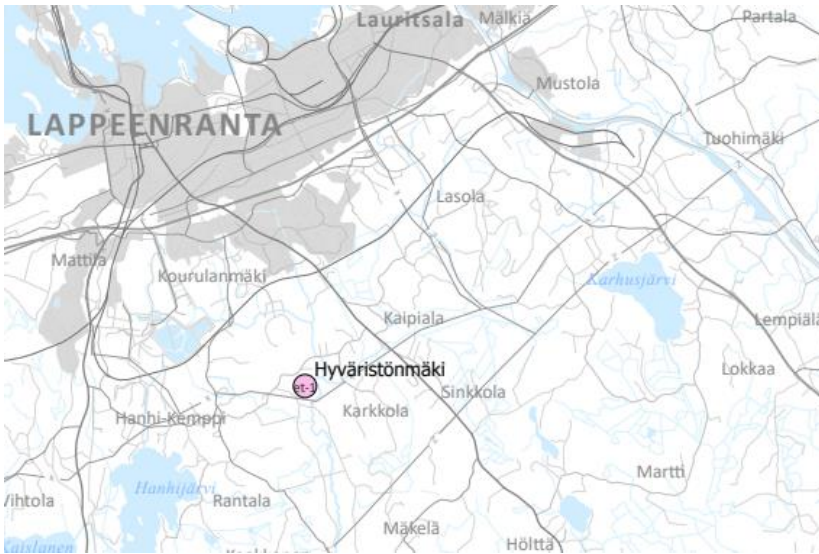
Maakuntahallitus

Selostus asiasta

Valituksen kohteena oleva alue ja asia

Valitus koskee Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavassa, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, osoitettua Hyväristönmäen et-1-kaavamerkintää (yhdyskuntateknisen huollon alue, jätevedenpuhdistamo). Hyväristönmäki sijaitsee n. 5 kilometriä Lappeenrannan keskustasta kaakkoon. Valituksenalaisen alueen sijainti ja maakuntakaavamerkinnät on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Valituksenalainen alueen sijainti ja alueelle osoitetut maakuntakaavamerkinnät. (ote kaavakartasta, pienennös)

et-1 merkinnän kuvaus: Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät jätevedenpuhdistamot.

et-1 suunnittelumääräys:

Jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot eivät saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Suunnittelulla on turvattava ympäröivän alueen virkistyskäyttö, ekologisen verkoston ja ulkoilureittien jatkuvuus sekä niiden yhteydet myös alueen ulkopuolelle. Lisäksi on otettava huomioon puhdistamoalueen liikennejärjestelyiden kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon.

Maalla sijaitsevan tai vedenalaisen arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi tulee tehdä yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä, kun puhdistamokohteen sekä siirtoputkistojen ja purkupaikan rakentamisalueet ovat täsmentyneet. Myös puhdistamoalueen ja siirtoputkistojen rakentamisen aikaiset vaikutukset tulee ottaa huomioon.

Suunnitteluratkaisun perustelut ja ohjausvaikutukset:

Suunnittelumääräys tulee ottaa huomioon lopullista puhdistamon sijaintipaikkaa ja siirtoputkistojen sijaintia arvioidessa. Vaihemaakuntakaavassa ei ole otettu kantaa purkupaikkoihin ja purkupaikkoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 76/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Lausunnossa käytetyt lyhenteet

HO	Hallinto-oikeus
KAS ELY	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
KHO	Korkein hallinto-oikeus
Lpr	Lappeenranta
MRA	Maankäyttö- ja rakennusasetus
MRL	Maankäyttö- ja rakennuslaki
OAS	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Vaihemaakuntakaava	Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava
VAT	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
YKR	Yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä, paikkatietoaineisto
YM	Ympäristöministeriö
YVA 2006	Lappeenrannan vesilaitoksen jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy 2006
YVA 2014	Lappeenrannan Lämpövoima Oy, Jätevesienkäsittelyn ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.4.2014, Pöyry Finland Oy 2014
YVA	Ympäristövaikutusten arviointi

Diaarinumero Itä-Suomen HO 76/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Vastine valittajien esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin

Valituksessa vaaditaan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, hylkäämistä Hyväristönmäen et-1-merkinnän osalta ja vaihemaakuntakaavan ottamista uudelleen käsittelyyn Etelä-Karjalan liittoon.

Valittaja:

Valituksen mukaan maakuntavaltuuston 13.12.2021 päätöksestä puuttuu hallintolain edellyttämät perustelut.

Vastine:

Päätöksen perustelut on kuvattu päätöksen liitteenä olevassa asiakirjassa, kaavaselostuksessa. Valituksen kohteena olevan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaava ja kaavaprosessi on toteutettu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisesti. Maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston päätökset on tehty hallintolain, kuntalain ja Etelä-Karjalan liiton hallintosäännön mukaisesti. Vaihemaakuntakaavaan liittyvät päätökset on tehty MRL:n mukaisesti.

Valittaja:

Valituksen mukaan, kun aluehallintoviraston virallinen sijainti yleiskaavassa on eri kuin Lappeenrannan kaupungin suunnitelma, kumpaa sijaintia käsitellään tässä päätöksessä (jätevedenpuhdistamon paikka Hyväristönmäki)!

Vastine:

Vaihemaakuntakaava käsittelee jätevedenpuhdistamon sijoittumista, huomioiden maakuntakaavan mittakaava ja tarkkuustaso. Vaihemaakuntakaavan mittakaava on 1:100 000, joka määrittää millä tarkkuudella merkintöjä osoitetaan kaavakartalla. Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavassa et-1-merkintä on pistemäinen. Vaihemaakuntakaavaluonnoksessa ja -ehdotuksessa esitetyt sijoituspaikkavaihtoehdot perustuvat YVA-prosessissa (v. 2014) tutkittuihin vaihtoehtoihin sekä viranomaisten ja sidosryhmien kanssa käytyihin neuvotteluihin.

Valittaja:

Valituksessa todetaan, että alueen koko Hyväristönmäen ympärillä on vaihtuvaa 5ha – 60ha oikeiden rajojen piirtäminen asukkaille on hämmentävää. Asukkaat ovat aivan tietämättömiä suunnitteluista jo pitkältä ajalta. Julkinen ja avoin esittely puuttuu virkavastuulla puhutaan eri, kirjoitetaan eri ja toteutus on vielä erilalla. Tämä käy ilmi osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ja kaavaselostuksessa.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan mittakaava on 1:100 000, joka määrittää millä tarkkuudella merkintöjä osoitetaan kaavakartalla. Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavassa et-1-merkintä - yhdyskuntateknisen huollon alue, jätevedenpuhdistamo - on pistemäinen. *”Aluevarauksiin rinnastettavia kohdemerkintöjä käytetään osoittamaan ylikunnallista merkitystä omaavien alueidenkäyttötarpeiden sijaintia silloin kun aluetarve on pinta-alaltaan maakuntakaavan mittakaavaan nähden pieni.”* (Ympäristöministeriön opas 10: Maakuntakaavan sisältö ja esitystapa 2003, s.60)

Maakuntakaavan sisältö ja esitystapa 2003, s.60)

Vaihemaakuntakaavatyö on aloitettu vuonna 2019. Etelä-Karjalan liitto on tiedottanut vaihemaakuntakaavatyöstä kotisivuillaan ja sosiaalisessa mediassa. Lisäksi kaavan nähtävilläoloista ja hyväksymisestä on tiedotettu lehtikuulutuksin ja Lemin, Taipalsaaren ja Lappeenrannan kunnanvirastoissa. Tarkempi kuvaus kaavaprosessin vuorovaikutuksesta ja nähtävilläoloista on koottu Osallistamisraportti-dokumenttiin (Liite 2). Koronatilanteen vuoksi yleisötilaisuuksia ei ollut mahdollista pitää. Etelä-Karjalan liitto on kuitenkin mahdollistanut paperisten kaava-asiakirjojen saatavuuden kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävilläolojen yhteydessä. Lisäksi Etelä-Karjalan liitto on tiedottanut mahdollisuudesta

Diaarinumero Itä-Suomen HO 76/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

olla henkilökohtaisesti yhteydessä kaavoittajaan koko kaavaprosessin ajan.

Valituksessa ei ole yksilöity miten OAS:n ja kaavaselostuksen kirjoitus ja toteutus on eri. Kaavaselostus on laadittu MRL:n 29 §:n ja MRA 10 §:n mukaisesti. OAS on laadittu MRL 63 §:n mukaisesti. Vuorovaikutus on vaihemaakuntakaavassa toteutettu MRL 62-67 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti.

Valittaja:

Valituksessa todetaan, että hyödyt versus haitat Hyväristönmäen alueen kaikilla tasoilla tekemättä puolueettomasti. Arvokeskustelu puuttuu, jos politiikkaa sotketaan virkavastuulla tekevien virkamiesten päätöksiin niin tässä tulos (v. 2005-2022).

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnin tulokset on kirjattu kaavaselostukseen sivuille 16 - 44. Kaavaselostuksessa vaikutukset on arvioitu MRA 1 §:n mukaisesti huomioiden valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Jätevedenpuhdistamotoimintojen vaikutuksia on arvioitu laajemmin YVA-prosesseissa vuosina 2006 ja 2014.

Valittaja:

Miten on mahdollista, kun kaupungin kaavoitus mittaa Hyväristössä uskomattomia etäisyyksiä. Alkujaan lähin asutus oli 150 - 200 metriä. Nyt maakuntakaavan lukema on n. 1 kilometri.

Vastine:

Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavassa et-1-merkintä on pistemäinen, kuten myös voimassa olevassa maakuntakaavassa (v. 2011) jätevedenpuhdistamot on osoitettu et-1-kohdemerkinnällä (piste). Etäisyydet vaihemaakuntakaavan et-1 pistemerkinnästä ja esim. Hyväristönmäen osayleiskaavan aluemaisen ET-merkinnän ulkorajasta lähimpään asutukseen ovat erilaiset.

Lähin asutus sijaitsee hieman yli 500 m etäisyydellä, minkä vuoksi 500 metrin vyöhykkeelle ei tarkastelussa jää yhtään asukasta. Kaavaselostuksessa (s. 24) on kirjoitettu, että Hyväristönmäen puhdistamoalueelta on matkaa lähimpiin asutuksiin noin 1 kilometri, yhteensä 43 henkilöä. Lause olisi tullut kirjoittaa muotoon: 1 kilometrin säteellä Hyväristönmäen puhdistamoalueesta asuu 43 henkilöä. Kaavaselostuksen tekstivirhe ei ole vaikuttanut esitettyyn kaavaratkaisuun.

Vaihemaakuntakaavan taustaselvityksessä (maaliskuu 2020) s. 19 sama asia on esitetty toisella tavalla: ” Väestömäärät (2018) alueen läheisyydessä: kahden kilometrin vyöhykkeellä noin 315 asukasta, yhden kilometrin vyöhykkeellä noin 60 asukasta, 500 metrin vyöhykkeellä ei yhtään asukasta. (YKR/SYKE ja TK, 2019.)” Taustaselvitys on laadittu kaavatyön luonnosvaiheessa maaliskuussa 2020. Selvitys on ollut luettavissa vaihemaakuntakaavan kotisivuilla sen julkaisemisen jälkeen.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että Kukkuroinmäki on valmiiksi kaavoitettu ja et-1 merkinnällä varustettu.

Vastine:

Kukkuroinmäellä on voimassa olevassa Etelä-Karjalan maakuntakaavassa (2011) EJ -aluemerkintä, jolla osoitetaan jätteenkäsittelyalueet. Voimassa olevissa maakuntakaavoissa (2011, 2015) alueelle ei ole osoitettu et-1-merkintää.

Valittaja:

Ympäristöasiat kulkevat rinta rinnan ja valtuuston olisi pitänyt syventyä niihin tarkkaan.

Vastine:

Valtuuston päätös perustuu kaavaselostukseen, kaavakarttaan ja kaavamääräyksiin. Vaihemaakuntakaava-alueen suunnittelumääräys ohjeistaa tarkempaa jatkosuunnittelua. Vaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnin tulokset on kirjattu kaavaselostukseen sivuille 16 - 44.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 76/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Valittaja:

Valituksen liitteessä 3 on tuotu esiin, että kaavamerkinnoistä puuttuu Toikansuon nykyinen puhdistamo.

Vastine:

Toikansuon jätevedenpuhdistamo on osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa (2011) et-1-merkinnällä jätevedenpuhdistamona ja siksi sitä ei ole osoitettu vaihemaakuntakaavassa.

Valittaja:

Valituksessa viitataan Lappeenrannan kaupungin kaavoitusohjelmaan 2022-2024, Etelä-Saimaan artikkeliin (2.12.2017) ja alueen yleiskaavoitukseen (3.1.2022).

Vastine:

Esitetyt viittaukset eivät liity vaihemaakuntakaavaan.

Valittaja:

Valituksen liitteessä 5 on kartta alueen yleiskaavan luontoselvityksestä.

Vastine:

Yleiskaavan luontoselvityksessä tunnistetut luontoarvot eivät ole este vaihemaakuntakaavamerkinneille.

Yhteenveto:

Yhteenvetona Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksen kohteena olevan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaratkaisu on valmisteltu ja laadittu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisesti. Kaavaratkaisu täyttää MRL:n 28 §:n maakuntakaavalle asettamat sisältövaatimukset. Kaavaratkaisu täyttää MRA:n 1 §:n mukaisen vaikutusten selvittämisen ja MRA 30 §:n mukaisen vuorovaikutuksen.

Edellä esitettyyn vedoten Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksessa esitetyt hylkäämisvaatimukset ovat perusteettomia. Valitus tulee aiheettomana hylätä.

Lausuma esitetyistä selvityksistä

Etelä-Karjalan maakuntahallituksen antamassa vastineissa viitataan seuraaviin selvityksiin:

- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaselostus, päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Lappeenrannan Lämpövoima Oy, jätevesien käsittelyn ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.4.2014, Pöyry Finland Oy
- Lappeenrannan kaupunki / Vesilaitos, jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy
- Taustaselvitys, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, maaliskuu 2020, Etelä-Karjalan liitto

Diaarinumero Itä-Suomen HO 76/03.04.04.04.16/2022

Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Lausunnossa viitattut liitteet:

- Liite 1 Kaavan käsittelyvaiheet
- Liite 2 Osallistamisraportti
- Liite 3 Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto 16.2.2022 liittyen Venäjän viranomaisten kantaan Lappeenrannan jätevesien purkupaikkavaihtoehtoihin, YVA 2014
- Liite 4 Kokousmuistio 25.2.2020 maakunnallisesta jätevedenpuhdistamosta
- Liite 5 Selvitys yhteispuhdistamosta Lappeenranta – Imatra

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64
PL 1744
70101 Kuopio

Viite: Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskeva valitus Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022

Asia: Etelä-Karjalan maakuntahallituksen lausunto valitukseen vaihemaakuntakaavapäätöksen kumoamista.

Muutoksenhaunalainen päätös: Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuusto, 13.12.2021, §39

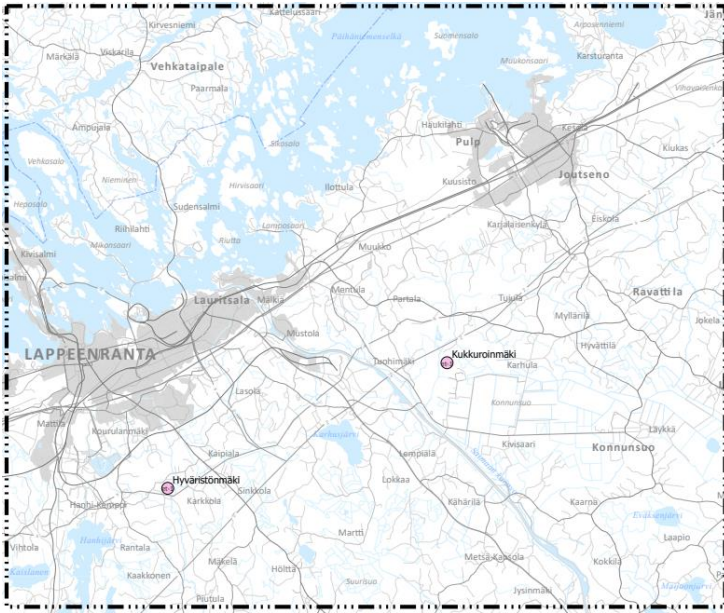
Ohessa lausunto.

Etelä-Karjalan liitto
Maakuntahallitus

Selostus asiasta

Valituksen kohteena oleva alue ja asia

Valitus koskee koko Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaa, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta. Valituksenalaisen alueen sijainti ja maakuntakaavamerkinnyt on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Valituksenalainen alueen sijainti ja alueelle osoitetut maakuntakaavamerkinnyt. (ote kaavakartasta, pienennös)

et-1 merkinnän kuvaus: Merkinnytllä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät jätevedenpuhdistamot.

et-1 suunnittelumääräys:

Jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot eivät saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Suunnittelulla on turvattava ympäröivän alueen virkistyskäyttö, ekologisen verkoston ja ulkoilureittien jatkuvuus sekä niiden yhteydet myös alueen ulkopuolelle. Lisäksi on otettava huomioon puhdistamoalueen liikennejärjestelyiden kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon.

Maalla sijaitsevan tai vedenalaisen arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi tulee tehdä yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä, kun puhdistamokohteen sekä siirtoputkistojen ja purkupaikan rakentamisalueet ovat täsmentyneet. Myös puhdistamoalueen ja siirtoputkistojen rakentamisen aikaiset vaikutukset tulee ottaa huomioon.

Suunnitteluratkaisun perustelut ja ohjausvaikutukset:

Suunnittelumääräys tulee ottaa huomioon lopullista puhdistamon sijaintipaikkaa ja siirtoputkistojen sijaintia arvioidessa. Vaihemaakuntakaavassa ei ole otettu kantaa purkupaikoihin ja purkupaikkoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Lausunnossa käytetyt lyhenteet

HO	Hallinto-oikeus
KAS ELY	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
KHO	Korkein hallinto-oikeus
Lpr	Lappeenranta
MRA	Maankäyttö- ja rakennusasetus
MRL	Maankäyttö- ja rakennuslaki
OAS	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Vaihemaakuntakaava	Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava
VAT	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
YKR	Yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä, paikkatietoaineisto
YM	Ympäristöministeriö
YVA 2006	Lappeenrannan vesilaitoksen jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy 2006
YVA 2014	Lappeenrannan Lämpövoima Oy, Jätevesienkäsittelyn ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.4.2014, Pöyry Finland Oy 2014
YVA	Ympäristövaikutusten arviointi

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Vastine valittajien esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin

Valituksessa vaaditaan ensisijaisesti päätöksen kumoamista. Toissijainen vaatimus on asian palauttaminen uuteen valmisteluun.

Vaatimuksen perustelut:

Valittaja:

Valituksen mukaan päätöstä ei ole perusteltu hallintolain 45 §:n mukaisesti.

Vastine:

Päätöksen perustelut on kuvattu maakuntavaltuuston päätöksen liitteenä olevassa asiakirjassa, kaavaselostuksessa. Valituksen kohteena olevan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaava ja kaavaprosessi on toteutettu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisesti. Maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston päätökset on tehty hallintolain, kuntalain ja Etelä-Karjalan liiton hallintosäännön mukaisesti. Vaihemaakuntakaavaan liittyvät päätökset on tehty MRL:n mukaisesti.

Valittaja:

Valituksen mukaan kaavakartta on suppea.

Vastine:

Kaava-alue on rajattu siten, että se pitää sisällään kaikki YVA 2014:ssä esiteltyjen jätevedenpuhdistamoiden sijoituspaikat ja on mahdollistanut niiden esittämisen. Vaihemaakuntakaavan raja on perusteltu.

Valittaja:

Valituksen mukaan vaihemaakuntakaavan kaavamääräyksissä tulisi voimakkaammin ohjata jatkosuunnittelua, huomioiden liito-orava. Valituksessa väitetään, että vaihemaakuntakaavatyössä ei ole mietitty (liito-oraville) viheraluetta lainkaan, puhumattakaan kokonaisuudesta. Vaihemaakuntakaavassa ei ole huomioitu liito-oravaa mitenkään.

Vastine:

Maakuntakaava-alueen raja -merkintään kohdistuvaan suunnittelumääräykseen on kirjattu, ettei jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Hyväristönmäen yleiskaavatyöhön liittyvässä luontoselvityksessä esiin tuodut liito-oravaesiintymät eivät ole olleet esteenä vaihemaakuntakaavan et-1 jätevedenpuhdistamo -kohdemerkinnälle. Vaihemaakuntakaavan mittakaavan ollessa 1:100 000 ei luontoarvoiltaan paikallisia, yksittäisiä ja pienialaisia kohteita voida osoittaa kaavakartalla, vaan ne huomioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Vaihemaakuntakaavassa ei ole osoitettu erillisiä viheralueita puhdistamomerkinnän yhteyteen. Vaihemaakuntakaavamääräyksessä on huomioitu maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana.

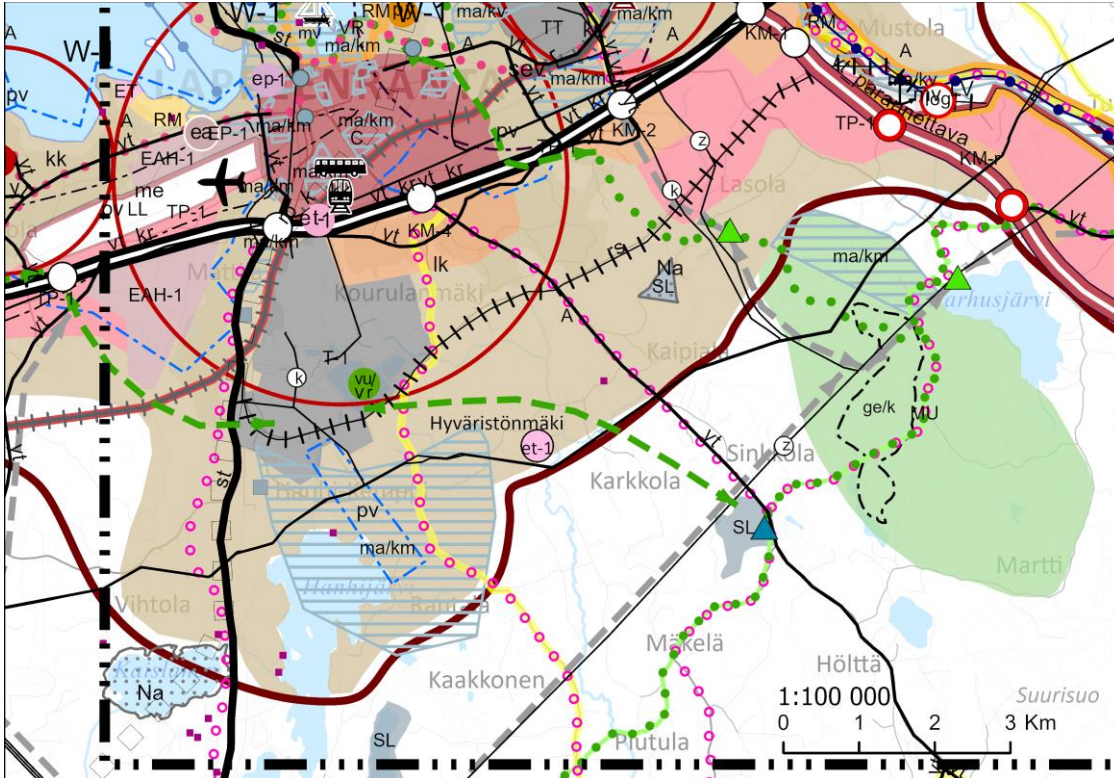
Valittaja:

Viheryhteystarve/ekologinen käytävä on säilytettävä.

Vastine:

Voimassa olevassa maakuntakaavassa (2011) osoitettu viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintä on osoitettu yleispiirteisesti. Maakuntakaavamerkintä ei määrittele yhteyden laajuutta, mutta pääsääntöisesti viheryhteystarpeen tulee mahdollistaa virkistysreittien ja/tai eläinten (esim. hirvieläinten) liikkumisedellytykset luonnon ydinalueelta toiselle. (Maakuntakaava 2011, kaavaselostuksen liite 4. s.11). Vaihemaakuntakaavan et-1 -merkintä ei vaaranna maakuntakaavassa (2011) osoitetun viheryhteystarpeen/ekologisen käytävän toteutumista. Alla olevassa karttakuvassa 1:ssä on kuvattu

viheryhteyden sijainti maakuntakaavan (2011) mittakaavassa 1: 100 000 ja kartasta selviää, että viheryhteys sijoittuu jätevedenpuhdistamomerkinnän pohjoispuolelle.

Karttakuva 1. Ote voimassa olevasta maakuntakaavasta ja Hyväristönmäen et-1-merkinnän sijoittumisesta
Valittaja:

Metsälajipuiston säilyminen olisi tullut huomioida ja se olisi tullut esittää suunnitelmääräyksenä tai -suojeluna.

Vastine:

Vaikutusten arviointi on toteutettu sillä tarkkuudella, kuin maakuntakaavan yleispiirteisyys edellyttää (MRL 9 §, 28 §). Kaavaselostuksessa (s. 24-25) on kuvattu vaihemaakuntakaavan vaikutusten arviointi Hyväristönmäen vaihtoehdon osalta, huomioiden luonnonympäristö. Kaavaselostuksessa todetaan, että Hyväristönmäen aluetta ympäröivät ja sen läheisyyteen sijoittuvat metsäalueet mahdollistavat luonnon monimuotoisuuden säilymisen ja ekologisen kestävyden. Maakuntakaava-alueen raja -merkintään kohdistuvaan suunnitelmääräykseen on kirjattu, ettei jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Vaihemaakuntakaavan mittakaavan ollessa 1:100 000 ei luontoarvoiltaan paikallisia, yksittäisiä ja pienialaisia kohteita voida osoittaa kaavakartalla, vaan ne huomioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on mahdollista huomioida metsälajipuiston luontoarvot.

Valittaja:

Valituksen mukaan ei ole toimittu kaavan taustaselvityksessä todetun lauseen *”Kaavaratkaisun tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin sekä vaikutusten arviointeihin.”* mukaisesti.

Vastine:

Jätevedenpuhdistamon sijaintipaikkavaihtoehtojen lähtötilanne on selvitetty vaihemaakuntakaavatyön alkuvaiheessa ja selvityksen tulokset on kirjattu taustaselvitysraporttiin sekä kaavaselostukseen.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Vaihemaakuntakaavan vaikutukset on arvioitu MRA 1 §:n mukaisesti huomioiden valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Kaavaselostuksessa vaikutusten arviointi on kuvattu sivuilla 16–44. Jätevedenpuhdistamotoimintojen vaikutuksia on arvioitu laajemmin YVA-prosesseissa vuosina 2006 ja 2014. YVA-raporteissa on arvioitu ja kuvattu asiantuntevasti sijoituspaikkavaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia. Näitä raportteja on hyödynnetty vaihemaakuntakaavatyössä. Vaihemaakuntakaavatyössä on hyödynnetty soveltuvien osien aiheesta aiemmin laadittuja selvityksiä. Esitetyt sijoituspaikkavaihtoehdot perustuvat YVA-prosessissa (v. 2014) tutkittuihin vaihtoehtoihin sekä viranomaisten ja sidosryhmien kanssa käytyihin neuvotteluihin. Vaihemaakuntakaavaratkaisu perustuu riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin sekä vaikutusten arviointiin.

Valittaja:

Valituksen mukaan Etelä-Savon maakuntaliiton kaavaluonnoksesta antaman lausunnon toteamaa, että kaavassa ei ole esitetty puhdistamon purkupuutkistoa eikä purkupaikkoja, ei ole huomioitu. Valituksen mukaan kaavassa olisi tullut esittää puhdistamon purkupuutkistot ja purkupaikat.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa ei oteta kantaa jätevedenpuhdistamon purkupaikkaan, purkupuutkistoihin eikä siirtolinjoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja tämä on kirjattu myös maakuntakaava-alueen raja -merkinnän suunnitteluratkaisun perustelut ja ohjausvaikutukset kohtaan. Vaihemaakuntakaavalla osoitetaan ainoastaan jätevedenpuhdistamon mahdolliset sijaintipaikat. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa purkupaikkavaihtoehtoja on käsitelty siten, kuin YVA 2014:ssa ja viranomaisten lausunnoissa on tuotu esiin. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun (26.11.2019) muistiossa todettiin yhteisesti, että vain varsinaiset vaihtoehtoisten jätevedenpuhdistamojen sijoituspaikat merkitään kaavakartalle ja mahdolliset purkupaikat kirjataan kaavaselostukseen. Kaakkois-Suomen ELY-keskus totesi kaavaehdotusvaiheen viranomaisneuvottelussa, että viemäröinnin vaatimat aluevaraukset ovat joustavia ja tapauskohtaisesti sovittavissa. Näin ollen aluevaraus tai linjamerkintä eivät heidän mukaansa ole tarpeellisia osoittaa vaihemaakuntakaavassa. Yllä oleviin perustuen, ei Etelä-Savon maakuntaliiton luonnosvaiheessa antamassa lausunnossa esitetty kommentti koskien purkupuutkistojen ja -paikkojen puuttumista kaavasta, ole vaikuttanut vaihemaakuntakaavaratkaisuun.

Valittaja:

Valituksessa kysytään, onko Toikansuo oikeasti vaihtoehto vai ei? Valituksen mukaan Toikansuo on eliminoitu vaihtoehtoehtoista pois. Lisäksi valituksessa väitetään, että kaavaselostuksessa (s. 49) on väärin ja ristiriitaisesti ilmaistu: *"Mikäli Rakkolanjoen vaihtoehto saa myönteisen ympäristölupapäätöksen, niin Hyväristömäen ja Toikansuon puhdistamot ovat mahdolliset toteuttaa tähän purkuvesistöön."*

Vastine:

Toikansuo on osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa (2011) et-1 jätevedenpuhdistamo -merkinnällä. Ympäristölupaprosessi ratkaisee, onko Hyväristömäki mahdollinen jätevedenpuhdistamon sijaintipaikka ja Rakkolanjoki mahdollinen purkuvesistö. Vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa (s. 49) esitetty, että mikäli Rakkolanjoen vaihtoehto saa myönteisen ympäristölupapäätöksen, niin Hyväristömäen ja Toikansuon puhdistamot ovat mahdollista toteuttaa tähän purkuvesistöön. Tällä tarkoitetaan sitä, että Rakkolanjoki nähdään mahdollisena purkupaikkana kumman tahansa puhdistamon toteutuessa. Kaavaselostuksessa ei ole otettu kantaa, saisiko Toikansuo ympäristöluvan.

Valittaja:

Valituksessa viitataan ympäristöministeriön antamaan MRA 13 §:n mukaiseen ehdotusvaiheen viranomaislausuntoon, jonka mukaan jätevedenpuhdistamon sijaintivaihtoehtoisissa ei ole selvitetty niihin liittyviä alueidenkäyttöllisiä edellytyksiä, eikä arvioitu niitä MRL 28 §:n mukaisten sisältövaatimusten näkökulmasta. Lisäksi valituksessa väitetään, että päätöksessä on jätetty huomioimatta

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

ympäristöministeriön samaisessa lausunnossa esittämä huomio, ettei vaihemaakuntakaava ohjaa lain edellyttämällä tavalla jätevedenpuhdistamon sijaintipaikkaa.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavasta on ennen ehdotusvaiheen nähtävilläoloa pyydetty lausunnot viranomaisilta MRA 13 §:n mukaisesti. Annettuja lausuntoja ja niihin annettuja vastineita on käsitelty kaavaehdotusvaiheen viranomaisneuvottelussa. Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään ennen kuin kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä (MRA 11 §). Kaavaehdotuksesta on pyydetty lausunnot myös kaavaehdotuksen nähtävilläolon aikana. Valituksessa viitataan MRA 13 §:n mukaiseen lausuntoon, ei ehdotusvaiheen nähtävilläolon aikana annettuun lausuntoon. MRA 13 §:n mukaisen ehdotusvaiheen viranomaislausuntojen, sekä MRL 66 §:n ja MRA 11 §:n mukaisen viranomaisneuvottelun perusteella kaavaratkaisua on muutettu vähentämällä jätevedenpuhdistamon sijaintipaikkavaihtoehtoja kuudesta (6) kahteen (2). Ympäristöministeriö antoi lausunnon 1.9.-1.10.2021 julkisesti nähtävillä olleesta kaavaehdotuksesta ja totesi lausunnossaan seuraavaa: Ympäristöministeriö katsoo, että aiemman maakuntakaavan ehdotuksen kuuden sijaintipaikan sijaan kahden toteuttamiskelpoisen vaihtoehdon esittäminen kaavassa on perusteltua. Ympäristöministeriö katsoo, että vaihemaakuntakaavaehdotuksessa on otettu asianmukaisella tavalla huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja muut ympäristöministeriön toimialaan liittyvät merkitykseltään valtakunnalliset asiat. Ympäristöministeriöllä ei ollut huomautettavaa nähtävillä olleen kaavaehdotuksen MRL 28 §:n mukaisuudesta. Vaihemaakuntakaavassa on huomioitu ympäristöministeriön kaavatyön eri vaiheissa antamat lausunnot ja kannanotot. Kaavaa on laadittu vuorovaikutuksessa ympäristöministeriön kanssa.

Valittaja:

Valituksessa on tuotu esille luonnosvaiheen mielipiteisiin annettu vastine, jossa todetaan, että korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupapäätöstä odotetaan ja se ohjaa jatkosuunnittelua. Valittajan mukaan päätös on saatu, eikä se ole ohjannut jatkosuunnittelua.

Vastine:

Valituksessa viitattaneen Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa-asiaan, joka on edelleen kesken ja käsiteltävänä hallinto-oikeudessa, joten vaihemaakuntakaavassa ei keskeneräistä oikeuskäsittelyä ole huomioitu. Vaihemaakuntakaavatyötä päätettiin jatkaa pitkittyneestä oikeuskäsittelystä johtuen.

Valittaja:

Valituksen mukaan kaavaselostuksen tiedot oikeusprosesseista ovat puutteelliset. Päätöksentekijöillä ei ollut kaikkia tietoja Hyväristönmäkeä koskevista kielteisistä oikeusprosesseista.

Vastine:

Kaavaselostukseen ei ole kirjattu Hyväristönmäkeen ja Rakkolanjokeen liittyvien oikeusprosessien tietoja. Vaihemaakuntakaavaselostus on laadittu MRA 10 §:n mukaisesti. Käynnissä olevaa, ympäristölupa-asiaa koskevaa oikeusprosessia on kuvattu OAS:n kappaleessa vaihemaakuntakaavan sisältö, tavoitteet ja lähtökohdat (s. 9) ja kaavan taustaselvityksessä (s. 18). Päätöksentekijöillä on ollut riittävät tiedot vaihemaakuntakaavan hyväksymistä varten.

Valittaja:

Valituksen mukaan Hyväristönmäen uuden tieyhteyden ympäristövaikutuksia ei ole esitetty.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa ei osoiteta jätevedenpuhdistamoon liittyviä liikenneyhteyksiä, vaan ne ovat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kaavoituksessa ratkaistavia asioita. Tästä johtuen mahdollisen uuden tieyhteyden ympäristövaikutuksia ei ole voitu arvioida. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa on tuotu esiin tieasioiden osalta nykytilaa ja toteuttamismahdollisuuksia, joita voidaan hyödyntää soveltuvin osin

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavaselostuksessa todetaan, että yhtenäistä metsäaluetta muuttuu rakennetuksi alueeksi.

Valittaja:

Valituksen mukaan puhdistusmenetelmätieto olisi tullut laittaa suunnittelumääräykseen. YVA:n erilaisilla käsittelytehokkuuksilla on ollut vaikutusta päätöksenteossa.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa eikä kaavamääräyksissä oteta kantaa puhdistusmenetelmään, vaan se on ympäristölupaan ja puhdistamon yksityiskohtaisempaan suunnitteluun liittyvä asia. YVA:n mahdolliset erilaiset käsittelytehokkuudet eivät ole vaikuttaneet vaihemaakuntakaavaratkaisuuksiin.

Valittaja:

Valituksessa on lueteltu asioita, joita ei ole lisätty kaavaselostukseen (oikeusprosessi, käsittelytehokkuudet, viheryhteystarve, luo-8 luontoarvo, YVA:n aluerajauksen laajuus, ympäristölupahakemus, metsälajipuiston säilyminen ja sijainti).

Vastine:

Aiemmin tässä lausunnossa on annettu vastine osaa tämän valituskohdan asioihin. Lisäksi todettakoon, että luo-8 luontoarvo ja metsälajipuisto on mahdollista huomioida alueen jatkosuunnittelussa eivätkä ne ole olleet esteenä vaihemaakuntakaavamerkinnälle. Luontoarvot on huomioitu vaihemaakuntakaavan maakuntakaava-alueen raja -merkinnän suunnittelumääräyksessä, maakuntakaavan yleispiirteisyys huomioiden. Vaihemaakuntakaavassa jätevedenpuhdistamon sijainti on osoitettu pistemäisellä et-1-merkinnällä, huomioiden maakuntakaavan tarkkuustaso.

Valittaja:

Valituksen mukaan sijainti on jätetty esittämättä, huomioiden kiinteistötunnukset ja ympäristöministeriön sijaintivaatimukset.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan mittakaava on 1:100 000 ja siinä ei esitetä yksittäisten kiinteistöjen rajoja.

Valittaja:

Valituksessa kysytään, kuinka ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun jälkeen kaavan tavoitteita on tarkennettu? Neuvottelussa ympäristöministeriön edustajan esittämää toteamusta riittämättömästä ohjausvaikutuksesta ei ole valittajan mukaan huomioitu päätöksessä. Lisäksi Lappeenrannan kaupungin edustaja totesi samaisessa neuvottelussa, että purkuvesistö on olennainen osa kokonaisuutta, eikä tätä ole valittajan mukaan huomioitu päätöksessä.

Vastine:

Lainaus ympäristöministeriön edustajan toteamuksesta on poimittu viranomaisneuvottelun (29.10.2020) muistiosta asiakohdasta, jossa käytiin läpi MRA 13 §:n mukaisten lausuntojen sisältö ja kaavoittajan vastineet sekä keskusteltiin niistä. Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun jälkeen kaavan sisältöä on tarkennettu vähentämällä vaihemaakuntakaavakartalta et-1-merkintöjen määrä kuudesta kahteen, tarkentaen näin kaavan tavoitetta ja kaavan ohjausvaikutusta. Ympäristöministeriö on kirjannut kaavaehdotusvaiheen nähtävilläolon yhteydessä (1.9.-1.10.2021) antamaansa lausuntoon, että vaihemaakuntakaavassa on otettu asianmukaisella tavalla huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja muut ympäristöministeriön toimialaan liittyvät merkitykseltään valtakunnalliset asiat.

Vaihemaakuntakaavassa ei oteta kantaa jätevedenpuhdistamon purkupaikkaan, purkupuutkistoihin eikä siirtolinjoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua, ja tämä on kirjattu myös maakuntakaava-alueen raja -merkinnän suunnitteluratkaisun perustelut ja ohjausvaikutukset kohtaan. Myös

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun (26.11.2019) muistiossa todettiin yhteisesti, että vain varsinaiset vaihtoehtoisten jätevedenpuhdistamojen sijoituspaikat merkitään kaavakartalle ja mahdolliset purkupaikat kirjataan kaavaselostukseen.

Valittaja:

Valituksessa todetaan, että ainuttakaan yleisötilaisuutta ei järjestetty. Valituksessa väitetään, että kaikki halukkaat asianosaiset eivät ole voineet esittää mielipidettään asiassa.

Vastine:

Koronatilanteen vuoksi yleisötilaisuuksia ei ollut mahdollista pitää. Nähtävillä oloihin liittyvissä kuulutuksissa ja tiedotteissa on kerrottu, mistä paikoista kaavamateriaali on ollut noudettavissa, kuinka kaavasta voi esittää mielipiteensä tai muistutuksensa, ja kuinka kaavasta saa lisätietoja. Lisäksi Etelä-Karjalan liitto on mahdollistanut paperisten kaava-asiakirjojen saatavuuden kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävilläolojen yhteydessä, ja tiedottanut mahdollisuudesta olla henkilökohtaisesti yhteydessä kaavoittajaan koko kaavaprosessin ajan. Mielipiteen on voinut esittää MRA 30 §:n mukaisesti. Osallistumismahdollisuudet ja vuorovaikutus kaavaprosessin aikana on kuvattu Osallistamisraportti -dokumentissa (Liite 2).

Valittaja:

Valituksen mukaan yleisradion haastattelussa 4.4.2020 on rikottu yksityishenkilöiden tietosuojaa.

Vastine:

Mikäli radiohaastattelussa ei ole kerrottu henkilöiden nimiä, ei yksityishenkilöiden tietosuojaa ole rikottu.

Valittaja:

Valituksen mukaan se, että vaihemaakuntakaavalla ei olisi vaikutusta maakuntakaavan viheryhteystarpeeseen/ekologiseen käytävään, on täysin virheellinen, mahdoton ja lain vastainen toteama. Puhdistamon toteuttaminen Hyväristönmäkeen aiheuttaa ekologiseen yhteyteen ”pullonkaulan”.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavaratkaisulla ei ole vaikutusta maakuntakaavan (2011) viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintään seuraavilla perusteilla. Maakuntakaavassa (2011) osoitettu viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintä on osoitettu yleispiirteisesti. Yhteystarvemerkintä ei määrittele yhteyden laajuutta, mutta pääsääntöisesti viheryhteystarpeen tulee mahdollistaa virkistysreittien ja/tai eläinten (esim. hirvieläinten) liikkumisedellytykset luonnon ydinalueelta toiselle. (Maakuntakaava 2011, kaavaselostuksen liite 4. s.11). Maakuntakaavakartalle (2011) osoitettu nuoliviiva ei osoita yhteyden täsmällistä sijaintia maastossa vaan sillä on osoitettu kahden eri kohteen välinen yhteystarve. Maakuntakaavan (2011) kaavaselostuksen (s. 36) mukaan viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintää on voitu käyttää myös virkistysreittien epäjatkuvuuskohdissa esim. E 10 -retkeilyreitien kohdalla Lappeenrannassa. Erityisesti reitit, jotka maastossa katkeavat, on esitetty viheryhteystarve -merkinnöillä. Hyväristönmäen et-1-merkinnän pohjoispuolelta kulkeva Skinnarila-Hämmäauteensuo viheryhteystarve/ekologinen käytävä -merkintä on osoitettu yhteystarpeeksi kaukovaellusreitiltä E-10 Hämmäauteensuolta Lappeenrannan keskustaan. (Maakuntakaava 2011, kaavaselostus s. 77). Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa maakuntakaavassa (2011) osoitettu viheryhteystarve/ekologinen käytävä tulee tarkastella ja huomioida kulloinkin kyseessä olevan suunnittelun vaatimalla tarkkuudella. Edellä esitettyyn vedoten, vaihemaakuntakaavan suunnittelussa on huomioitu maakuntakaavan (2011) osoittaman viheryhteystarpeen/ekologisen käytävän merkitys. Vaihemaakuntakaavan et-1-merkintä ei vaaranna maakuntakaavassa (2011) osoitetun viheryhteystarpeen/ekologisen käytävän toteutumista. Edellä esitettyssä karttakuvassa 1:ssä on kuvattu viheryhteyden sijainti maakuntakaavan (2011) mittakaavassa 1: 100 000 ja kartasta selviää, että viheryhteys sijoittuu jätevedenpuhdistamomerkinnän pohjoispuolelle.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että OAS:n sivulla 9 puhdistamo- ja purkupaikat on asetettu lain vastaisesti eriarvoiseen asemaan.

Vastine:

OAS:n tekstissä viitataan suoraan YVA 2014:ssa esitettyihin vaihtoehtoihin ja todetaan vaihtoehdot ilman niiden arvottamista.

Valittaja:

Valituksen mukaan mitään seikkaa ei ole huomioitu vuoden 2006 YVA:sta.

Vastine:

Kaavan valmistelussa on huomioitu YVA 2006 ja suunnittelussa on hyödynnetty YVA 2006 tietoja (kaavaselostus s. 10).

Valittaja:

Valituksen mukaan kaikkia vaihtoehtoja ei ole tarkasteltu tasapuolisesti häiriötilanteiden osalta.

Vastine:

Kaavaselostuksessa kappaleessa 6.6 häiriötilanteen vaikutukset on tuotu esiin YVA 2014 -selostuksen (s. 15) tietojen mukaisesti. YVA 2014 -selostuksessa on tuotu esiin tiedot vain niistä vaihtoehdoista, joissa ei ole uomaa tai vesistöä läheisyydessä, johon mittavassa häiriötilanteessa voisi puhdistamolta johtaa puhdistusvesiä hätäylivuotona. Se, ettei Hyväristönmäkeä ei ole esitetty tekstissä, ei ole vaikuttanut vaihemaakuntakaavaratkaisuun.

Valittaja:

Valituksen mukaan Venäjän kanta Vuoksen purkupaikan osalta ei ollut yksiselitteisen kielteinen. Lisäksi valituksen sivuilla 14-15 on tuotu esiin näkökantoja vaikutuksista Venäjälle. Valituksen mukaan yhteysviranomaisen YVA 2014:sta 23.9.2014 antamassa lausunnossa on virhe.

Vastine:

Etelä-Karjalan liitto on pyytänyt Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta tarkentavan lausunnon Venäjän viranomaisten kannasta Vuoksen purkuvesistövaihtoehtoon (Liite 3), koska ELY-keskus on ollut edustajana neuvotteluissa. Lausunto pyydettiin, jotta voitiin varmistua kaavavalmistelun aikana tehdyn tulkinnan oikeellisuudesta, liittyen Vuoksen purkuvesistöön. ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että Venäjän viranomaisten mukaan Vuoksi purkuvesistönä on täysin poissuljettu Svetogorskin kaupungin vedenoton vuoksi. Vaihemaakuntakaavatyössä Venäjän kanta on siten tulkittu oikein. Lisäksi ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että vuoden 2012 komission kokouksessa Venäjän osapuoli toi esiin myös mahdollisuuden, että puhdistetut jätevedet voidaan edelleen johtaa Rakkolanjokeen, jos joen vedenlaatu taataan. Venäjän osapuolella ei ole ollut huomautettavaa Rakkolanjoen purkuvesistöratkaisusta. Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta saadussa lausunnossa (16.2.2022) on tuotu esiin jäteveden puhdistamohankkeen vaikutusten arviointi ja hallinnollinen käsittely Venäjän rajan ylittävien vaikutusten osalta. Mahdollinen virhe yhteysviranomaisen lausunnossa YVA 2014:een liittyen ei ole vaikuttanut vaihemaakuntakaavaratkaisuun. Vaihemaakuntakaavalla ei ratkaista purkuvesistöä. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa Vuoksea, kuten muitakin purkupaikkavaihtoehtoja on käsitelty siten, kuin YVA 2014:ssa ja viranomaisten lausunnoissa on tuotu esiin.

Valittaja:

Valituksessa viitataan osayleiskaavan suunnittelussa esitettyyn tilantarpeeseen ja toteaa, että YVA kattaa alueesta korkeintaan pienen murto-osan.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamo on osoitettu et-1-kohdemerkinnällä.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Jätevedenpuhdistamon tilan tarve ja rakenteiden sijoittuminen ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Valittaja:

Valituksessa tuodaan esiin maakunnallinen puhdistamovaihtoehto. Valituksen mukaan maakunnallisesta puhdistamosta olisi pitänyt tehdä MRA 1 §:n mukainen arviointi ja tältä osin selvitykset ovat puutteelliset. Päätöksessä tai sen liiteasiakirjoissa ei ole mitään perusteluja kannattamattomuuteen. Lisäksi jäljempänä valituksessa on väitetty, että maakunnallisen jätevedenpuhdistamon selvittäminen on laiminlyöty kokonaan.

Vastine:

Etelä-Karjalan maakuntahallitus päätti (17.2.2020 § 24), että kaavaluonnos palautetaan uudelleensovelmisteeluun ja tarkasteluun otetaan myös maakunnallinen vaihtoehto. Tämän jälkeen maakunnallisesta yhteispuhdistamovaihtoehtosta on järjestetty neuvottelu 25.2.2020 (Liite 4) ja maakuntaliittoon on toimitettu selvitys Lappeenranta-Imatra yhteispuhdistamon toteuttamisedellytyksistä (Liite 5). Neuvottelun ja annetun selvityksen perusteella maakunnalliselle yhteispuhdistamolle ei ollut toteutusmahdollisuuksia, ja siksi selvitystyötä yhteispuhdistamon osalta ei jatkettu. Kaavaselostuksessa (s. 52) todetaan, että Imatra-Lappeenranta yhteisen jätevedenpuhdistamon osalta maakunnallista laitosta ei ole toteutettavissa taloudellisesti perustellulla tavalla, kun siirtoviemärien pituus olisi n. 38 km. Edellä esitettyyn vedoten ei kaavatyön yhteydessä ole maakunnalliselle yhteispuhdistamovaihtoehtolle laadittu laajempaa vaikutusten arviointia.

Valittaja:

Valituksen mukaan valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ei ole kiinnitetty huomiota ja yksityiskohtaisempi tarkastelu puuttuu.

Vastine:

Kaavaselostuksessa on tuotu esiin valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja vaikutusten arviointi on tehty valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta, huomioiden maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana.

Valittaja:

Valituksen mukaan OAS:ssa ja kaavaselostuksessa vaikutusten yksityiskohtainen tarkastelu on jäänyt vähäiseksi ja sekavaksi, yleiselle tasolle sekä valikoidun lähdemateriaalin ristiriitaisiin ja virheellisiin viittauksiin.

Vastine:

Vaihemaaakuntakaava ja siihen liittyvä vaikutusten arviointi on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen mukaisesti. Vaikutusten arviointi on toteutettu sillä tarkkuudella, kun maakuntakaavan yleispiirteisyys edellyttää (MRL 9 §, 28 §). Kaavaselostuksessa vaikutusten arviointi on kuvattu sivuilla 16-44.

Valittaja:

Valituksen mukaan YVA 2006:n liittyvää yhteysviranomaisen lausuntoa ei ole huomioitu vaihemaaakuntakaavatyössä.

Vastine:

Uudemmallalla, vuoden 2014 YVA -prosessissa tuotetulla tiedolla on ollut suurempi painoarvo vaihemaaakuntakaavan suunnittelussa, kuin vuoden 2006 YVA:lla ja siitä annetuilla lausunnoilla.

Valittaja:

Valituksen mukaan kaavaselostuksen sivulla 33 on virhe louhinnan osalta.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Vastine:

Osaltaan kaavan vaikutusten arviointi perustuu YVA 2014:sta saatuihin kohdetietoihin.

Vaihemaakuntakaavalla ei ratkaista alueen toteuttamiseen liittyviä yksityiskohtia, kuten louhintaa.

Valittaja:

Valituksen mukaan Hyväristönmäki ei ole hyvä puhdistamovaihtoehto yhdyskuntarakenteen eheytyksen kannalta toisin, kuin vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen kaavaratkaisun perusteluihin on kirjattu.

Vastine:

Kaavaselostuksessa (s. 35-36) on kuvattu vaihemaakuntakaavan vaikutuksia alue- ja yhdyskuntarakenteeseen. YVA 2014 mukaan Toikansuo-Hyväristönmäki väliset alueet ovat potentiaalisia yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia, koska nämä alueet rajoittuvat taajamarakenteeseen.

Hyväristönmäen et-1 jätevedenpuhdistamo -merkintä sijoittuu maakuntakaavan (2011)

Taajamatoimintojen alueelle (A). Kyseisen merkinnän suunnitteluratkaisun perusteluihin on

kaavaselostuksessa kirjattu seuraavaa: *"Lappeenrannan eteläiset taajama-alueet ovat potentiaalinen suunta kaupungin taajamarakenteen laajentumiselle. Etäisyydet keskusta ovat kohtuulliset ja alueen yleiskaavoitus ohjaa rakentumista etelän suuntaan."* Vaihemaakuntakaava ei ole ristiriidassa

maakuntakaavan (2011) taajamatoimintojen alueen tavoitteiden kanssa.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että Hyväristönmäen jatkosuunnittelu ei ole pisimmällä, toisin kuin vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen kaavaratkaisun perusteluihin on kirjattu.

Vastine:

Hyväristönmäen alueelle on laadittu osayleiskaavaehdotus, asemakaavaaluonnos ja ympäristölupahakemus, sekä niihin liittyvät selvitykset, joten Hyväristönmäen jatkosuunnittelu on siten pisimmällä muihin vaihtoehtoihin verrattuna. Voimaan tullessaan vaihemaakuntakaava mahdollistaa jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelun Hyväristönmäkeen tai Kukkuroinmäkeen. Voimassa oleva maakuntakaava (2011) mahdollistaa jätevedenpuhdistamotoiminnot nykyisellään Meltolassa ja Toikansuolla.

Valittaja:

Valituksen väitetään, että Hyväristönmäen puhdistamon paikka ei sijaitse metsäisellä, mäkien väliin jäävällä alueella toisin kuin vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen kaavaratkaisun perusteluihin on kirjattu.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan et-1 jätevedenpuhdistamo -kohdemerkintä sijoittuu maakuntakaavan tarkkuustasolla katsottuna peruskartalla esitettyjen Hyväristönmäen ja Honkaportainmäen väliin, metsäalueelle.

Valittaja:

Valituksen väitetään, että rakennettavan alueen alle jää arvokkaita luontokohteita ja myös arkeologisen kulttuuriperinnön arvokohteita toisin kuin vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen kaavaratkaisun perusteluihin on kirjattu. Valituksessa viitataan kiinteistön 405-408-1-74 muinaisjäännealueeseen.

Vastine:

Yleiskaavaprosessissa tunnistetut luontoarvot voidaan huomioida alueen jatkosuunnittelussa eivätkä ole olleet esteenä vaihemaakuntakaavamerkinnälle. Vaihemaakuntakaavaa valmistellessa on tutkittu, että Hyväristönmäen puhdistamoalueelle ei sijoitu arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita tai rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteita. Museoviraston muinaisjäännealueen rekisterin tietoihin perustuen Hanhijärven mylly (tunnus 1000026010) sijoittuu vaihemaakuntakaavan Hyväristönmäen et-1-merkinnän eteläpuolelle n. 400 m etäisyydelle, muut Museoviraston tiedossa olevat kohteet sijaitsevat yli kilometrin etäisyydellä. Museoviraston muinaisjäännealueen rekisterissä ei ole muinaisjäännekohteita kiinteistöllä 405-408-1-74.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Valittaja:

Valituksen mukaan uuden tieyhteyden vaikutuksia ei ole arvioitu.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa ei osoiteta jätevedenpuhdistamoon liittyviä liikenneyhteyksiä, vaan ne ovat yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla ratkaistavia asioita. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa on tuotu esiin tieasioiden osalta nykytilaa ja toteuttamismahdollisuuksia, joita voidaan hyödyntää soveltuvin osin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavaselostuksessa (s. 39) on tuotu esiin Hyväristönmäen vaihtoehdon vaikutuksia alueelle johtavien teiden liikennemääriin. Lisäksi kaavaselostuksessa (s. 37) on tuotu esiin YVA 2014:ssa tunnistetut vaikutukset liikenteeseen, muun muassa liikenteen kasvulla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta teiden turvallisuuteen. Koska tieyhteyden sijaintia ei määritetä vaihemaakuntakaavassa, myöskään tieyhteyden vaikutuksia ei ole kaavatyön yhteydessä tarkemmin arvioitu.

Valittaja:

Valituksessa viitataan lietteen käsittelyyn. Valituksen mukaan Etelä-Karjalan liitto ei ole voinut kaavaselostuksessa todeta, että puhdistamon lietteenkäsittely on mahdollista sijoittaa Hyväristönmäen alueelle. Asiasta olisi pitänyt olla maininta vaihemaakuntakaavan kaavamääräyksissä.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa ei päätetä lietteen käsittelypaikkaa ja tästä johtuen sitä ei ole huomioitu kaavamääräyksissä. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa on tuotu esiin YVA 2014:ssä käsiteltyjä jätevedenpuhdistamovaihtoehtoja ja niiden toteuttamismahdollisuuksia, joita voidaan hyödyntää soveltuvin osin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Lietteenkäsittelyn osalta kaavaselostuksen lähteenä on käytetty YVA 2014:n tietoja. Lietteenkäsittelyasia ratkaistaan ympäristöluvassa. Jätevesipuhdistamon toiminnot ratkaistaan yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että Rakkolanjoen vesistön tila ei paranisi nykyiseen verrattuna, toisin kuin vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen kaavaratkaisun perusteluihin on kirjattu. Valituksessa on tuotu esiin kumottujen oikeuskäsittelyjen perusteluja.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavalla ei ratkaista purkuvesistöä. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa purkupaikkavaihtoehtoja on käsitelty siten, kuin YVA 2014:ssa ja viranomaisten lausunnoissa on tuotu esiin. Vaihemaakuntakaava ja siihen liittyvä vaikutusten arviointi on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen mukaisesti, siten kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää. Kaavaselostuksessa esitetty maininta perustuu siihen, että uuden puhdistamon myötä jätevesien käsittely tehostuu ja mahdolliset häiriötilanteet olisivat paremmin hallinnassa, verrattuna nykyiseen Toikansuon puhdistamoon joka nykyisellään laskee puhdistetut jätevedet Rakkolanjokeen.

Valittaja:

Valituksen mukaan Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuusto ei ole voinut päättää Hyväristönmäkeä Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaan.

Vastine:

MRL 31 §:n mukaisesti vaihemaakuntakaavan on hyväksynyt maakunnan liiton ylin päättävä toimielin, maakuntavaltuusto. Kaavaselostuksessa on tuotu esiin perustelut Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamolle (s.47-48).

Valittaja:

Valituksen mukaan vaihemaakuntakaavassa ei ole huomioitu Etelä-Karjalan maakunnan vesihuollon

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

kehittämissuunnitelmaa 28.11.2012.

Vastine:

Kaavaselostuksen kirjallisuus- ja lähdeluettelossa on mainittu vesihuollon kehittämissuunnitelma. Suunnitelman tietoja on käytetty tietolähteenä vaihemaakuntakaavan laadinnassa.

Valittaja:

Valituksen yhteenvedossa väitetään, että YVA-menettelyssä tehty suuri virhe koskien venäläisten lausuntoa YVA 2014:n VE3 ja VE4 vaihtoehtoihin liittyen, on se ohjannut Etelä-Karjalan liiton päätöksentekoa Hyväristönmäki/Rakkolanjoki-vaihtoehdolle.

Vastine:

Mahdollinen virhe yhteysviranomaisen lausunnossa YVA 2014:een liittyen ei ole vaikuttanut vaihemaakuntakaavaratkaisuun. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa on tuotu esiin vaihemaakuntakaavan vaikutusten arviointi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, huomioiden maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana.

Valittaja:

Valituksen mukaan puhdistamoon liittyviä päätöksiä ja suunnitelmia on tehty väärässä järjestyksessä. Lisäksi valituksen mukaan asemakaavan käynnistäminen on tehty väärässä järjestyksessä. Valituksen mukaan päättäjille on esitetty virheellinen peruste, että asemakaavan käynnistäminen ja asemakaavamuutos ohjaa tätä kaavatyötä.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan liittyvät päätökset on tehty MRL:n mukaisesti. Asian käsittelyvaiheet on kuvattu Kaavan käsittelyvaiheet-dokumentissa (Liite 1). Kunta on valmistellut alueelle yleiskaavaa ja asemakaavaa, mutta kuntakaavoitus on edelleen kesken. MRL 32 §:n mukaisesti tämä vaihemaakuntakaava on jatkossa ohjeena laadittaessa kunnan yleis- ja asemakaavoja. 2. vaihemaakuntakaavatyö on aloitettu vuonna 2019, jotta voidaan luoda edellytykset Lappeenrannan seudullisen jätevesihuollon järjestämiseksi, ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi (OAS 23.8.2019). Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettu huomioon vaihemaakuntakaavan laadinnassa. Kaavaselostuksessa on tuotu esiin alueen asemakaavallinen tilanne (s. 13). Valituksessa viitatussa kaavaselostuksen kirjallisuus- ja lähdeluettelon (s. 59) sanaan vireillä asemakaavamuutos, tulisi olla muodossa vireillä asemakaava.

Valittaja:

Valituksessa toissijaisesti vaaditaan hallinto-oikeutta palauttamaan asia takaisin Etelä-Karjalan liiton valmisteltavaksi valituksessa esitetyin ehdoin.

Vastine:

Edellä esitettyihin vastineisiin vedoten, valitus tulee hylätä aiheettomana, eikä palauttaa takaisin valmisteluun.

Yhteenveto:

Yhteenvetona Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksen kohteena olevan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaratkaisu on valmisteltu ja laadittu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisesti. Kaavaratkaisu täyttää MRL:n 28 §:n maakuntakaavalle asettamat sisältövaatimukset. Kaavaratkaisu täyttää MRA:n 1 §:n mukaisen vaikutusten selvittämisen ja MRA 30 §:n mukaisen vuorovaikutuksen.

Edellä esitettyyn vedoten Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksessa esitetyt kumoamisvaatimukset ovat perusteettomia. Valitus tulee aiheettomana hylätä.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 113/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Lausuma esitetyistä selvityksistä

Etelä-Karjalan maakuntahallituksen antamassa vastineissa viitataan seuraaviin selvityksiin:

- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaselostus, päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Lappeenrannan Lämpövoima Oy, jätevesien käsittelyn ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.4.2014, Pöyry Finland Oy
- Lappeenrannan kaupunki / Vesilaitos, jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy
- Taustaselvitys, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, maaliskuu 2020, Etelä-Karjalan liitto

Lausunnossa viitattut liitteet:

- Liite 1 Kaavan käsittelyvaiheet
- Liite 2 Osallistamisraportti
- Liite 3 Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto 16.2.2022 liittyen Venäjän viranomaisten kantaan Lappeenrannan jätevesien purkupaikkavaihtoehtoihin, YVA 2014
- Liite 4 Kokousmuistio 25.2.2020 maakunnallisesta jätevedenpuhdistamosta
- Liite 5 Selvitys yhteispuhdistamosta Lappeenranta – Imatra

Diaarinumero Itä-Suomen HO 183/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64
PL 1744
70101 Kuopio

Viite: Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskeva valitus Itä-Suomen HO
183/03.04.04.04.16/2022

**Asia: Etelä-Karjalan maakuntahallituksen lausunto valitukseen
vaihemaakuntakaavapäätöksen kumoamisesta.**

Muutoksenhaunalainen päätös: Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuusto, 13.12.2021, §39

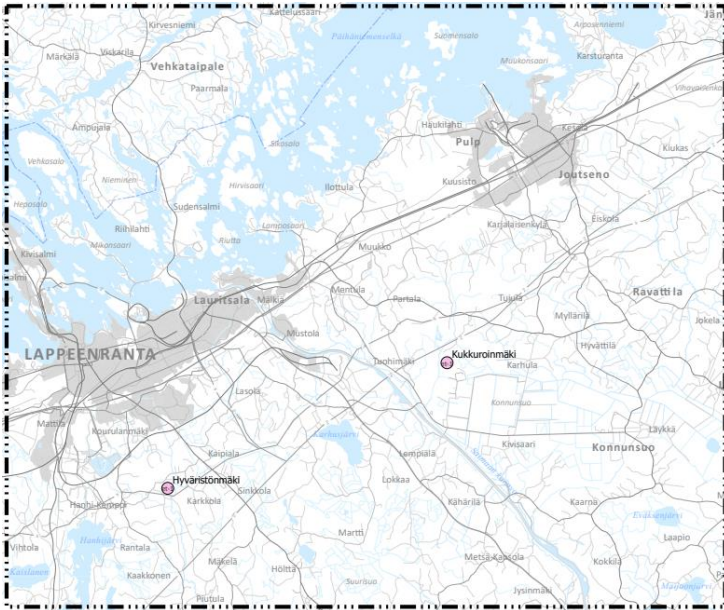
Ohessa lausunto.

Etelä-Karjalan liitto
Maakuntahallitus

Selostus asiasta

Valituksen kohteena oleva alue ja asia

Valitus koskee koko Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaa, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta. Valituksenalaisen alueen sijainti ja maakuntakaavamerkinnyt on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Valituksenalainen alueen sijainti ja alueelle osoitetut maakuntakaavamerkinnyt. (ote kaavakartasta, pienennös)

et-1 merkinnän kuvaus: Merkinnytllä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät jätevedenpuhdistamot.

et-1 suunnittelumääräys:

Jätevedenpuhdistamon jatkosuunnittelu ja siihen liittyvät muut toiminnot eivät saa heikentää esitettyjen alueiden luonto- ja maisema-arvoja eikä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Suunnittelulla on turvattava ympäröivän alueen virkistyskäyttö, ekologisen verkoston ja ulkoilureittien jatkuvuus sekä niiden yhteydet myös alueen ulkopuolelle. Lisäksi on otettava huomioon puhdistamoalueen liikennejärjestelyiden kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon.

Maalla sijaitsevan tai vedenalaisen arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi tulee tehdä yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä, kun puhdistamokohteen sekä siirtoputkistojen ja purkupaikan rakentamisalueet ovat täsmentyneet. Myös puhdistamoalueen ja siirtoputkistojen rakentamisen aikaiset vaikutukset tulee ottaa huomioon.

Suunnitteluratkaisun perustelut ja ohjausvaikutukset:

Suunnittelumääräys tulee ottaa huomioon lopullista puhdistamon sijaintipaikkaa ja siirtoputkistojen sijaintia arvioidessa. Vaihemaakuntakaavassa ei ole otettu kantaa purkupaikkoihin ja purkupaikkoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 183/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Lausunnossa käytetyt lyhenteet

HO	Hallinto-oikeus
KAS ELY	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
KHO	Korkein hallinto-oikeus
Lpr	Lappeenranta
MRA	Maankäyttö- ja rakennusasetus
MRL	Maankäyttö- ja rakennuslaki
OAS	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Vaihemaakuntakaava	Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava
VAT	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
YKR	Yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä, paikkatietoaineisto
YM	Ympäristöministeriö
YVA 2006	Lappeenrannan vesilaitoksen jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy 2006
YVA 2014	Lappeenrannan Lämpövoima Oy, Jätevesienkäsittelyn ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus 28.4.2014, Pöyry Finland Oy 2014
YVA	Ympäristövaikutusten arviointi

Diaarinumero Itä-Suomen HO 183/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Vastine valittajien esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että heti alussa olisi päätetty (sovittu) laadittavan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava Lappeenrannan seudun jätevedenpuhdistamon sijaintipaikaksi Hyväristönmäki.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan suunnittelutyön ja YVA 2014:n perusteella kaavaluonnoksessa esitettiin kuusi (6) vaihtoehtoista jätevedenpuhdistamon sijaintivaihtoehtoa. Kaavaluonnoksesta saatujen lausuntojen ja mielipiteiden, sekä ehdotusvaiheen MRA 13 §:n mukaisen viranomaislausuntokierroksen ja viranomaisneuvottelun tulosten perusteella kaavaehdotuksessa esitettiin kaksi (2) jätevedenpuhdistamon sijaintivaihtoehtoa: Kukkuroinmäki ja Hyväristönmäki.

Valittaja:

Valituksen mukaan Vuoksen purkuvesistövaihtoehdon jättäminen pois on kummallinen ratkaisu.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan maakuntakaava-alueen raja -merkinnän suunnitteluratkaisun perusteluihin ja ohjausvaikutuksiin on kirjattu, että vaihemaakuntakaavassa ei ole otettu kantaa purkupuutkistöihin ja purkupaikkoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Jätevesien purkupaikka ratkaistaan yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Kaavaselostuksessa on tuotu esiin YVA 2014 -prosessin purkuvesistövaihtoehtojen vaikutuksia. Etelä-Karjalan liitto on pyytänyt Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta tarkentavan lausunnon Venäjän viranomaisten kannasta Vuoksen purkuvesistövaihtoehtoon (Liite 3), koska ELY-keskus on ollut edustajana neuvotteluissa. Lausunto pyydettiin, jotta voitiin varmistua kaavavalmistelun aikana tehdyn tulkinnan oikeellisuudesta, liittyen Vuoksen purkuvesistöön. ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että Venäjän viranomaisten mukaan Vuoksi purkuvesistönä on täysin poissuljettu Svetogorskin kaupungin vedenoton vuoksi. Vaihemaakuntakaavatyössä Venäjän kanta on siten tulkittu oikein. Lisäksi ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että vuoden 2012 komission kokouksessa Venäjän osapuoli toi esiin myös mahdollisuuden, että puhdistetut jätevedet voidaan edelleen johtaa Rakkolanjokeen, jos joen vedenlaatu taataan. Venäjän osapuolella ei ole ollut huomautettavaa Rakkolanjoen purkuvesistöratkaisusta. Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta saadussa lausunnossa (Liite 3) on tuotu esiin jäteveden puhdistamohankkeen vaikutusten arviointi ja hallinnollinen käsittely Venäjän rajan ylittävien vaikutusten osalta.

Valittaja:

Valituksen mukaan vaihemaakuntakaavan tavoitteita on valmisteluprosessin aikana muutettu ja mukaan otettiin maakunnallinen Lappeenrannan ja Imatran yhteinen puhdistamo. Tavoitteiden muutos näkyy siinä, että niistä muodostui vaikeaselkoiset.

Vastine:

Tavoitteet voivat kaavan suunnitteluprosessin aikana täsmentyä tai muuttua. Kaavan selkeä tavoite on ollut koko vaihemaakuntakaavan suunnitteluprosessin ajan osoittaa vaihtoehtoiset sijaintipaikat jätevedenpuhdistamolle. Etelä-Karjalan maakuntahallitus päätti (17.2.2020 § 24), että kaavaluonnos palautetaan uudelleentalmisteluun ja tarkasteluun otetaan myös maakunnallinen vaihtoehto. Tämän jälkeen maakunnallisesta vaihtoehdosta on järjestetty neuvottelu 25.2.2020 (Liite 4). Neuvottelun ja asiasta annetun selvityksen (Liite 5) perusteella yhteispuhdistamolle ei ollut taloudellisia toteutusmahdollisuuksia ja siksi selvitystyötä yhteispuhdistamon osalta ei jatkettu. Vaihemaakuntakaavan et-1-jätevedenpuhdistamomerkintä ei ole este maakunnallisen jätevedenpuhdistamon toteuttamiselle. Mikäli maakunnallinen jätevedenpuhdistamo haluttaisiin toteuttaa Imatran Meltolaan, olisi se mahdollista jo voimassa olevan maakuntakaavan perusteella.

Diaarinumero Itä-Suomen HO 183/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

Valittaja:

Valituksessa todetaan, että et-1-merkintä mahdollistaa kahden eri jätevedenpuhdistamon rakentamisen.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavaan on merkitty kaksi vaihtoehtoista jätevedenpuhdistamon mahdollistavaa paikkaa tulevaisuutta varten: Kukkuroinmäki ja Hyväristönmäki. Kaavaselostukseen on kirjattu (s. 49), että tarpeettomiksi arvioitavat merkinnät voidaan poistaa käynnissä olevan kokonaismaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan kaavaratkaisussa on noudatettu pelkästään samoja selvityksiä ja johtopäätöksiä kuin aiemmassakin valinnoissa huomioimatta millään tavalla sitä, millaisia virhearvioita edellisiin johtopäätöksiin ja ratkaisuihin sisältyy. Lisäksi valituksessa väitetään, että maakuntakaavaratkaisu jätevesien puhdistustehokkuuden erilaisuus asetti vaihtoehdot eri asemaan ja on johtanut päätöksenteossa virheelliseen ratkaisuun.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavan sisältö on MRL 28 §:n mukainen. Vaikutusten arviointi on tehty siinä laajuudessa kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää (MRL 9 § ja MRA 1 §). Kaavaselostuksessa kaavaratkaisun perustelut on kuvattu sivuilla 47-49. YVA 2014 -prosessissa tuotettu tieto on vain osa kaavaratkaisussa huomioitua selvitystietoa, eikä kaavaratkaisuun ei ole vaikuttanut eri puhdistustehokkuudet, sillä kaavaratkaisu perustuu MRL:n mukaiseen kaavaprosessiin ja MRA 1§:n mukaiseen arviointiin. Vaihemaakuntakaavalla ei ohjata jätevedenpuhdistamon puhdistustekniikan toteutusta.

Valittaja:

Valituksessa viitataan ympäristöministeriön antamaan MRA 13 §:n mukaiseen ehdotusvaiheen viranomaislausuntoon, jonka mukaan jätevedenpuhdistamon sijaintivaihtoehdoissa ei ole selvitetty niihin liittyviä alueidenkäyttöllisiä edellytyksiä, eikä arvioitu niitä MRL 28 §:n mukaisten sisältövaatimusten näkökulmasta.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavasta on ennen ehdotusvaiheen nähtävilläoloa pyydetty lausunnot viranomaisilta MRA 13 §:n mukaisesti. Annettuja lausuntoja ja niihin annettuja vastineita on käsitelty kaavaehdotusvaiheen viranomaisneuvottelussa. Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään ennen kuin kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä (MRA 11 §). Kaavaehdotuksesta on pyydetty lausunnot myös kaavaehdotuksen nähtävilläolon aikana. Valituksessa viitataan MRA 13 §:n mukaiseen lausuntoon, ei ehdotusvaiheen nähtävilläolon aikana annettuun lausuntoon. MRA 13 §:n mukaisen ehdotusvaiheen viranomaislausuntojen, sekä MRL 66 §:n ja MRA 11 §:n mukaisen viranomaisneuvottelun perusteella kaavaratkaisua on muutettu vähentämällä jätevedenpuhdistamon sijaintipaikkavaihtoehtoja kuudesta (6) kahteen (2). Ympäristöministeriö antoi lausunnon 1.9.-1.10.2021 julkisesti nähtävillä olleesta kaavaehdotuksesta ja totesi lausunnossaan (29.9.2021) seuraavaa: Ympäristöministeriö katsoo, että aiemman maakuntakaavan ehdotuksen kuuden sijaintipaikan sijaan kahden toteuttamiskelpoisen vaihtoehdon esittäminen kaavassa on perusteltua. Ympäristöministeriö katsoo, että vaihemaakuntakaavaehdotuksessa on otettu asianmukaisella tavalla huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja muut ympäristöministeriön toimialaan liittyvät merkitykseltään valtakunnalliset asiat. Ympäristöministeriöllä ei ollut huomautettavaa nähtävillä olleen kaavaehdotuksen MRL 28 §:n mukaisuudesta.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että kaavaratkaisun ja sen vaikutusten arviointi on mahdotonta, kun kaavassa ei

Diaarinumero Itä-Suomen HO 183/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

huomioida purkupaikkaa, purkuputkistoja ja siirtolinjoja.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa ei oteta kantaa jätevedenpuhdistamon purkupaikkaan, purkuputkistoihin eikä siirtolinjoihin, koska ne vaativat yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun (26.11.2019) muistiossa todettiin yhteisesti, että vain varsinaiset vaihtoehtoisten jätevedenpuhdistamojen sijoituspaikat merkitään kaavakartalle ja mahdolliset purkupaikat kirjataan kaavaselostukseen. Kaakkois-Suomen ELY-keskus totesi kaavaehdotusvaiheen viranomaisneuvottelussa, että viemäröinnin vaatimat aluevaraukset ovat joustavia ja tapauskohtaisesti sovittavissa. Näin ollen aluevaraus tai linjamerkintä eivät heidän mukaansa ole tarpeellisia osoittaa vaihemaakuntakaavassa. Vaihemaakuntakaavan sisältö on MRL 28 §:n mukainen. Vaikutusten arviointi on tehty siinä laajuudessa kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää (MRL 9 § ja MRA 1 §). Lisäksi vaihemaakuntakaavan vaikutuksia on arvioitu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että Hyväristönmäen uudesta tieyhteydestä ja lisääntyvästä liikenteestä aiheutuvia ympäristövaikutuksia ei ole arvioitu. Lisäksi valituksessa tuodaan esiin Hanhijärventien haasteellinen risteys ja tielinjauksen vaikutusten arviointi.

Vastine:

Vaihemaakuntakaavassa ei osoiteta jätevedenpuhdistamoon liittyviä liikenneyhteyksiä, vaan ne ovat yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla ratkaistavia asioita. Vaihemaakuntakaavaselostuksessa on tuotu esiin tieasioiden osalta nykytilaa ja toteuttamismahdollisuuksia, joita voidaan hyödyntää soveltuvin osin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavaselostuksessa (s. 39) on tuotu esiin Hyväristönmäen vaihtoehdon vaikutuksia alueelle johtavien teiden liikennemääriin. Lisäksi kaavaselostuksessa (s. 37) on tuotu esiin YVA 2014:ssä tunnistetut vaikutukset liikenteeseen, muun muassa liikenteen kasvulla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta teiden turvallisuuteen. Yksittäisten risteysten liikennejärjestelyihin ei vaihemaakuntakaavassa myöskään oteta kantaa. Koska tieyhteyden sijaintia ei määritetä vaihemaakuntakaavassa, myöskään tieyhteyden vaikutuksia ei ole kaavatyön yhteydessä tarkemmin arvioitu. Maakuntakaava-alueen raja -merkintää koskevassa suunnittelumääräyksessä ohjataan jatkosuunnittelua seuraavasti: Lisäksi on otettava huomioon puhdistamoalueen liikennejärjestelyiden kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että päätös on merkittävästi virheellinen, sekava ja lainvastainen.

Vaihemaakuntakaavatyö on antanut Hyväristönmäen asemakaavan valmistelun ohjata omaa maakuntakaavan valmistelua.

Vastine:

Etelä-Karjalan liitto katsoo, että valituksen kohteena olevan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaava ja kaavaprosessi on toteutettu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisesti. Maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston päätökset on tehty hallintolain, kuntalain ja Etelä-Karjalan liiton hallintosäännön mukaisesti. Vaihemaakuntakaavaan liittyvät päätökset on tehty MRL:n mukaisesti. Asian käsittelyvaiheet on kuvattu Kaavan käsittelyvaiheet -dokumentissa (Liite 1). Kunta on valmistellut alueelle yleiskaavaa ja asemakaavaa, mutta kuntakaavoitus on edelleen kesken. MRL 32 §:n mukaisesti tämä vaihemaakuntakaava on jatkossa ohjeena laadittaessa kunnan yleis- ja asemakaavoja.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että vaihemaakuntakaavan valmistelussa ei aidosti ole tutkittu ja haettu maakunnallista ratkaisua. Vaihemaakuntakaavassa on jätetty kokonaan MRL:n mukainen suunnittelu ja

Diaarinumero Itä-Suomen HO 183/03.04.04.04.16/2022
Diaarinumero Etelä-Karjalan liitto 34/07.00.00.03/2022

selvitykset tekemättä maakunnallisen puhdistamon osalta.

Vastine:

Etelä-Karjalan maakuntahallitus päätti (17.2.2020 § 24), että kaavaluonnos palautetaan uudelleensovelmismalluun ja tarkasteluun otetaan myös maakunnallinen vaihtoehto. Tämän jälkeen maakunnallisesta yhteispuhdistamovaihtoehtosta on järjestetty neuvottelu 25.2.2020 (Liite 4) ja maakuntaliittoon on toimitettu selvitys Lappeenranta-Imatra yhteispuhdistamon toteuttamisedellytyksistä (Liite 5). Neuvottelun ja annetun selvityksen perusteella maakunnalliselle yhteispuhdistamolle ei ollut toteutusmahdollisuuksia, ja siksi selvitystyötä yhteispuhdistamon osalta ei jatkettu. Kaavaselostuksessa (s. 52) todetaan, että Imatra-Lappeenranta yhteisen jätevedenpuhdistamon osalta maakunnallista laitosta ei ole toteutettavissa taloudellisesti perustellulla tavalla, kun siirtoviemärien pituus olisi n. 38 km. Edellä esitettyyn vedoten ei kaavatyön yhteydessä ole maakunnalliselle yhteispuhdistamovaihtoehtolle laadittu laajempaa vaikutusten arviointia.

Valittaja:

Valituksessa väitetään, että tavoitteiden muuttuminen valmistelun aikana, puutteelliset selvitykset ja ristiriidat ratkaisujen kesken tekevät vaihemaakuntakaavasta sekavan.

Vastine:

Tavoitteet voivat kaavan suunnitteluprosessin aikana täsmentyä tai muuttua. Kaavan selkeä tavoite on ollut koko maakuntakaavan suunnitteluprosessin aikana osoittaa vaihtoehtoiset sijaintipaikat jätevedenpuhdistamolle. Vaihemaakuntakaavan selvitykset ja vaikutusten arviointi on tehty siinä laajuudessa kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää (MRL 9 § ja MRA 1 §).

Valittaja:

Valituksen mukaan vaihemaakuntakaava ei ohjaa jätevedenpuhdistamon sijaintia.

Vastine:

Maakuntakaavaratkaisu ohjaa yleiskaavoitusta ja asemakaavoitusta (MRL 32 §). Sijaintipaikka päätetään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Vaihemaakuntakaavaan on merkitty kaksi vaihtoehtoista jätevedenpuhdistamon mahdollistavaa paikkaa tulevaisuutta varten: Kukkuroinmäki ja Hyväristönmäki. Tarpeettomiksi arvioitavat merkinnät voidaan poistaa käynnissä olevan kokonaismaakuntakaavan päivityksen yhteydessä.

Valittaja:

Valituksessa vaaditaan, että Itä-Suomen hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen, koska Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n sisältövaatimuksia eikä maakuntakaavalle maankäyttö- ja rakennuslain 25 §:n säädettyä tehtävää.

Vastine:

Edellä esitettyihin vastineisiin vedoten, vaihemaakuntakaava täyttää MRL 28 §:n mukaiset maakuntakaavan sisältövaatimukset. Vaihemaakuntakaavassa on esitetty alueiden käyttö ja aluevaraukset maakuntakaavan tarkkuus huomioiden, MRL 25 §:n mukaisesti. Vaihemaakuntakaavan suunnittelussa on otettu huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja sovitettu ne yhteen maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Ympäristöministeriö on kirjannut kaavaehdotusvaiheen nähtävillälolon yhteydessä (1.9.-1.10.2021) antamaansa lausuntoon (29.9.2021), että aiemman maakuntakaavan ehdotuksen kuuden sijaintipaikan sijaan kahden toteuttamiskelpoisen vaihtoehtoon esittäminen kaavassa on perusteltua. Lisäksi vaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksessa on otettu asianmukaisella tavalla huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja muut ympäristöministeriön toimialaan liittyvät merkitykseltään valtakunnalliset asiat.

Yhteenveto:

Yhteenvetona Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksen kohteena olevan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaratkaisu on valmisteltu ja laadittu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisesti. Kaavaratkaisu täyttää MRL:n 28 §:n maakuntakaavalle asettamat sisältövaatimukset. Kaavaratkaisu täyttää MRA:n 1 §:n mukaisen vaikutusten selvittämisen ja MRA 30 §:n mukaisen vuorovaikutuksen.

Edellä esitettyyn vedoten Etelä-Karjalan maakuntahallitus katsoo, että valituksessa esitetyt kumoamisvaatimukset ovat perusteettomia. Valitus tulee aiheettomana hylätä.

Lausuma esitetyistä selvityksistä

Etelä-Karjalan maakuntahallituksen antamassa vastineissa viitataan seuraaviin selvityksiin:

- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, kaavaselostus, päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), päivitetty 10.11.2021, Etelä-Karjalan liitto
- Lappeenrannan Lämpövoima Oy, jätevesien käsittelyn ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.4.2014, Pöyry Finland Oy
- Lappeenrannan kaupunki / Vesilaitos, jätevedenpuhdistamon ympäristövaikutusten arviointiselostus, 28.8.2006, Suunnittelukeskus Oy
- Taustaselvitys, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, maaliskuu 2020, Etelä-Karjalan liitto

Lausunnossa viitattut liitteet:

- Liite 1 Kaavan käsittelyvaiheet
- Liite 2 Osallistamisraportti
- Liite 3 Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto 16.2.2022 liittyen Venäjän viranomaisten kantaan Lappeenrannan jätevesien purkupaikkavaihtoehtoihin, YVA 2014
- Liite 4 Kokousmuistio 25.2.2020 maakunnallisesta jätevedenpuhdistamosta
- Liite 5 Selvitys yhteispuhdistamosta Lappeenranta – Imatra

Kaavan käsittelyvaiheet

Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo, Lappeenranta

Maakuntahallitus 29.04.2019 § 63

Kaavatyön aloituspäätös

Maakuntahallitus 23.08.2019 § 122

Päätettiin aloittaa vaihemaakuntakaavan laatiminen ja asettaa sen osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolo 2.9.-11.10.2019 sekä vireilletulosta kuuluttaminen

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §, MRA 11 §) 26.11.2019

Muistio: https://liitto.ekarjala.fi/wp-content/uploads/sites/2/aluesuunnittelu/2vaihemk/26.11.2019-VK2_1.viranomaisneuvottelu.pdf

Maakuntahallitus 16.12.2019 § 201

Kaavoittaja esitteli maakuntahallitukselle vaihemaakuntakaavan suunnittelutilannetta. Kerrottiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolosta, saaduista lausunnoista ja mielipiteistä sekä 26.11.2019 pidetystä viranomaisneuvottelusta.

Tiedote 10.2.2020

Maakuntaliitto julkaisi tiedotteen otsikolla ” Etelä-Karjalan vaihemaakuntakaavan luonnostyö jatkuu” <https://liitto.ekarjala.fi/etela-karjalan-vaihemaakuntakaavan-luonnos-arvioi-jatevedenpuhdistamon-vaikutuksia/>

Maakuntahallitus 17.02.2020 § 24

Käytiin läpi 1.viranomaisneuvottelun pääkohdat ja kaavaluonnoksen asettaminen nähtäville. Asia palautettiin uudelleenvalmisteluun, tarkasteluun myös maakunnallinen vaihtoehto.

Neuvottelu 25.2.2020 Maakunnallisen jätevedenpuhdistamon toteuttamisen mahdollisuudet

Paikalla: Lappeenrannan Energia Oy, Lappeenrannan Lämpövoima Oy, Lappeenrannan seudun ympäristötoimi ja Imatran kaupunki. Yhteispuhdistamoa ei ole mahdollista toteuttaa. Lappeenrannan

Energia on toimittanut Etelä-Karjalan liittoon 03/2020 selvityksen Lappeenrannan ja Imatran yhteispuhdistamoon liittyen.

Maakuntahallitus 16.03.2020 § 38, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, Lappeenrannan seudun jätevedenpuhdistamo, nähtävilläolo

Päätettiin asettaa Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan luonnos julkisesti nähtäville 5.4 -10.5.2020 väliseksi ajaksi ja siitä tiedotetaan esitetyllä tavalla. Kaavaluonnosta täydennettiin siten, että voimassa olevaan maakuntakaavaan sisältyvä Toikansuon jätevedenpuhdistamo lisätään informatiivisena kuvauksena ja merkintänä vaihemaakuntakaavan kaavaselostukseen ja -kartalle.

Tiedote 16.3.2020

kotisivuilla "Vaihemaakuntakaavan luonnos tulee nähtäville 5.4.2020":

<https://liitto.ekarjala.fi/vaihemaakuntakaavan-luonnos-tulee-nahtaville-5-4/>

Blogi 2.4.2020

<https://liitto.ekarjala.fi/vaihekaavan-nahtavillaoloa-voidaan-tarvittaessa-jatkaa-kaava-asiakirjoja-on-saatavilla/>

Kaavaluonnoksen nähtävilläolo 5.4.-10.5.2020

Tiedote 13.5.2020

Kotisivuilla": <https://liitto.ekarjala.fi/vaihekaavaluonnoksesta-saatiin-15-lausuntoa/>

MRA 13 §:n mukainen lausuntokierros kaavaehdotuksesta ennen sen asettamista nähtäville, lausuntoaika 7.9.-7.10.2020

Pyydettiin lausunnot ja laadittiin vastineet: https://liitto.ekarjala.fi/wp-content/uploads/sites/2/2021/03/2.-vaihemk-viranomaislausunnot-ja-vastineet-MH_22.2.2021.pdf

Jakelu: Etelä-Karjalan kunnat, Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri, Etelä-Karjalan museo, Etelä-Savon maakuntaliitto, Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Lappeenrannan Energia Oy, Lappeenrannan Lämpövoima Oy, Lappeenrannan seudun ympäristötoimi, Maa- ja metsätalousministeriö, Metsäkeskus, Kaakkois-Suomi, Museovirasto, Ympäristöministeriö

Vastineet käsiteltiin maakuntahallituksessa 22.2.2021.

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66§, MRA 11§) 29.10.2020

MRL 66 §:n ja MRA 11 §:n mukainen viranomaisneuvottelu. Muistio https://liitto.ekarjala.fi/wp-content/uploads/sites/2/aluesuunnittelu/2vaihemk/2Viranomaisneuvottelu_EKVK_Muistio_02112020_fina_l.pdf

Maakuntahallitus 22.02.2021 § 27, Maakuntakaavoituksen tilannetieto

Tässä kokouksessa hyväksyttiin 2.vaihemaakuntakaavan luonnosvaiheen lausuntojen ja mielipiteiden vastineet sekä MRA 13 §:n mukaisen viranomaislausuntokierroksen lausuntojen vastineet.

Tiedote 19.4.2021

Kotisivuilla <https://liitto.ekarjala.fi/lappeenrannan-jatevedenpuhdistamo-odottaa-edelleen-korkeimman-hallinto-oikeuden-paatosta-ymparistoluvasta/>

Maakuntahallitus 09.08.2021 § 149, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, Lappeenrannan seudun jätevedenpuhdistamo, kaavaehdotuksen nähtävilläolo

Päätettiin asettaa Etelä-Karjalan 2. vaihekaavan ehdotus, Lappeenrannan seudun jäteveden puhdistamo ja päivitetty vaihekaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkisesti nähtäville 1.9.2021-1.10.2021 väliseksi ajaksi ja siitä tiedotetaan esitetyllä tavalla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 5 olevan kaavion lakiviittauksen tarkistuksella.

Tiedote 10.8.2021

Kotisivuilla <https://liitto.ekarjala.fi/lappeenrannan-jatevedenpuhdistamon-vaihemaakuntakaava-ehdotus-nahtaville/>

Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaehdotus, nähtävilläolo 1.9.-1.10.2021

Tiedote 1.9.2021

- Kotisivuilla: <https://liitto.ekarjala.fi/etela-karjalan-2-vaihemaakuntakaava-jatevedenpuhdistamo-lappeenranta-kaavaehdotus-nahtavilla-1-9-1-10-2021/>

Maakuntahallitus 29.11.2021 § 206, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta hyväksyminen

Maakuntahallitus merkitsi tiedokseen kaavaehdotuksesta saadut lausunnot ja muistutukset. Maakuntahallitus hyväksyi kaavan laatijan vastineet esitettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Maakuntahallitus päätti, ettei kaavakarttaan eikä kaavamääräyksiin tehdä muutoksia.

Maakuntahallitus esitti maakuntavaltuustolle, että se hyväksyy Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta. Kaava sisältää kaavakartan, kaavamerkinnot ja kaavamääräykset sekä kaavaselostuksen.

Maakuntahallitus antoi Etelä-Karjalan liiton virastolle oikeuden tehdä kaava-aineistoon tarvittaessa vähäisiä teknisluonteisia korjauksia.

Maakuntavaltuusto 13.12.2021 § 39, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta, hyväksyminen

Maakuntavaltuusto hyväksyi Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta. Kaava sisältää kaavakartan, kaavamerkinnot ja kaavamääräykset, sekä kaavaselostuksen.

Osallistamisraportti

Vuorovaikutus ja tiedottaminen maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) sekä -asetuksen (MRA) mukaisesti, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta

MRL 6 § Vuorovaikutus ja kaavoituksesta tiedottaminen

Kaavaa valmisteltaessa on oltava vuorovaikutuksessa niiden henkilöiden ja yhteisöjen kanssa, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, siten kuin jäljempänä tässä laissa säädetään.

Kaavoja valmistelevien viranomaisten on tiedotettava kaavoituksesta, sillä tavoin, että niillä, joita asia koskee, on mahdollisuus seurata kaavoitusta ja vaikuttaa siihen.

- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavatyössä käytetyt viestintävälineet/-kanavat: lehtikuulutukset, Etelä-Karjalan liiton kotisivut ja sosiaalinen media, kuntien kotisivut ja ilmoitustaulut, erilliset tiedotteet
  - Etelä-Karjalan liiton julkaisemat tiedotteet, joissa käsitellään 2.vaihemaakuntakaavaa: 10.2.2020, 16.3.2020, 2.4.2020 (blogi), 13.5.2020, 7.1.2021, 1.4.2021, 19.4.2021, 10.8.2021, 1.9.2021, 15.12.2021
- Mahdollisuus olla yhteydessä kaavoittajaan myös poikkeusaikana, yhteystiedot mainittu nähtävilläolojen ja tiedotteiden yhteydessä
- Kaavoittajan laatimat erilliset/ylimääräiset tiedotteet/artikkelit asiasta
- Paikallisen median julkaisemat lehtiartikkelit ja uutiset

MRL 62 § Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Vuorovaikutuksesta kaavaa valmisteltaessa säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. (29.12.2006/1441)

- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavatyössä käytetyt viestintävälineet/-kanavat: lehtikuulutukset, Etelä-Karjalan liiton kotisivut ja sosiaalinen media, kuntien kotisivut ja ilmoitustaulut, erilliset tiedotteet
- Kaava-aineiston nähtävilläolot:
  - Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävilläolo: 2.9.-11.10.2019 välisen ajan Etelä-Karjalan liiton toimistossa ja verkkosivuilla, Lappeenrannan kaupungin ilmoitustaululla
  - Luonnosvaihe nähtävilläolo: 5.4. - 10.5.2020 välisen ajan Etelä-Karjalan liiton toimistossa osoitteessa: Kauppakatu 40 D Lappeenranta viraston aukioloaikoina sekä maakuntaliiton kotisivuilla <https://liitto.ekarjala.fi/>, lisäksi kaava-aineistot kuulutuksineen nähtävillä Lappeenrannan kaupungintalolla sekä Lemm ja Taipalsaaren kunnantaloilla
  - Ehdotusvaihe nähtävilläolo 1.9.-1.10.2021: kuulutus ja kaava-asiakirjat julkaistiin Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla, lisäksi kuulutus ja kaava-asiakirjat toimitettiin Etelä-Karjalan kuntien kunnanvirastoihin nähtäville.

- Kuulutuksissa on kerrottu, minne kaava-aineistot on asetettu nähtäville.
- Paperiset kaava-aineistot noudettavissa:
  - OAS nähtävilläolo: paperisia kaava-aineistoja ei ollut jaossa, nähtävilläolo järjestettiin normaalisti.
  - Luonnosvaihe: paperisia kaava-aineistoja oli mahdollista hakea itselleen maakuntaliiton toimiston alaovelta (tarkempi ohjeistus ulko-ovilla ja maakuntaliiton kotisivuilla), Lappeenrannan kaupungin asiakaspalvelu Vinkistä, Lemin kunnantalolta ja Taipalsaaren kunnantalolta
  - Ehdotusvaihe: paperisia kaava-aineistoja oli mahdollista hakea itselleen maakuntaliiton toimiston alaovelta (tarkempi ohjeistus ovilla ja maakuntaliiton kotisivuilla), joka kävi ilmi myös kuulutuksesta
- Mahdollisuus olla yhteydessä kaavoittajaan myös poikkeusaikana, yhteystiedot ilmoitettiin kuulutuksessa ja tiedotteissa
- Etelä-Karjalan liitto on kotisivuillaan tiedottanut viraston poikkeavista aukioloajoista, ja poikkeukset aukioloissa on ollut nähtävillä liiton kotisivujen etusivulla. Luonnosvaiheen nähtävilläolon yhteydessä on kerrottu Etelä-Karjalan liiton toimiston poikkeavista aukioloista.
- Kaavoittaja on laatinut vastineet OAS:sta saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin, kaavaluonnoksesta saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin sekä kaavaehdotuksesta saatuihin muistutuksiin ja lausuntoihin.
- OAS:n vastineet on toimitettu niille asianosaisille tahoille, joiden yhteystiedot ovat olleet tiedossa. Kaavaluonnoksen mielipiteiden vastineet on toimitettu ensisijaisesti sähköpostitse mielipiteen esittäjille, joiden yhteystiedot ovat olleet tiedossa. Kaavaehdotuksen muistutusten vastineet on toimitettu kirjepostina muistutuksen esittäjän edustajalle, joiden yhteystiedot ovat olleet tiedossa.
- Lausunnon antaneille on toimitettu vastineet (luonnosvaihe ja MRA 13 §:n lausuntokierros).
- Vastineet on julkaistu Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla.
- Kuulutukset:
  - Kaavan vireilletulo ja OAS:n nähtävilläolo: Etelä-Saimaa 31.8.2019 ja Uutisvuoksi 1.9.2019, Etelä-Karjalan liiton kotisivut, lisäksi kuulutus julkaistiin Lappeenrannan kaupungin ilmoitustaululla
  - Kaavaluonnos: Etelä-Saimaa 1.4.2020, Lappeenrannan uutiset 1.4.2020, Uutisvuoksi 2.4.2020 ja Länsi-Saimaan Sanomat 2.4.2020, Etelä-Karjalan liiton kotisivut, lisäksi nähtävilläolosta kuulutettiin Lappeenrannan kaupungintalolla, Lemin ja Taipalsaaren kunnantaloilla
  - Kaavaehdotus: Etelä-Saimaa 1.9.2021, Uutisvuoksi 2.9.2021 ja Länsi-Saimaan Sanomat 2.9.2021, Etelä-Karjalan liiton kotisivut, kaava-aineisto kuulutuksineen toimitettu Etelä-Karjalan kaikkiin kunnanvirastoihin ja pyydetty aineistojen nähtäville asettamista siten, kuin kuntien omatkin kaavat olisivat nähtävillä
  - Hyväksymispäätös: Etelä-Saimaa keskiviikko 29.12.2021, Uutisvuoksi 30.12.2021 ja Länsi-Saimaan Sanomat 30.12.2021, Etelä-Karjalan liiton kotisivut

MRL 63 § Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske vaikutukseltaan vähäistä asemakaavan muutosta. (21.4.2017/230)

Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Ilmoittaminen voi tapahtua myös kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä. Vireilletulosta tiedottamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. (30.12.2008/1129)

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu kaavoitukseen ryhdyttäessä ja sitä on päivitetty kaavatyön eri vaiheissa, ja se on ollut nähtävillä kaavan nähtävillöiden yhteydessä
- OAS on ollut nähtävillä ja siihen liittyen on ollut mahdollisuus jättää mielipide
- Kuulutuksesta käy ilmi, miten mielipiteensä voi toimittaa
- OAS:sta jätettyihin mielipiteisiin on toimitettu vastineet niille, joiden yhteystiedot ovat olleet tiedossa. Vastineet on julkaistu Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla.
- OAS:sta pyydettiin lausunnot ja lausuntoihin laadittiin vastineet. Vastineet on julkaistu Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla.
- OAS:n nähtävillöidöstä kuulutettiin samanaikaisesti kaavan vireille tulon kanssa
- Kuulutuksesta käy ilmi, että kaava on tullut vireille, OAS ja kuulutus on nähtävillä 2.9.-11.10.2019 välisen ajan Etelä-Karjalan liiton toimistossa ja kotisivuilla sekä Lappeenrannan kaupungin ilmoitustaululla
- Lehtikuulutus julkaistu: Etelä-Saimaa 31.8.2019 ja Uutisvuoksi 1.9.2019

MRL 65 § Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

Kaavaehdotus on asetettava julkisesti nähtäville. Nähtäville asettamisesta on tiedotettava kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus esittää mielipiteensä asiassa (muistutus).

Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen. (30.12.2008/1129)

Mitä tässä pykälässä säädetään kunnasta, koskee maakuntakaavan osalta maakunnan liittoa.

Kaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville säädetään tarkemmin asetuksella.

- Kaavaehdotuksen nähtävillöidöstä on kuulutettu Etelä-Saimaassa 1.9.2021, Uutivuoksessa 2.9.2021 ja Länsi-Saimaan sanomissa 2.9.2021.
- Kaavaehdotus kuulutuksineen on ollut julkisesti nähtävillä Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla, lisäksi kuulutus ja kaava-asiakirjat toimitettiin Etelä-Karjalan kuntien kunnanvirastoihin nähtäville, mikä käy ilmi myös kuulutuksesta.
- Etelä-Karjalan liitto on lähettänyt (to 26.8.2021) Etelä-Karjalan kuntien kunnanvirastojen kirjaamoihin kaava-aineistopakettin myös tulosteversiona ja pyytänyt aineiston nähtäville asettamista siten, kuin kuntien omat kaavatkin olisivat nähtävillä.
- Paperisia kaava-asiakirjoja oli noudettavissa Etelä-Karjalan liiton toimiston alaovelta, joka kävi ilmi myös kuulutuksesta.
- Kaavaehdotuksen nähtävillöidöä on käsitelty myös maakuntaliiton 10.8.2021 ja 1.9.2021 julkaisemissa tiedotteessa.
- Mahdollisuus muistutuksen jättämiseen on kirjattu kuulutukseen.
- Kaavaehdotuksen muistutusten vastineet on käsitelty maakuntahallituksessa 29.11.2021 ja ne on toimitettu kirjepostina muistutuksen esittäjän edustajalle, joiden yhteystiedot ovat olleet tiedossa. Lisäksi vastineet on julkaistu Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla.

- MRA 13 §:n mukainen viranomaislausuntokierros on järjestetty 7.9.-7.10.2020. Lausuntoihin on laadittu vastineet. Vastineet on käsitelty maakuntahallituksessa 22.2.2021 ja julkaistu Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla. Vastineet on toimitettu lausunnon antaneille.
- Kaavaehdotuksesta pyydettiin nähtävilläolo aikana 1.9.-1.10.2021 lausunnot viranomaisilta ja sidosryhmiltä. Lausuntoihin on laadittu vastineet ja ne on käsitelty maakuntahallituksessa 29.11.2021. Vastineet on julkaistu Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla.

MRL 66 § Viranomaisneuvottelu

- Etelä-Karjalan liitto on järjestänyt viranomaisneuvottelut lain edellyttämällä tavalla kaavan aloitusvaiheessa 26.11.2019 ja kaavaehdotusvaiheessa 29.10.2020. Neuvotteluista on laadittu muistiot.

MRL 67 § Ilmoittaminen kaavan hyväksymisestä

Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on viipymättä lähetettävä tieto niille kunnan jäsenille sekä muistutuksen tekijöille, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa. Jos kirjelmässä, jossa pyyntö on esitetty, on useita allekirjoittajia, voidaan tieto kaavan hyväksymisestä lähettää vain ensimmäiselle allekirjoittajalle. Ensimmäinen allekirjoittaja vastaa tiedon toimittamisesta muille allekirjoittaneille.

- Muistutusten tekijät eivät olleet kirjallisesti pyytäneet tietoa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.
- Hyväksymispäätöksestä tiedotettiin: lehtikuulutuksilla ja Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla
- Hyväksymispäätöksestä kuulutettiin: Etelä-Saimaa keskiviikkoliite 29.12.2021, Uutisvuoksi 30.12.2021 ja Länsi-Saimaan Sanomat 30.12.2021

MRA 8 § Yhteistyö maakuntakaavaa laadittaessa

- Etelä-Karjalan liitto on tehnyt yhteistyötä kuntien ja viranomaisten sekä sidosryhmien ja ympäristöministeriön kanssa.

MRA 11 § Viranomaisneuvottelu

- Kaavan valmistelun aikana on pidetty viranomaisneuvottelut kaavoitukseen ryhdyttäessä (26.11.2019) ja ennen kuin kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä (29.10.2020).
- Neuvotteluista on laadittu muistiot.

MRA 12 § Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

Maakuntakaavaehdotus on pidettävä kaava-alueen kunnissa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan. Asianomaisten kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutus on toimitettava maakunnan liitolle ennen nähtävänäoloajan päättymistä.

Nähtäville asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset asianomaisissa kunnissa julkaistaan, jollei asian merkittävyys edellytä laajempaa tiedottamista.

- Kaava-alue sijaitsee Lappeenrannan ja Taipalsaaren kuntien alueella.
- Kuulutus ja kaava-asiakirjat toimitettiin Etelä-Karjalan kuntien kunnanvirastoihin nähtäville, mikä käy ilmi myös kuulutuksesta.
- Etelä-Karjalan liitto on lähettänyt (to 26.8.2021) Etelä-Karjalan kuntien kunnanvirastojen kirjaamoihin kaava-aineistopakettin myös tulosteversiona ja pyytänyt aineiston nähtäville asettamista siten, kuin kuntien omat kaavatkin olisivat nähtävillä.
- Ehdotusvaiheen nähtävilläolo aikana on voinut noutaa itselleen paperisen kaava-aineiston (sis. kuulutus, kaavakartta, merkinnät ja määräykset, kaavaselostus ja OAS) maakuntaliiton viraston alaovilta klo 8-16 välisenä aikana, ohjeistus ulko-ovilla ja Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla.
- Kaavaehdotuksen nähtävilläolosta on kuulutettu Etelä-Saimaan keskiviikkoliite 1.9.2021 (ilmaisjakelu varhaisjakelualueella myös ei tilaajataloudet), Uutisvuoksi torstaina 2.9.2021 (koko Imatran alueella ilmaisjakeluna) ja Länsi-Saimaan sanomat torstaina 2.9.2021 (Taipalsaari, Lemi, Savitaipale ja Savitaipale paikallislehti).
- Kuulutuksesta käy ilmi, miten kaavaehdotukseen voi jättää muistutuksen.
- Kaavaehdotuksen muistutusten vastineet on lähetetty kirjepostina muistutuksen esittäjän edustajalle, joiden yhteystiedot ovat olleet tiedossa. Muistutusten vastineet on julkaistu myös maakuntaliiton kotisivuilla.
- Kaavaehdotuksesta on sen nähtävilläolo aikana pyydetty lisäksi lausunnot viranomaisilta ja sidosryhmiltä. Lausuntoihin on laadittu vastineet. Vastineet on julkaistu Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla.
- Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 1.9.-1.10.2021.

MRA 13 § Lausunnot kaavaehdotuksesta

- MRA 13 §:n mukainen viranomaislausuntokierros on järjestetty 7.9.-7.10.2020. Lausuntoihin on laadittu vastineet. Vastineet on käsitelty maakuntahallituksessa 22.2.2021 ja julkaistu Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla. Vastineet on toimitettu lausunnon antaneille.
- Kaavaehdotuksesta annetut lausunnot (MRA 13 §) ja niihin annetut vastineet on ollut käytettävissä viranomaisneuvottelussa.

MRA 15 § Tiedottaminen kunnille

- Etelä-Karjalan liitto on tiedottanut alueensa kuntia pyytämällä lausuntoja kaavan eri vaiheissa. Lisäksi kuntiin on lähetetty tiedotteita.

MRA 30 § Mielipiteen esittäminen kaavaa valmisteltaessa

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:ssä tarkoitettu tilaisuuden varaaminen osallisille mielipiteensä esittämiseen kaavaa valmisteltaessa voidaan tehdä asettamalla valmisteluaineisto nähtäville ja varaamalla tilaisuus esittää mielipide määräajassa kirjallisesti tai suullisesti taikka erityisessä kaavaa koskevassa tilaisuudessa taikka muulla sopivaksi katsottavalla tavalla. Tässä yhteydessä voivat mielipiteensä esittää myös muut kunnan jäsenet.

Tilaisuuden varaamisesta mielipiteen esittämiseen tiedotetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetulla, osallisten tiedonsaannin kannalta toimivalla tavalla. Jollei muuta tiedottamista pidetä asian laatu huomioon ottaen sopivana, asiasta on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus on kuitenkin aina julkaistava vähintään yhdessä paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

Mitä 2 momentissa säädetään tiedottamisesta, noudatetaan soveltuvin osin myös maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:ssä tarkoitettuun kaavoituksen vireilletulosta ilmoittamiseen, jollei vireilletulosta ilmoiteta kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä.

Jos valmisteltavana on vaikutukseltaan vähäinen asemakaava tai vaikutukseltaan vähäinen asemakaavan muutos, osallisille voidaan varata tilaisuus mielipiteensä esittämiseen samalla, kun ilmoitetaan vireilletulosta. Tällöin ilmoitusta ei tarvitse julkaista sanomalehdessä. (24.5.2017/298)

- *Vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS, s. 11) on kirjattu, että osallisilla on mahdollisuus vaikuttaa kaikissa vaihemaakuntakaavan laadinnan vaiheissa. Lakisääteisiä kuulemisia ovat OAS:n, kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävillä oloon liittyvät kuulemiset, jolloin osallisilla on mahdollisuus lausua mielipiteensä. Palautetta on mahdollista antaa myös koko kaavaprosessin ajan. Dokumentoinnin kannalta palaute toivotaan ensisijaisesti kirjallisena.*
- *Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan kaavan vireilletulosta sekä kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävilläolosta kuulutetaan Etelä-Karjalan liiton jäsenkuntien virallisilla ilmoitustauluilla sekä lehtikuulutuksilla. Aineistot on myös nähtävillä Etelä-Karjalan liiton toimistossa ja Etelä-Karjalan liiton kotisivuilla. Nähtävilläoloajat ovat vähintään yksi kuukausi (30 päivää).*
- *OAS:n mukaan osalliset voivat esittää kaavaluonnoksesta kirjallisen tai suullisen mielipiteen. Kaavaehdotuksesta on mahdollista jättää muistutus, johon muistutuksen jättäjä tulee saamaan kirjallisen vastineen.*
- *Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on kirjattu, että kaavaprosessin aikana järjestetään tarpeellinen määrä kaikille osallisille avoimia tilaisuuksia, kaavaehdotus vaiheessa on tätä päivitetty siten, että tilaisuuksia pyritään järjestämään. Koronatilanne ei mahdollistanut yleisö/esittelytilaisuuksien järjestämistä lähitapaamisena. Kuulutuksista ja liiton tiedotteista käy ilmi, ettei yleisötilaisuuksia järjestetä.*
- *Vaihemaakuntakaavan kuuleminen on järjestetty asettamalla kaava-aineistot nähtäville ja tarjottu mahdollisuus mielipiteen/muistutuksen jättämiselle sekä mahdollistettu paperisten kaava-asiakirjojen noutaminen omaan käyttöön.*
- *Mielipiteensä on voinut jättää OAS:n ja kaavaluonnoksen nähtävilläolon aikana sekä muistutuksen on voinut jättää kaavaehdotuksen nähtävilläolo aikana.*
- *Lisäksi on kerrottu, että osalliset voivat antaa palautetta koko kaavaprosessin ajan.*
- *Kaikkien vaiheiden kaava-aineistot ovat olleet koko kaavaprosessin ajan nähtävillä kaavahankkeen kotisivuilla:*

<https://liitto.ekarjala.fi/maakuntasuunnittelu/aluesuunnittelu/2-vaihemaakuntakaava/>

MRA 32 a § (11.5.2017/278) Sähköinen tiedottaminen

Kaavoituksen vireilletulosta, tilaisuuden varaamisesta mielipiteen esittämiseen kaavaa valmisteltaessa sekä kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta on mahdollisuuksien mukaan tiedotettava myös sähköisesti. Kaavaehdotus on mahdollisuuksien mukaan julkaistava myös sähköisesti.

Tiedotettaessa 1 momentin mukaisesti on ilmoitettava, miten asiasta on saatavissa lisätietoja sekä minne asiasta on mahdollisuus esittää mielipiteensä.

Jos hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla kaavoituksen yhteydessä, ilmoituksessa, jolla osallisille varataan tilaisuus mielipiteiden esittämiseen hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin asiakirjoista, on oltava ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:ssä tarkoitettut tiedot ja ilmoitus on julkaistava aina myös sähköisesti kaavan laatimisesta vastaavan viranomaisen internetsivuilla.

- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavasta ja sen eri vaiheiden nähtävilläoloista on tiedotettu myös sähköisesti.
- Kaavaehdotus ja kaavaluonnos on julkaistu sähköisesti.
- Etelä-Karjalan liitolla on myös käytössään karttapalvelu, jonka kautta kaavaluonnokseen ja kaavaehdotukseen on voinut tutustua.
- Kaava-aineistojen nähtävilläoloihin liittyvien kuulutusten yhteydessä on ilmoitettu miten ja keneltä on saatavissa lisätietoja asiasta sekä miten voi esittää mielipiteensä. Kuulutukset on julkaistu myös sähköisesti.

MRA 94 § Hyväksymistä koskevasta päätöksestä tiedottaminen

Kunnan on lähetettävä viivytyksettä yleiskaavan, asemakaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskeva päätös sekä kaavakartta ja -selostus sekä rakennusjärjestys tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Lisäksi on lähetettävä jäljennös annetuista lausunnoista ja muistutuksista, jollei niitä ole hyväksymistä koskevassa päätöksessä riittävästi selostettu. (29.12.2009/1829)

Kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava niille viranomaisille, kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä pyytäneet kaavan tai rakennusjärjestyksen ollessa nähtävillä. Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on tiedotettava sekä kaava ja kaavaselostus julkaistava mahdollisuuksien mukaan myös sähköisesti. (19.5.2005/348)

Maakunnan liiton on lähetettävä viivytyksettä maakuntakaavan hyväksymistä koskeva päätös niille ministeriöille, joita kaava koskee, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Maanmittauslaitokselle, maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitoille, maakuntakaava-alueen kunnille ja rakennusvalvontaviranomaisille sekä tarpeen mukaan muille viranomaisille. (11.2.2016/119)

- Hyväksymispäätöksestä kuulutettiin Etelä-Saimaan keskiviikkoliitteessä 29.12.2021, Uutisvuoksessa 30.12.2021 ja Länsi-Saimaan Sanomissa 30.12.2021.
- Hyväksymispäätöksestä on tiedotettu maakuntaliiton kotisivuilla.
- Etelä-Karjalan liiton kirjaamosta on lähetetty 17.12.2021 hyväksymistä koskeva päätös tiedoksi ympäristöministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, museovirastolle, Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle, Maanmittauslaitokselle, naapurimaakuntien liitoille, maakunnan kuntiin, Etelä-Karjalan museolle ja Metsäkeskukselle.

MRA 95 § (11.2.2016/119) Kaavan ja rakennusjärjestyksen lähettäminen tiedoksi

Maakunnan liiton on lähetettävä voimaan tullut maakuntakaava tiedoksi niille ministeriöille, joita kaava koskee, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Maanmittauslaitokselle, maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitoille, maakuntakaava-alueen kunnille ja rakennusvalvontaviranomaisille sekä tarpeen mukaan muille viranomaisille.

- Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava ei ole vielä tullut voimaan.

kirjaamo@ekarjala.fi

Lausuntopyyntö 14.2.2022 Etelä-Karjalan liitto, 34/07.00.00.03/2022, Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta. Venäjän viranomaisten kanta Lappeenrannan jätevesien purkupaikkavaihtoehtoihin, YVA 2014

Hankkeen vaikutusten arviointi ja hallinnollinen käsittely Venäjän rajan ylittävien vaikutusten osalta

Etelä-Karjalan liitto pyytää Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausuntoa Venäjän viranomaisten näkökulmista liittyen Lappeenrannan jätevesien purkupaikkavaihtoehtoihin.

Käsittely rajavesistökomissiossa

Yhteinen suomalais-venäläinen rajavesistöjen käyttökommisio on käsitellyt useissa kokouksissaan Lappeenrannan jätevesiratkaisua ja puhdistettujen jätevesien purkuvesistöä.

Vuoden 2011 komission kokouksessa (kokouksen pöytäkirja liitteenä 1) Suomen osapuoli kertoi Venäjän osapuolelle Lappeenrannan kaupungin harkitsevan mahdollisuutta johtaa puhdistettuja jätevesiä Vuokseen. Venäjän osapuoli ilmaisi suuren huolestuneisuuden Lappeenrannan kaupungin aikeista johtaa puhdistetut jätevedet Vuokseen, koska Vuoksesta otetaan juomavettä paikallisen väestön tarpeisiin Venäjän federaation puolella. Venäjän osapuoli pyysi tietoja vaihtoehtoisista purkuvesistöistä tehdyistä tutkimuksista vuonna 1964 solmittuun rajavesistösopimukseen vedoten.

Vuoden 2012 komission kokouksessa (kokouksen pöytäkirja liitteenä 2) Suomen osapuoli kertoi Venäjän osapuolelle Lappeenrannan kaupungin hakemuksesta puhdistettujen jätevesien johtamiseksi Vuokseen ja lupahakemuksen käsittelyn keskeyttämisestä YVA-menettelyn ajaksi sekä alustavista jätevesien vaikutusarvioinneista siinä tapauksessa, että jätevedet johdetaan Vuokseen. Venäjän osapuoli esitti huolestuneisuutensa ehdotuksesta Lappeenrannan puhdistamolta tulevien jätevesien johtamisesta Vuokseen ja ehdotti Suomen osapuolelle vaihtoehtoisten purkupaikkaratkaisujen käsittelemistä, sulkematta pois Rakkolanjokea sillä ehdolla, että joen vedenlaatu taataan.

Vuoden 2013 komission kokouksessa (kokouksen pöytäkirja liitteenä 3) komissio totesi, että Lappeenrannan jätevesiä koskeva YVA-menettely on käynnistynyt vuonna 2012 ja että Venäjän federaatiolla on mahdollisuus Espoon sopimuksen mukaisesti ilmaista mielipiteensä Suomelle. Asiakirjat

16.2.2022

sovittiin toimitettavan myös komission Venäjän osapuolen puheenjohtajalle ja Venäjän osapuoli ilmoitti toimittavansa huomionsa YVAN arviointiohjelmaan. Venäjän osapuoli ilmaisi huolestuneisuutensa Lappeenrannan kaupungin puhdistettujen jätevesien purkupaikkavaihtoehdosta, joka sijaitsee Vuoksessa, Svetogorskin kaupungin vedenottamon välittömässä läheisyydessä ja ilmoitti, että päätöksen on oltava punnittu ja järkevä eikä se saa rikkoa naapurivaltion kansalaisten oikeuksia laadukkaaseen juomaveteen.

Vuoden 2014 komission kokouksessa (kokouksen pöytäkirja liitteenä 4) Venäjän osapuoli kertoi käsitelleensä Suomen osapuolen toimittamaa YVA –ohjelman tiivistelmää ja totesi, että hyväksyttävien vaihtoehtojen olisi ”VE3 Pien-Saimaan purkupaikka (Kaukaanselkä), Toikansuon tai Hyväristenmäen jätevedenpuhdistamo”, jota venäläinen osapuoli voi suositella toteutettavaksi. Venäjän osapuolen virallinen kanta lähetetään Suomen osapuolelle diplomaattiteitse. Komissio suositteli osapuolille tiedon ja mielipiteiden vaihtoa jatkamista sellaisesta puhdistamovaihtoehdosta, joka ottaa huomioon Suomen ja Venäjän näkökulmat.

Vuoden 2015 komission kokouksessa (kokouksen pöytäkirja liitteenä 5) komissio totesi YVA-menettelyn päättyneen ja että uusi lupahakemus on lähetetty AVille joulukuussa 2014, purkuvesistönä tulee olemaan edelleen Rakkolanjoki. Komissio antoi komission vesiensuojeluryhmälle tehtäväksi seurata lupaprosessin etenemistä ja jatkaa asiasta keskustelua ottaen huomioon Suomen ja Venäjän intressit. Vuosikokouksen pöytäkirjan liitteessä 7 (kyseinen pöytäkirjan liite on tämän lausunnon liitteenä 6) Suomen osapuoli on informoinut seikkaperäisesti Venäjän osapuolta tulevasta puhdistamosta.

Vuoden 2016 komission vuosikokous pidettiin vasta huhtikuussa 2017 (kokouksen pöytäkirja liitteenä 7). Kokouksessa komission merkitsi tiedoksi, että AVI oli antanut päätöksen Lappeenrannan jätevesipuhdistamolle elokuussa 2016 ja että päätöksestä oli valitettu. Kokouksessa todettiin, että Venäjä oli lähettänyt YVA-raporttia koskevan lausunnon, että puhdistamohakemuksen sisältöä oli esitelty edellisessä kokouksessa ja että komission osapuolet olivat tutustuneet puheenjohtajien johdolla uuden puhdistamon prosessivaihtoehtoja ja puhdistettujen jätevesien purkupaikkoja koskevaan aineistoon.

Espoon sopimuksen mukainen Venäjän kuuleminen

Kaakkois-Suomen ELY-keskus antoi yhteysviranomaisen lausunnon ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 23.9.2014 (liite 8). Venäjän federaatio on antanut arviointiselostuksesta Espoon sopimuksen mukaisen lausunnon. Lausunto on käännetty ja sen sisältö on esitetty arviointiselostuksessa. Venäjä on lausunnossaan arvioinut eri vaihtoehtojen sopivuutta rajan ylittävien vaikutusten kannalta. Vaihtoehtovertailussa lausunnossa on todettu Vuoksen (VE 1) ja Rakkolanjoen osalta (VE 4), että ne vaihtoehdot eivät käy Venäjän osapuolelle. Pien-Saimaan Kaukaanselkää (VE 3) Venäjä piti parhaana.

16.2.2022

Oleellista lausunnossa on lausunnon lopussa esitetty kannanotto, joka ei liity enää vaihtoehtoon kolme, vaan on johtopäätöskappale. *"Ottaen huomioon edellä esitetty, olemassa olevan puhdistamon peruskorjaus/uusiminen näyttää olevan kaikista tasapainoisin vaihtoehto, mutta myös hankkeen toteuttamisen kallein osa (itse asiassa kaikki rakennukset puretaan ja prosessiin lisätään uudet ratkaisut ja puhdistusvaiheet). Näin kuormitus purkupaikan kohdalla pienenee fosforin osalta viidenteen osaan ja typen osalta 20 %:lla. Rakkolanjoen fosforin pitoisuuden muutos eri vuoden aikana valtion rajalla pienenee 15–30 µg/l:sta jopa 3-7 µg/l:aan (tulkin huomautus: tekstissä todella µg/l). Näyttää siltä, että puhdistamon peruskorjaus/uusiminen vähentää merkittävästi ihmistoiminnasta aiheuttavaa kuormitusta ja parantaa vesiekosysteemien tilaa. Sen lisäksi peruskorjaus tuo vähiten traumaattista vaikutusta muille alueille ja ympäristöille (uuden jätevedenpuhdistamon sijoituspaikka, uudet linjaukset siirtoviemäreille, uudet purkupaikat, uudet energialinjat ja liikenneinfrastruktuuri). Koska ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) otetaan huomioon vaihtoehtojen kaikkien osien toteuttamisen ympäristövaikutukset, tämän vaihtoehdon valinta vaikuttaa perustellulta."*

ELY-keskuksen johtopäätös Venäjän osallistumisesta asian käsittelyyn

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen johtopäätös rajavesistökomission toiminnasta ja Venäjän federaation kannanotosta Espoon sopimuksen mukaisen kuulemisen johdosta Lappeenrannan jätevesiasianssa vuodesta 2011 alkaen.

Kuten edellä esitetyistä yhteisen suomalais-venäläisen rajavesistöjen käyttökommision pöytäkirjojen sisällöstä ilmenee, Lappeenrannan jätevesiratkaisua ja purkuvesistöä on käsitelty kattavasti ja Suomen osapuoli on päivittänyt Venäjän osapuolelle toimitetut tiedot vuosittain. Lisäksi komission asiantuntijat kävivät tutustumassa hankkeeseen puheenjohtajien johdolla Lappeenrannassa 5.11.2014. Pöytäkirjoista selviää myös, että purkuvesistönä Vuoksea Venäjä on pitänyt täysin poissuljettuna Svetogorskin kaupungin vedenoton vuoksi. Vuoden 2012 komission kokouksessa Venäjän osapuoli toi esiin myös mahdollisuuden, että puhdistetut jätevedet voidaan edelleen johtaa Rakkolanjokeen, jos joen vedenlaatu taataan. Asia saatettiin rajavesistökomission tietoon ja hankkeen sisältöä esiteltiin laajasti Lappeenrannan kaupungin tehtyä päätöksen rakentaa uusi jätevedenpuhdistamo ja hakea lupaa johtaa puhdistetut jätevedet edelleen Rakkolanjokeen. Venäjän osapuolella ei ole ollut huomautettavaa tehdystä purkuvesistöratkaisusta toisin kuin aiemmin tehdystä Vuoksi purkuvesistönä -ratkaisusta.

YVA-menettelyn aikana toteutettiin Espoon sopimuksen mukainen kansainvälinen kuuleminen. Venäjän federaation lausunnossa oli tuotu esille Venäjän intressiin vaikuttavia näkökulmia ja Venäjän kannalta parhaana vaihtoehtona lausunnossa pidettiin Pien-Saimaata (Kaukaanselkä). Lausunnon lopussa on johtopäätöksen sisältävä kappale, jonka mukaan kyseisessä kappaleessa kuvattu Rakkolanjoki -vaihtoehto

16.2.2022

vaikuttaa perustellulta. Näin lausunnossa todetaan siitä huolimatta, että lausunnon enimmäisissä kappaleissa otetaan kielteinen kanta sekä Vuokseen että Rakkolanjokeen. Siitä ei ole epäselvyyttä, etteikö kyseisellä vaihtoehdolla tarkoitettaisi Rakkolanjokea. Tämä seikka selviää kyseisen kappaleen sisällöstä ja asia on tullut selväksi myös rajavesistökomissiossa käydyissä keskusteluissa. Venäjän federaation kannanotto on kirjattu YVA-menettelystä annettuun yhteysviranomaisen lausuntoon, joka on ollut julkinen asiakirja. Sen virallinen kuulutus oli 26.5.- 24.7.2014.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Ratkaisija, ylijohdaja Leena Gunnar on osallistunut mainittuihin rajavesistökomission kokouksiin komission jäsenenä. Esittelijä, vesistöpäällikkö Visa Niittyniemi on osallistunut kyseisiin kokouksiin asiantuntijana.

Liitteet

Liite 1 rajavesistökomission pöytäkirja vuoden 2011 kokouksesta
Liite 2 rajavesistökomission pöytäkirja vuoden 2012 kokouksesta
Liite 3 rajavesistökomission pöytäkirja vuoden 2013 kokouksesta
Liite 4 rajavesistökomission pöytäkirja vuoden 2014 kokouksesta
Liite 5 rajavesistökomission pöytäkirja vuoden 2015 kokouksesta
Liite 6 rajavesistökomission pöytäkirjan liite vuoden 2015 kokouksesta
Liite 7 rajavesistökomission pöytäkirja vuoden 2016 kokouksesta, joka on pidetty vuonna 2017
Liite 8 yhteysviranomaisen lausunto arviointiselostuksesta

Tämä asiakirja KASELY/1186/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/1186/2019 har godkänts elektroniskt

Gunnar Leena 16.02.2022 17:07

Niittyniemi Visa 16.02.2022 16:37

Muistio palaverista 25.2.2020

Maakunnallisen jätevedenpuhdistamon toteuttamisen mahdollisuudet

Aika: 25.2.2020

Paikka: Etelä-Karjalan liitto, Koivikko-kokoustila

Läsnäolijat: Reijo Kolehmainen, Lappeenrannan energia, toimitusjohtaja
 Riitta Moisio, Lappeenrannan lämpövoima vesi- ja ympäristöpäällikkö
 Risto Kakkola; Lappeenrannan kaupunginhallituksen puheenjohtaja
 Ilkka Räsänen, Lappeenrannan seudun ympäristötoimi, ympäristöjohtaja
 Kaisa Heino, Imatran kaupunki, vt kaupunginjohtaja
 Kari Pietarinen, Imatran kaupunki, vesihuoltopäällikkö
 Päivi Pekkanen, Imatran kaupunki, kaupungininsinööri
 Marjo Wallenius, Etelä-Karjalan liitto, aluesuunnittelujohtaja

1. Kokouksen avaus
2. Maakuntakaavoituksen tilanne ja aikaisempien selvitysten sisällöt
3. Keskustelua
4. Lappeenrannan Energian/Lämpövoiman esitys maakunnallisen jätevedenpuhdistamon toteuttamisesta
5. Jatkotoimenpiteet

1. Marjo Wallenius avasi kokouksen ja kertoi että tämä kokous oli syytä järjestää maakuntahallituksen esityksen mukaisesti. Maakuntahallitus päätti, että on tarpeen vielä selvittää maakunnallisen jätevedenpuhdistamon toteuttamisen mahdollisuudet.
2. MW esitteli maakuntakaavoituksen sekä vaihekaavoituksen tilannetta sekä aikaisemmin laadittujen selvitysten sisältöä.

Maakuntakaavoitus:

- Voimassaolevassa maakuntakaavassa on kaksi maakunnallisen jätevedenpuhdistamon alueva-
 rausta et-1, toinen merkintä on Lappeenrannan Toikansuolla ja toinen et-1 merkintä on Imat-
 ran Meltolassa, molemmat ovat nykyisten jätevedenpuhdistamojen paikoilla.
- 2.Vaihemaakuntakaavan luonnoksessa on vaihtoehtoiset merkinnät seudullisesta jäteveden-
 puhdistamosta laaditun YVA 2014- selvityksen mukaisesti.
- et-2 merkintöjä on Tujulassa, Kilteisessä, Kukkuromäellä, Mustolassa, Toikansuolla ja Hyväris-
 tönmäellä. Kaavaluonnos oli tarkoitus laittaa yleisesti nähtäville maaliskuun aikana.

Aikaisemmat selvitykset:

- Vuodelta 2004 EU -rahoitteinen selvitys (SKOY). tutkittiin kolmea vaihtoehtoa: 1.Toikansuon jäteve-
 denpuhdistamo saneerataan ja puhdistettujen jätevesien purku Saimaaseen. 2. Uusi jätevedenpuh-
 distamo rakennetaan ja purku Rakkolanjokeen. Molemmissa vaihtoehtoissa Imatran jätevedenpuh-
 distamo saneerataan typenpoistolaitokseksi. 3. Yhteispuhdistamo Imatralla, siirtoviemäri 38 km,
 viisi pumppaamoja jossa hajunpoistosuodattimet, suunniteltu yhteispuhdistamon ratkaisumalli. -
 Uudet selkeytysaltaat,- Uudet ilmastusaltaat, Jälkikäsitteilynä hiekkasuodatus- Uudet lietteen sa-
 keuttamot.
- Vuodelta 2009 Imatran ja Lappeenrannan kaupunkien ja Kaakkois- Suomen ympäristökeskuksen
 yhteinen selvitys: Jätevesien käsittelyn ratkaisumallit, EU-rahoitus, SKOY. 3 vaihtoehtoa, jossa 3.
 vaihtoehto on Imatran puhdistamon laajentaminen yhteispuhdistamoksi. Alustava kustannusarvio
 puhdistamon laajennuksesta siirtoputkineen oli 49 milj euroa.

- v 2009 Imatran ja Lappeenrannan puheenjohtajistojen ja kaupunginjohtajien yhteisessä neuvotte- lussa sovittiin tehtäväksi myös selvitys Lappeenrannan puhdistettujen jätevesien purkuputkesta. Johtolinjalle löydettiin optimaalinen linjaus, joka mahdollisti kahden pumppaamon kautta puhdistetun jäteveden johtamisen Toikansuolta Vuokseen.
- v 7011 laadittiin Lappeenrannan oma selvitys, jossa esitettiin Toikansuon saneeraamista ja siirtolin- jan rakentamista 2013-2017 Saimaaseen tai Vuokseen ja uuden puhdistamon rakentamista 2015- 2025. Vuoksen siirtolinjassa todettiin miinuksena pitkä siirtolinja ja plussana ympäristöhaitat, kun- tayhteistyön mahdollisuus ja vaiheittainen toteutus. Saimaan purkuputken miinuksina olivat suu- rehko investointikustannus ja imagohaitta ja plussina vähäiset vaikutukset vesistöön, jos vedet joh- detaan kauemmas Saimaalle sekä vaiheittainen toteutus.
- Esiteltiin lyhyesti Mikkelin Metsä- Sairilan jätevedenpuhdistamon rakentamisprojektia. Puhdistamo louhitaan kallion sisään, käytetään uusimpia tekniikoita, mukana on useita alan asiantuntijoita. Pur- kuputki on Saimaan Pappilanselälle.

3. Keskustelua

Kaisa Heino: Imatran kaupunginhallituksen toimeksiannosta Imatran vastuuviranhaltijat ovat yhdessä Lappeenrannan Energian kanssa viimeksi v. 2019 käyneet vielä läpi eri vaihtoehdot ja mahdollisuudet maakunnallisen jätevesilaitoksen perustamiseksi. Imatran Veden Kari Pie- tarinen on koonnut tätä palaveria varten kasaan v. 2019 yhteiselvityksen aineiston. Selvityk- sessä on päädytty lopputulokseen, ettei olosuhteissa tai tekniikassa ole tapahtunut olennai- sia muutoksia edellisten selvitysten jälkeen, eli yhteistä maakunnallista laitosta ei näyttäisi olevan edelleenkään toteutettavissa taloudellisesti perustellulla tavalla. Epäselvyyttä asiassa oli ollut maakuntahallituksen käsittelyssä sen vuoksi, että luottamushenkilöiden kesken oli ollut epäselvyyttä, oliko yhteinen jätelaitos kaatunut yhteisen selvityksen lopputulokseen (ei tarkoituksenmukaista) vai toisen kaupungin yhteistyöhaluttomuuteen.

Riitta Moisio: Kaakkois- Suomen Elyn kautta on saatu tietoa, että Vuoksen vesistö purkuve- sistönä ei ole mahdollinen. Venäjän puolella on haavoittuvat systeemit, tekniikka ei ole kehiti- tynyt riittävästi.

Kaisa Heino: laaditussa YVA:ssa Vuoksi asia on käsitelty v 2014 ja perusteltu tuohon rajave- sikomission lausuntoon. Kuitenkin Rajavesikomission lausunnosta on jo aikaa.

Reijo Kolehmainen: Rakkolanjoen osalta ratkaisu KHO:sta saadaan aikaisintaan kesäkuussa 2020.

Tällä hetkellä Lappeenranta maksaa 19% Meltolan puhdistamon saneerauksesta. Lappeen- rannan puolen jätevesiä puhdistetaan Imatralla Korvenkylän ja sen lähialueiden osalta.

Jätevedenputken hinta Lappeenrannasta Imatran Meltolaan (38 km) on arvioidun metrihin- nan (1500 e/jm) mukaisesti noin 57 milj e. Koska Vuoksen mahdollisuus purkuputkelle on poissuljettu, niin vaihtoehtona on esitetty maakunnallisen puhdistamon rakentamista Kukku- roinmäelle.

Purkuputken pituus Kukkuroinmäeltä on 15 km Saimaaseen, 16 km Lappeenrantaan ja 25 km Imatralla. Putki- ja pumppaamo kustannus on arviolta 1500 e/m.

Kukkuroinmäen yhteispuhdistamon hinnaksi on arvioitu 70 milj euroa ja purkuputki Saimaa- seen 26 milj euroa. Jätevedenpuhdistamon kokonaiskustannukset ovat Lappeenrannalta 98 milj e ja Imatralla 57 milj e, yhteensä 155 milj e. Talousmielessä tämä ratkaisu ei ole järkevä.

Ilkka Räsänen totesi, että nyt laaditut selvitykset ovat epärealistisia toteuttaa maakunnallinen jätevedenpuhdistamo.

Mikäli rajavesikomission uutta kannanottoa halutaan, tarvitaan tarkempaa tietoa Meltolan puhdistamon toteuttamisesta.

Kari Pietarinen totesi, että Meltolan jätevedenpuhdistamon toteutussuunnittelu on jo varsin pitkällä ja siirtoputki Vuokseen on varsin lyhyt.

Todettiin, että maakuntahallitukselle tehdään lyhyt esitys tämän kokouksen pohjalta. Reijo Kolehmainen laatii vastineen 4.3 2020 mennessä ja toimittaa sen kokouksen osallistujille kommentoitavaksi.

Rajavesikomission suhteen päätetään vielä, miten toimitaan, että komission ratkaisu saadaan ajantasaisen tilanteen mukaisena. Tähän selvittelyyn tarvitaan vielä erillinen päätös.

Lappeenrannassa 5.3.02.2020

Muistion vakuudeksi

Marjo Wallenius

Etelä-Karjalan liitto

SELVITYS YHTEISPUHDISTAMOSTA LAPPEENRANTA – IMATRA

1. JOHDANTO

Etelä-Karjalan maakuntahallitus käsitteli 17.2.2020 kokouksessaan Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan luonnosta ja sen julkisesti nähtäville laittamista. Kaavan lähtökohtana on Lappeenrannan seudun uuden jätevedenpuhdistamon toteuttamismahdollisuuksien varmistaminen. Vaihemaakuntakaavassa esitetyt vaihtoehtoiset sijoituspaikat uudelle jätevedenpuhdistamolle ovat Toikansuo, Hyväristönmäki, Kukkuroidmäki, Tujula, Kilteinen ja Mustola. Nämä paikkavaihtoehdot on tarkasteltu vuonna 2014 valmistuneessa Lappeenrannan jätevesien käsittelyn ympäristövaikutusten arvioinnissa YVA-2104.

Ympäristöministeriön 2011 vahvistamaan Etelä-Karjalan kokonaismaakuntakaavaan on merkitty kaksi maakunnallista jätevedenpuhdistamoa, jotka ovat Lappeenrannan Toikansuo ja Imatran Meltola. Kokonaismaakuntakaavan suunnitteluratkaisuna on purkupaikkavaihtoehtoina Rakkolanjoki, Saimaa tai Vuoksi.

Maakuntahallitus päätti edellä mainitussa kokouksessa, että on tarpeen vielä selvittää maakunnallisen jätevedenpuhdistamon toteuttamisen mahdollisuudet, eikä vaihemaakuntakaavaa laitettu ennen tätä vielä nähtäville.

2. PUHDISTAMOIDEN NYKYTILANNE

Lappeenrannan Toikansuon puhdistamolla on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 29.8.2016 (Nro 163/2016/2) myöntämä ja Vaasan hallinto-oikeuden 28.5.2019 (Nro 19/0226/3) antaman päätöksen jälkeen kesällä 2019 lainvoimain saanut ympäristölupa. Ympäristöluvan voimassaoloaika on 31.12.2025 asti. Toikansuon puhdistamoa ylläpidetään niin kauan, kunnes uusi puhdistamo on käyttöön otettu. Laitoksella mm. toteutetaan tänä vuonna 2020 uusi jälkisuodatusyksikkö, jolla ajoittain heikentyneitä kiintoaine- ja fosforipitoisuuksien puhdistustuloksia pyritään erityisesti parantamaan.

Lappeenrannan Hyväristönmäelle suunnitellun uuden puhdistamon ympäristölupa odottaa tällä hetkellä korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua. Lappeenrannan Lämpövoima Oy haki kaupungin omistajaohjauksen mukaisesti kesällä 2019 valituslupaa Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen 28.5.2019 (Nro 19/0225/3), joka hylkäsi Etelä-Suomen aluehallintoviraston 29.8.2016 (Nro 164/2016/2) myöntämän ympäristöluvan. Korkeimman hallinto-oikeuden pyytämä vastaselitys asiasta annettuihin lausuntoihin ja

muistutuksiin on toimitettu marraskuun lopulla 2019, ja asian käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa jatkuu vuoden 2020 aikana.

Hyväristönmäen uudelle puhdistamolle on laadittu yleissuunnitelma, joka valmistui vuonna 2017. Toteutussuunnitteluun ei edetä ennen kuin ympäristölupaa koskeva korkeimman hallinto-oikeuden päätös on saatu.

Tänä odotusaikana Lappeenrannan Energia on tehnyt esisuunnitelmat vaihtoehtoista, joissa puhdistamo sijoitettaisiin Toikansuolle tai Kukkuroinmäelle ja purkupaikka olisi Saimaa Joutsenon edustalla. Lisäksi Lappeenrannan Energia yhteistyössä LUT-yliopiston ja konsultin kanssa on laatimassa 2020 prosessitarkastelun tilanpäivityksen siitä, onko valittu prosessi edelleen teknistaloudellisesti tarkoituksenmukaisin ja riskienhallinnallisesti paras valinta uudelle jätevedenpuhdistamolle.

Imatran Meltolan puhdistamolla on toistaiseksi voimassa oleva, Itä-Suomen ympäristölupaviraston 12.10.2007 myöntämä ympäristölupa (Nro 111/07/2).

Vuonna 2015 ja 2017 on tehty Meltolan saneerauksen esisuunnittelutyötä, mikä eteni 2018 yleissuunnitteluun. Toteutussuunnittelu käynnistyi joulukuussa 2019. Luvan tarkistamistarpeesta on ELY antanut 29.8.2019 lausuntonsa, jonka mukaan lupa tulisi tarkistaa ainakin puhdistusvaatimuksien osalta, ja luvan ajantasaistaminen muiltakin osin olisi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hyödyllistä sekä valvonnan että luvan haltijan oikeusturvan kannalta.

3. YHTEISPUHDISTAMO MELTOLAAN – PURKUVEESISTÖNÄ VUOKSI

Vuoksi maakunnallisena purkuveesistönä tarkoittaisi vaihtoehtoa, jossa Lappeenranta-Imatra yhteispuhdistamo sijoitettuisi Imatran Meltolaan.

Meltolan yhteispuhdistamovaihtoehtoa tarkasteltiin 2000-luvun alkupuolella laajamittaisessa kaupunkien yhteishankkeessa, josta valmistui vuonna 2004 ”Lappeenrannan ja Imatran kaupunkien jätevesien käsittelyn ratkaisumallit” osaraportit 1, 2 ja 3.

Vuonna 2006 valmistui ympäristövaikutusten arviointi, jossa yhtenä toteuttamisvaihtoehtona oli Lappeenrannan jätevesien johtaminen Imatran Meltolaan, purkuveesistönä Vuoksi. Tuolloin kaupunkien näkökulmat huomioiden päädyttiin ratkaisuun, jossa Lappeenrantaan rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo ja Imatralla jätevedet käsitellään saneerattavalla Meltolan puhdistamolla.

Lappeenranta haki 2006 lopulla ympäristölupaa uudelle jätevedenpuhdistamolle Hyväristönmäkeen, purkupaikkana Rakkolanjoki. Tämä hakemus hylättiin eri oikeusasteita myöten. Uudessa lupahakemuksessa 2011 esitettiin purkuveesistöksi Vuoksea. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tuli tämän lupakäsittelyn aikana tehdä uusi ympäristövaikutusten arviointi. Uuden 2014 valmistuneen YVAN seurauksena lupahakemus Vuokseen vedettiin pois, ja hakemus aiempaa tiukemmilla lupaehdoilla Hyväristönmäki-Rakkolanjoki jätettiin lupaviranomaiselle loppuvuodesta 2014. Aluehallintovirasto

myönsi ympäristöluvan elokuussa 2016, minkä Vaasan hallinto-oikeus käsittelyssään hylkäsi. Lämpövoima on hakenut valituslupaa tähän VHO:n päätökseen korkeimmalta hallinto-oikeudelta, ja käsittely KHO:ssa on parhaillaan kesken.

Vuoksi purkuvesistövaihtoehtoon on otettu kantaa mm. seuraavissa lausunnoissa ja neuvotteluissa seuraavasti:

YVA-menettelyn yhteysviranomaisena toimiva Kaakkois-Suomen ELY-keskus on antanut 23.9.2014 lausunnon YVA-2014 ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Koska hankkeen vaikutukset ulottuvat Venäjän puolelle, on Espoon sopimuksen mukaisesti ympäristöministeriö toimittanut Venäjän luonnonvara- ja ympäristöministeriölle YVA:n kuultavaksi. Venäjän ulkoministeriön toimittama vastaus on huomioitu yhteysviranomaisen antamassa lausunnossa. Vastauksessaan Venäjä on todennut, että Rakkolanjoki vaikuttaa perustellulta ratkaisulta, ja esitettyä Vuoksi-vaihtoehtoa ei nähdä mahdollisena. Perusteluina on erityisesti poikkeustilanteiden hygieniariski Svetogorskin vedenhankintaan ja veden käyttöön Venäjällä. Rajavesikomissio ei tämän Venäjän viranomaislausunnon lisäksi nähnyt tarvetta lausua asiasta.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus on antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon 11.9.2015 Hyväristönmäen ympäristölupahakemuksesta. Lausunnossaan ELY-keskus on yksiselitteisesti todennut, että purkuvesistöä Vuoksi ei ole toteuttamiskelpoinen vaihtoehto.

Päivitystarve edellytyksistä johtaa Lappeenrannan seudun jätevedet Imatran Meltolaan ja Vuokseen nousi esille Imatran virkamiestaholta syksyllä 2019. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen mukaan maa- ja metsätalousministeriön kanta on, että keskustelua Vuoksi vaihtoehdosta ei enää avata Venäjän kanssa, koska tilanne nousisi diplomaattitasolle.

Viimeisin täydentävä lausunto, liittyen purkuvesistöjen vesienhoidon tavoitteiden tarkasteluun ja niistä mahdollisesti poikkeamiseen, on saatu ELY-keskukselta 26.2.2020. Lausunnossa toistetaan, että Vuoksi ei ole toteuttamiskelpoinen vaihtoehto.

Yhteenvedona edellä mainittujen lausuntojen ja kannanottojen johdosta on todettavissa, että Lappeenranta-Imatra yhteispuhdistamo purkuvesistöä Vuoksi, ei ole nykyisellään mahdollinen ratkaisuvaihtoehto.

4. RAKKOLANJOKI TAI SAIMAA PURKUVESISTÖNÄ

Mikäli Hyväristönmäen ympäristölupaa koskeva korkeimman hallinto-oikeuden päätös tulee olemaan se, että Rakkolanjoki ei voi enää toimia purkuvesistönä, ainoa jäljelle jäävä purkuvesistövaihtoehto on Saimaa. Tällöin paikka on käytännössä Joutsenon edusta, jossa purkupiste johdetaan Saimaan suurten virtaamien alueelle.

YVA 2014 käsittelyssä on ollut mukana mahdollisina uuden puhdistamon paikkavaihtoehtoina Toikansuo, Hyväristönmäki, Mustola, Tujula, Kukkuroinmäki ja Kilteinen. Kartta on **liitteenä 1.** Vaihemaakuntakaavan tulisi siis tässä vaiheessa mahdollistaa jätevedenpuhdistamon sijoittumisen kaikkiin näistä paikoista.

Näistä YVA-vaihtoehtoista Lappeenranta – Imatra yhteispuhdistamolle parhaana sijaintipaikkana tarkastellaan tässä seuraavassa Kukkuroinmäkeä, purkupaikkana Saimaa. Kukkuroinmäellä on Toikansuon ja Imatran puhdistamoiden kuivattuja lietteitä käsittelevä kompostointilaitos ja tuleva, rakenteilla oleva biokaasulaitos.

5. YHTEISPUHDISTAMO KUKKUROINMÄKI - KUSTANNUSTARKASTELU

Yhteispuhdistamon sijoittaminen Kukkuroinmäkeen edellyttää Toikansuolta noin 16 km ja Meltolasta noin 25 km pituista siirtoviemäriä. Purkupuutki Kukkuroinmäen yhteispuhdistamolta Saimaaseen on noin 15 km pituinen. Putkilinjojen vertailukustannuksena tässä tarkastelussa on käytetty arviota 1500 €/m.

Kustannustarkastelussa on huomioitu, että nykyisellään Lappeenrannan Joutsenon itäosan Rauha-Korvenkylä-Tiuru alueen jätevedet johdetaan Meltolan puhdistamolle käsiteltäväksi. Meltolassa käsitellään myös Ruokolahden kunnan taajamien jätevedet. Meltolan kustannukset jaetaan suhteessa Imatra 74,7 % Lappeenranta 19,1 %, Ruokolahti 6,2 %. Meltola-Kukkuroinmäki siirtoviemäriin investointiosuus 38 milj.€ on jaettu tässä suhteessa.

Yhteispuhdistamon kustannusjako on tarkasteltu mitoitusvirtaamien perusteella, ottaen huomioon Lappeenrannan nykyinen osuus Meltolassa. Näin arvioiden yhteispuhdistamon ja purkupuutken Kukkuroinmäki-Saimaa investointiosuudet ovat Lappeenranta 72 % ja Imatra-Ruokolahti 28 %.

Yhteispuhdistamon hinta-arvio tässä tarkastelussa on 70 milj.€ ja purkupuutken Kukkuroinmäki-Saimaa 23 milj.€, yhteensä 93 milj.€.

Taulukkoon alla on koottu yhteispuhdistamon suuntaa antava investointikustannusarvio eri osapuolten kesken:

investointikohde	Lappeenranta	Imatra - Ruokolahti
	milj.€	milj.€
siirtoviemäri Meltola-Kukkuroinmäki	7	31
siirtoviemäri Toikansuo-Kukkuroinmäki	24	-
Kukkuroinmäki yhteispuhdistamo ja purkuputki Saimaaseen	67	26
vertailukustannus yhteensä	98	57

Imatran Meltolan saneerauksen kustannusarvio on noin 11 milj.€, josta Lappeenrannan osuus on 2 milj.€. Pitkien siirtolinjojen vuoksi Imatran investointikustannus yhteispuhdistamovaihtoehdossa nousisi karkeasti arvioiden noin viisinkertaiseksi nykyisen Meltolan saneerausinvestointiin verrattuna. Imatran Meltolan sijainnin etuna on nykyinen lyhyt purkuputki Vuokseen.

Pitkät siirtolinjat lisäävät investointikustannuksia merkittävästi verrattuna Hyväristönmäen kokonaisinvestointiin, joka on 70 milj.€. Lappeenrannan Energian viimeisimpien 2020 esiselvitysten perusteella siirtolinjojen vaikutus, joka sijaitsisi joko Toikansuolla tai Kukkuroinmäellä purkuvesistönä Saimaa, olisi tasoltaan 30-50 milj.€. Kukkuroinmäki-vaihtoehto mahdollistaa tulevaisuudessa myös Joutsenon Oravaharjun jätevedenpuhdistamon yhdistämisen.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Imatran osalta yhteispuhdistamo pitkien siirtolinjojen vuoksi ei vaikuta kustannusarvion perusteella realistiselta toteutusvaihtoehdolta. Mikäli Lappeenrannan uusi puhdistamo sijoittuisi Hyväristönmäen tai Toikansuon sijaan Kukkuroinmäelle, yhteispuhdistamo olisi Lappeenrannan kannalta taloudellisesti mahdollinen.

Lappeenrannan Energia Oy

Reijo Kolehmainen

